

CATECHISMUS MONASTICUS.

SIVE

REGULÆ S. BENEDICTI
SYNOPSIS ANALYTICA

*In gratiam Religiosorum omnium,
sub eâdem Sacrâ REGULA
militantium, pridem
edita*

Studio

R. P. STANISLAI SCZYGIELSKI,
Ordinis S. Benedicti;
Nunc denuò typis recusa.

Cui accessit

VADE MECUM

Pro

RELIGIOSIS.

Cum Permissu Superiorum.

BAMBERGÆ,

Sumptibus, WOLFGANGI MAURITII
ENDTERI, Anno 1713.

CALENDAR
MONDAY

RECEIVED

1871

1871

1871

1871

1871

1871

1871

1871

1871

1871

1871

1871

1871

1871

REVERENDISSIMIS
PRÆLATIS,

*Admodum Reverendis Patri-
bus & Fratribus, sub Regulâ S. BE-
NEDICTI militantibus, ac uni-
versis, ejusdem Patriarchæ in Oc-
cidente Monachorum cele-
berrimi, Alumnis,*

**Fr. STANISLAUS
SCZYGIELSKI,**

Felicit. Precatur.

UNumquemque Religiosum
cum primis nosse ea oportet,
quæ ei quotidie præstanda,
ex debito servitii Domini, quod
ultrò promisit, incumbunt. Cujus
obligationis onus, cum ab Institu-
to proprio, & Regulâ proficiscatur;
saluberrimè sanctèque admodum
D. P. BENEDICTUS instituit,

Cap. 66, quam nobis præscribit Regulam sæpius in Congregatione legi, ne quis nostrum de ignorantia debitorum officiorum se excusaret, quæ vi Regulæ, statusque sui consideratione præstare obligaretur.

Sed cum Regula sparsim, atque ut ferebat occasio, ea tradat, quæ uniuscujusque erga Deum, erga superiores, Ordinem, seipsum, & Confratres officium concernunt: utilem admodum operam, R. D. Hæftenus post elaboratum Disquisitionum Monasticarum, in Regulam S. P. N. BENEDICTI, grandiusculum Volumen, præstitit in Analyticâ doctrinæ Sancti BENEDICTI Synopsi, in quâ certo ordine & velut in fasciculum colligavit, quæ totâ Regulâ, hîc ibi pertractantur. Sic enim ex ipsâ Regulâ, militantibus sub eadem, subministrantur Religiosæ pietatis documenta & argumenta, in quibus se quotidie, vel crebrò saltem, possint exercere, & velut in speculo, animæ suæ statum dispositionemque cognoscere.

Nam

Nam per hoc Ordines quosdam Roset.
à primævo fervore sensim prolap- spir. dist.
sos JOANNES Maurbanus cen- I. tit. 2.
set, quòd iis defuerit, *totius Re-* Cap. 3.
ligionis conservativum, Exercita-
tio scilicet interni hominis, stu-
diumque Devotionis. Et non ita Præfat.
pridem JOANNES à Sanctâ Ma- in Vitas
riâ Ordinis Prædicatorum, soler- SS. Ord.
ter indagans scaturiginem, ex quâ Prædic.
Religiosorum Ordinum relaxatio S. 5.
profluxerit, duo hæc adfert capi-
ta: Quòd vel caruerint Regulis,
quæ spiritualia & interna præscribe-
rent Exercitia, sed totæ potissi-
mum versarentur circa exteriora:
vel, quamvis vitæ spiritualis doctri-
na in ipsis satis Regulis esset expres-
sa, (ut certè expressit S. BENE-
DICTUS) ea tamen Novitiis non
fuerit inculcata, tanquam summè
necessaria, & præcipuus exteriorum
observantiarum scopus, imò & ani-
ma: sine quâ illæ quid erunt, nisi
merum cadaver?

Quod non semel perstringit Bern- Serm. 2.
ardus Ordinis Monastici decus: de Qua-
Corporis inquit, *conversio si sola* drag.
)(3 fuerit,

Serm. 2.
de As-
sumpti.
B. Mar.

*fuerit, erit nulla. Forma siqui-
dem conversionis est, non veri-
tas, vacuum virtute gerens speciem
pietatis. Miser homo, qui totus
pergens in ea qua FORIS sunt, &
ignarus Interiorum suorum, pu-
tans se aliquid esse, cum nihil sit,
ipse se seducit. Exteriores quip-
pe superficiem intuens, salva sibi
omnia suspicatur: non sentiens ver-
mem occultum, qui interna corro-
dit. Videat, ait idem alio loco,
sic palliatum hominem, ut seducat
etiam semetipsum, penitus non at-
tendens vermem qui interiora de-
pascitur. Manet enim superficies,
& salva sibi omnia arbitratur.
Monet proinde: Non sola invenia-
tur in nobis Exercitatio corpora-
lis ad modicum valens, sed inve-
niatur utilis ad omnia pietas, &
Exercitium spirituale, quod homi-
nem efficit solidum, cœlestem, &
Deiformem.*

Cui quidem Exercitio copio-
sam sacra Regula suggerit mate-
riam, quam in hac Synopsi Hæfte-
nus digessit, eamque Catechismum
Mona-

Monasticum, non immeritò nuncupavit: ut enim *Catechismi* titulo ii ferè prænotantur libri, quibus Fidei rudimenta, & doctrina traditur Christiana, ita hoc Regularis vitæ compendium, non prorsus abs re eodem nomine manet insignitum. In quo ex Regulâ S. BENEDICTI clarissimè demonstratur,

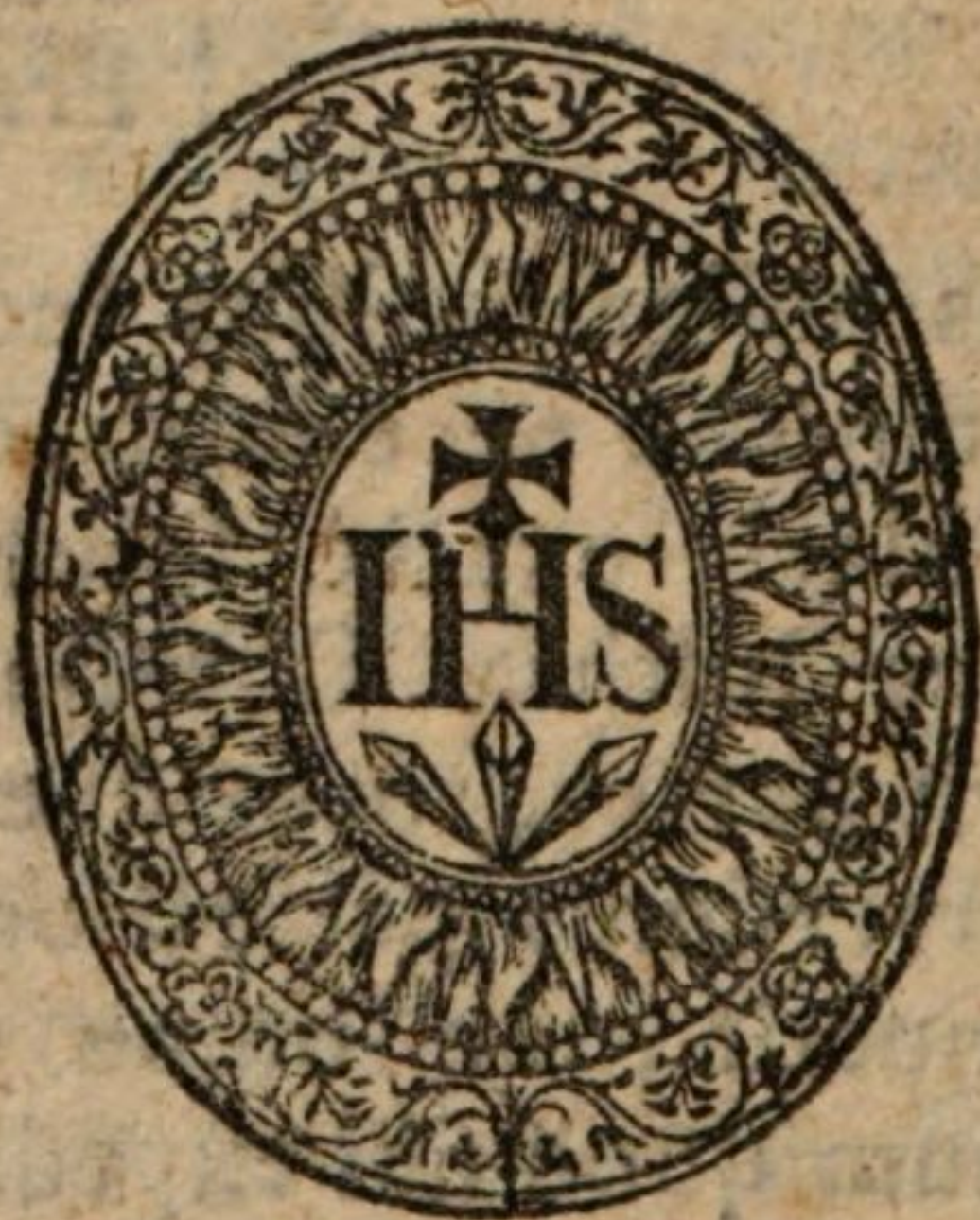
Quid Religiosus Benedictinus debeat;	{	Deo,
		Superiori,
		Religioni,
		Sibi ipsi,
		Fratribus,

Quibus obligationibus inevitabilibus omninò ac necessariis, quicumque Regularis exactè satisfecerit, ille omnes Justitiæ Christianæ adimpleverit partes, totamque Monasticæ conversionis perfectionem rectè obtinuerit, ac omne exolverit debitum quod sibi expediendum restabat.

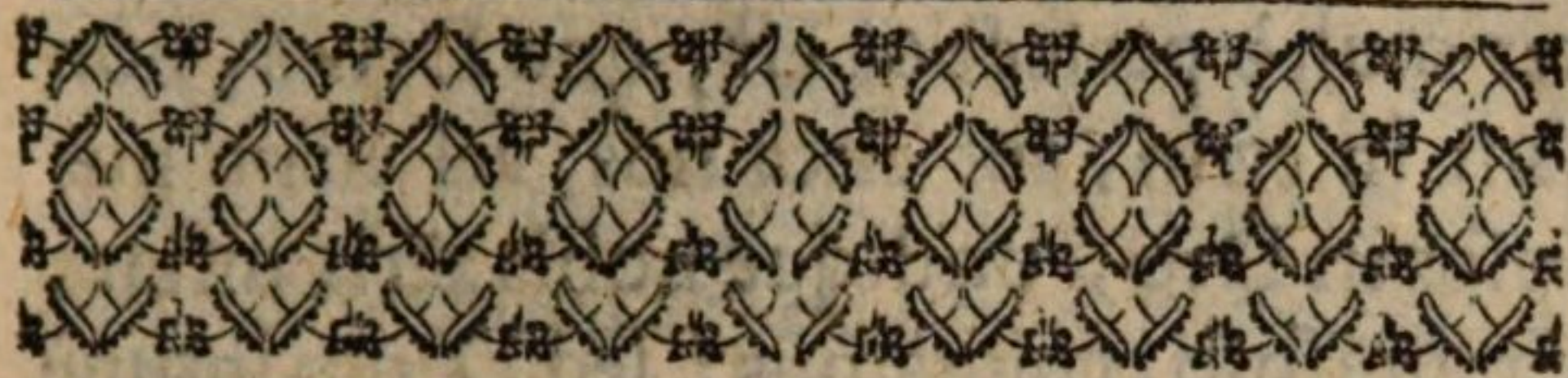
Hoc itaque Officiorum Regularium Summarium, utile omnibus fore ratus, ex Hæsteni Tomo descripti, in gratiam eorum, quibus ipsum

ipsum magnum & spissum opus
aut legere non vacat, aut com-
parare non libet, præsertim verò
Tyronum nostrorum, ut per hanc
ostensam viam, ad Christianæ per-
fectionis fastigium sub JESU Chri-
sti D. N. & Sancti BENE-
DICTI vexillo fe-
stinent.

CATE-

CATECHISMI MONASTICI

CAPUT I.

Quid Religiosus Benedictinus Deo debeat?

Rga Deum, Dominumque
Nostrum JESUM Chri-
stum, sex potissimum S. P.
N. BENEDICTUS,
Religiosis præscripsit.

PRIMUM, ut eum præsentem ubi-
que concipiant: unde ait: *In omni loco*
Deum se respicere pro certo sciant. Et:
Æstimet se homo de calis à Deo semper re-
spici, & facta sua, in omni loco, ab aspectu
Divinitatis videri, & ab Angelis, omni ho-
râ, Deo renuntiari.

I.
Præsentia
Dei.
Cap. 4.
Cap. 7.

Duplicem autem modum concipiendi
Divinam Præsentiam, à Sancto Patre No-
stro tradi invenio. Prior, qui allatis jam
verbis insinuatur, quo Deum, tanquam
agonothetam, de cælo nos, in hujus vitæ
stadio currentes, aspicere concipimus. Al-

Ejus duo
modi tra-
duntur.

A

ter

ter multò perfectior est, quo Deum, non jam in cælo, aut circa nos, vel etiam nos ipsos in Deo, undique nobis aëris instar, circumfuso, cogitamus; sed Deum intimè nos penetrantem, & in nobis existentem, verè credimus. Subindicat hunc modum, & ad humilitatis custodiam aptissimum nobis S. Legislator commendat, cùm in Prologo ita loquitur: *Timentes Dominum, de bonâ observantiâ suâ non se reddunt elatos: sed ipsa in se bona, non à se posse, sed à Domino fieri existimantes, operantem in se Dominum magnificant, illud cum Prophetâ dicentes: Non nobis Domine, non nobis, sed nominis tuo da gloriam.* Juxta hunc igitur modum minimè necessarium erit, ut homo magno conatu & mentis elevatione, cælum petat, ibique Deum præsentem contempletur: sed in ipso animæ suæ fundo, per solam humiliationem, & recollectionem sui ipsius, *Dei in se operantis* præsentiam inveniet. Quod ad humilitatis spiritum, & gratitudinis affectum fovendum, medium est accommodatissimum: atque ita Beati in cælo canticum gratiarum actionis decantantes Deo, apud Isaiam dicunt: *Domine dabis pacem nobis: omnia enim opera nostra operatus es nobis.* Atque hunc Divinæ Præsentiae jugem intuitum, vult S. BENEDICTUS nobis esse instar freni,
ab

Psal. 113.

Isaiæ 26.
v. 12.

ab omni malo retrahentis ; quare ita infert:
Ergo si oculi Domini speculantur bonos & ma- Cap. 7.
los , & Dominus de celo semper respicit super
filios hominum , ut videat , si est Intelligens ,
aut Requirens Deum : Et si ab Angelis nobis
deputatis die noctuq; Domino factori nostro
opera nostra nuntiantur , cavendum est omni
horâ , Fratres , sicut dicit in Psalmo Prophe-
ta , ne nos declinantes in malum , & inutiles
factos , aliquâ horâ aspiciat Deus : & parcen-
do nobis in hoc tempore , (quia pius est , & ex-
pectat nos converti in melius) dicat nobis in
futuro : HÆC FECISTI ET TA-
CUI.

SECUNDUM est , ut Deum timeat. II.
Timorem Dei (inquit) sibi semper ante ocu- Timor
los ponens , oblivionem omninò fugiat , & sem- Dei.
per sit memor omnium quæ præcepit Deus , & Cap. 7.
qualiter contemnentes Deum , in gehennam
pro peccatis incidunt.

Eodem spectat : *Mala sua præterita , Instrum.*
cum lacrymis , vel gemitu quotidie in oratione 18.
Deo confiteri : & de ipsis malis de cætero e-
mendare. Itemque illud , ut Religiosus :
Reum se omni horâ de peccatis suis existimans , Gradu 12.
jam se tremendo iudicio Dei præsentari existi-
met. Quâ piâ consideratione perterritus
studeat : actus vitæ suæ omni horâ custodire. Instrum.

Quid autem aliud , quam *Timorem Do-* 48.
mini , inculcat , cum monet , ita nos gera-

In Prol.
Reg.

mus : ut Deus, qui nos jam in filiorum dignatus est numero computare, non debeat aliquando de malis actibus nostris contristari? Ita enim ei omni tempore de bonis suis in nobis parendum est, ut non solum ut iratus Pater, suos non aliquando filios exheredet: sed nec ut metuendus Dominus, irritatus malis nostris, ut nequissimos servos perpetuam tradat ad poenam, qui eum noluerint sequi ad gloriam.

III.

Spes in
Deum
Instrum.

41. & 72.

TERTIUM est, in Deo sperare & confidere, unde S. BENEDICTUS docet: Spem suam Deo committere, & de Dei misericordiâ nunquam desperare.

In Prol.
Reg.

Quia autem spei exercitium est Oratio, huc omnia spectant, quæ de eâ inferius adducemus, & illud præsertim quod S. Pater monet: Ut quidquid agendum inchoas bonum, ab eo perfici instantissimâ oratione deprecas.

Cap. 7.

Gradu 4.

Cap. 68.

Cap. 40.

Ad spem quoque pertinet, ut Monachus *Securus de spe retributionis Divinæ*, in ipsâ obedientiâ duris & contrariis rebus, vel etiam quibuslibet irrogatis injuriis, tacitâ conscientiâ patientiam amplectatur. Tale quoque est: Si cui Fratri aliqua fortè gravia aut impossibilia injunguntur, ut ex charitate, confidens de adjutorio Dei, obediat.

Item, ut in temporalium rerum penuria: *Benedicat Deum & non murmuret.*

QUAR-

QUARTUM est, *Deum amare.* IV.
 Quod à suis Religiosis, S. Pater cumpri- Amor Dei,
 mis requirit. Quare in Novitio curiosè
 voluit observari: Si verè *Deum quærat.* Cap. 58.
 Omnibusque præscribit, *Dominum Deum*
diligere ex toto corde, totâ animâ, totâ vir-
tute: docetque Monachum, *Omnibus hu-* Cap. 7.
ilitatis gradibus ascensis, ad charitatem Dei in fine.
pervenire illam, quæ perfectâ foras mittit ti-
morem, per quam universa quæ prius non sine
formidine observabat, absque ullo labore velut
naturaliter ex consuetudine incipiet custodi-
re, non jam timore gehennæ, sed AMORE
CHRISTI, & consuetudine ipsâ bonâ, &
delectatione virtutum. Cùm autem pro-
 batio dilectionis exhibitio sit operis, &
 mandatorum Dei observatio, juxta Chri-
 sti pronuntiatum: Si quis diligit me, ser- Joan. 14.
 monem meum servabit. Hinc S. Pater præ- Instrum.
 scribit, *Præcepta Dei factis quotidie adimple-* 62.
re, Atque toto Capite quarto, plurima
 commemorat Instrumenta bonorum ope-
 rum, quæ sunt Juris Divini, ut nimirum
 Religiosus intelligat, peculiari & magis
 spirituali modo se ea observare debere, quæ
 Deus præcepit, ut charitatem Dei, in quâ
 perfectio Christiana consistit, se demon-
 stret habere. Quantò autem plus est esse
 Religiosum, quàm Christianum, tantò
 etiam magis prælucere debet observantiâ

Divinorum Præceptorum, quæ omnibus Christianis sunt communia. Hinc monet S. Benedictus, ut Monachus oblivionem omnino fugiat, & semper sit memor omnium quæ præcepit Deus.

Cum autem Monastica vita, perpetuum sit Obedientiæ exercitium; hanc ipsam ex Divini Amoris radice non tam superioribus, quàm Deo in ipsis vult exhiberi: Quia, ut ait: *obedientia quæ Majoribus præbetur,*

Deo exhibetur. Exigit insuper, ut quis pro Dei amore omni obedientiâ se subdat Majori. Et alibi urget, ut in gravibus & impossibilibus ex charitate obediat.

V. QUINTUM Deo debitum est, Honor & Gloria, Laus & Gratiarum actio.

Quod fit, dum certis temporibus referimus laudes Creatori nostro super judicia justitiæ suæ; & nocte surgimus ad confitendum ei.

Quod verò unumquemque concernit, operam det, ut bonum aliquod in se cum viderit, Deo applicet, non sibi. Nam ut alibi dicit: *Timentes Dominum, de bonâ observantiâ suâ non se reddunt elatos: sed ipsa in se bona, non à se posse, sed à Domino fieri existimantes, operantem in se Dominum magnificant, illud cum Prophetâ dicentes: Non nobis Domine, non nobis: sed Nomini tuo da gloriam.* ut autem Deo tanquam bonorum operum Auctori honor debetur & gloria,

ita

ita & pro iisdem, eidem agenda sunt gratia. Et hanc S. BENEDICTI esse mentem, nullus, ut arbitror, ambiget, qui expenderit; quod coquinæ hebdomadario post expletum ministerii sui laborem præscripserit, tertio dicere: *Benedictus es Domine Deus, qui adiuvist me, & consolatus es me.* Quod sanè spiritualibus expletis operibus, majori crediderim jure dicendum. Cap. 36.

SEXTUM quod huc spectat, est **VI.**
JESUM Christum Dei Filium imitari. Imitatio
 Hunc enim Monasticæ vocationis scopum, **JESU**
 omnisque obedientiæ finem, S. P. BENE- Christi.
 DICTUS videtur constituere, dum in ipso
 Regulæ exordio ait: *Ad te ergò nunc meus* In Prol.
sermo dirigitur, quisquis abrenuntians pro- Reg.
priis voluntatibus, Domino Christo vero Re-
gi militaturus, Obedientiæ fortissima atq;
præclara arma assumis. Ex quo constat,
 voluntatis propriæ abnegationem, & obe-
 dientiæ laborem, eò à S. Patre referri, ut
JESU Christo Regi nostro militemus,
 eumque, ut milites Ducem, sequamur.
 Quod & alibi inculcat, cùm inter Instru-
 menta bonorum operum recenset: *Abne-* Instrum.
gare semetipsum sibi, ut sequatur Christum. 10.
 Et de Obedientiâ sine morâ ait: *Hæc convenit* Cap. 5.
iis, qui nihil sibi Christo charius aliquid existi-
mant. Obedientes verò, ait, illam Domini

Joan. 5. imitari sententiam, quâ dicit: *Non veni facere voluntatem meam, sed ejus qui misit me.*

In Prol. Reg. Ad hanc Christi imitationem spectat, ut passionibus Christi per patientiam participemus. Et illud quoque: *Nihil amoris Christi præponere: & In Christi amore pro inimicis orare.*

Variis motivis Cap. 2. Ut autem facilius sit Christum imitari, monet nos: *Omnes in Christo unum esse, & sub uno Domino, æqualem servitutis militiam bajulare.* Hinc est, quod in proximis voluerit nos, Christum respicere & honorare. Quare de superiore ait: *Abbas autem, quia vices Christi agere creditur, Dominus, & Abbas vocetur, non sua assumptione, sed honore & amore Christi.*

Cap. 36. De infirmis præscribit: *Ut sicut revera Christo, ita eis serviatur: quia ipse dixit: Infirmus fui & visitastis me.* Similiter & de Hospitibus. *Tanquam Christus, inquit, suscipiantur, quia ipse dicturus est: Hospes fui & suscepistis me.*

1. Joan. 2. Quoniam autem Dilectus JESU Christi Discipulus ait: *Qui dicit se in Christo manere, debet, sicut ille ambulavit, & ipse ambulare:* Audiamus S. P. BENEDICTI

In Prol. Reg. admonitionem, *Et succinctis fide, vel observantiâ bonorum actuum, lumbis nostris, & calceatis in præparatione Evangelii pacis pedibus,*

bus, pergamus itinera ejus; ut mereamur eum, qui nos vocavit, in Regno suo videre.

CAPUT II.

*Quid Religiosus suo debeat
Superiori?*

POST Deum, Monachus illi potissimum obstrictus est, qui Dei nomine ei præest, & Christi vices agere creditur, Abbas scilicet vel quicumque Superior. Erga hunc, cor debet gerere Amantis & Obedientis filii, & ex affectu filiali, ei quatuor hæc impendere: *Amorem, Reverentiam, Obedientiam, & manifestationem cogitationum*: de quibus singulis ita statuit S. BENEDICTUS.

Primò, de Amore. *Abbatem, inquit, suum, sincerâ & humili charitate diligant.* I. Amorem.

Secundò, de Reverentiâ, ut in appellatione Dominus & Abbas vocetur, non suâ assumptione, sed honore & amore Christi. II. Reverentiam.

Si qua requirenda sunt à Priore, cum humilitate & subjectione reverentiæ requirantur, ne videatur plus loqui quàm expedit. Cap. 63. Cap. 6.

Ad consilium vocati ab Abbate, sic dent *Fratres consilium, cum omni humilitatis subjectione, ut non præsumant procaciter defendere, quod eis visum fuerit; sed magis in Abbatis pendeat arbitrio, ut quod salubrius judicaverit, ei cuncti obediant.* Cap. 3.

A S

Neque

Ibid.

Neque præsumat quisquam cum Abbate suo protervè intus vel foris Monasterio contendere.

Cap. 71.

Si quis frater pro quavis minimâ causâ ab Abbate, vel à quocunq; Priore suo corripitur quolibet modo; vel si leviter senserit animum Prioris cujuscunq; contra se iratum, vel commotum quamvis modicè; mox sine morâ tamdiu prostratus in terrâ ante pedes ejus jaceat satisfaciens, usque dum benedictione sanetur illa commotio.

III.

Obedien-
tiam In-
strum. 60.

Cap. 67.

Cap. 71.

Cap. 49.

Tertiò, de Obedientiâ unumquemque instruit: Præceptis Abbatis in omnibus obedire etiamsi ipse aliter, quod absit, agat. Et nihil, quamvis parvum sine Abbatis jussione facere. Quo spectat etiam, quod alibi ait: Abbatis aut Præpositorum, qui ab eo constituuntur, imperio, non permittimus privata imperia præponi. Quin & illud, quod pro augmento ad solitum pensum servitutis suæ, in quadragessimæ diebus Deo quisque offert, Abbati vult suggeri: ut cum ejus fiat oratione & voluntate: quia quod sine permissione Patris spiritualis fit, præsumptioni deputabitur & vanæ gloriæ, non mercedi. Ergo cum voluntate Abbatis omnia agenda sunt.

IV.

Manife-
statio-

Quartò, cùm spiritualis Medici munus superior subeat, quem S. Pater monet, ut noverit se infirmarum curam suscepisse animarum,

marum, Hinc subditos, eidem vulnera sua nem co-
 & tentationes, atque ipsum animæ statum gitatio-
 interiorem manifestare fas est. Præscribit ^{num.}
 Legislator: *Cogitationes malas cordi suo ad-* ^{Cap. 27.}
venientes, mox ad Christum allidere & se- ^{Instrum.}
niori spirituali patefacere. Et quantum hu-
 militatis gradum statuit: *si omnes cogitatio-* ^{Cap. 7.}
nes malas cordi suo advenientes, vel mala à se
absconditè commissa, per humilem confessio-
nem Abbati non celaverit suo. Quare etiam
 cùm præscribit, ut qui alicubi deliquerit, ^{Cap. 46.}
 aut fregerit quidpiam, aut perdiderit, veniens
 continuò ante Abbatem, vel Congregatio-
 nem ultrò satisfaciat & prodat delictum suum;
 magnâ discretionem adjecit: *si animæ verò*
peccati causa latens fuerit, tantùm Abbati,
aut spiritualibus senioribus patefaciat, qui
sciant curare sua, & aliena vulnera, non de-
tegere aut publicare.

CAPUT III.

Ut erga Religionem, sive Or-
dinem suum, se Monachus
gerere debeat?

DEUS qui Patrem & Matrem honora- ^{Religio}
 ri præcepit, iis qui pro ejus amore ab- ^{Mater no-}
 renuntiantes sæculo, carnales reliquerunt ^{stra.}
 parentes, de spiritualibus eorum loco pro-
 vidit. Ut enim Superior cuique Religioso
 est

Proverb.
I.

Quæ illi
debeamus.

est vice Patris : non secus ipsa Religio sive Ordo Monasticus , eidem se exhibet Matrem , quæ eum iterum parturiat , donec formetur Christus in illo. Quò Salomonis illud Spirituali sensu referas : *Audi fili mi disciplinam Patris tui , & ne dimittas legem Matris tue* : Religionis scilicet Monasticæ. Cujus lex , ipsa Regula. Matri huic cor & affectum filii pius Cænobita debet : & ex eo tria hæc erga illam observare , *vota scilicet , Regulam , & præscripta ab eâ , vel in Ordine usitata Exercitia* : de quibus ex Sancti BENEDICTI mente deinceps dicendum.

ARTICULUS I.

Quid de votis Monasticis Sanctus BENEDICTUS præscribat ?

Benedictinorum
vota
quinque.

Duo in
uno inclu-
duntur.

QUinque sunt vota , quæ in professione Cænobita Benedictinus edere censetur. *Stabilitas , Conversio morum , Obedientia , Paupertas , & Castitas*. Quamvis enim duorum posteriorum in BENEDICTINA Professione nulla fit mentio , ad illa tamen etiam se Religiosi obligant : cum adeò sint essentialia , ut sine illis Religiosus nemo esse queat , ut patet in Decretali , *Cum ad Monasterium*. de statu Monachorum.

rum. Sed hæc Paupertatis & Castitatis vota in aliquo præcedentium censentur inclusa, & eo ipso quo illa exprimuntur, & hæc voveri censentur. Quare Bernardus Bernard. Casinensis ait, abdicationem proprietatis, & observationem continentiae salutaris in morum conversione includi. Sanctus verò Thomas, *Votum* ait *Obedientiae*, continet sub se alia vota: nam *Religiosus*, etsi teneatur ex voto continentiam servare & *Paupertatem*, tamen hac etiam sub *Obedientiâ* cadunt. Sed hac quæstione in aliud tempus dilatâ, nunc de singulis votis compendio agamus.

§. I.

De Stabilitate.

I.

Votum stabilitatis.

PRimum in Benedictinâ Professione *Votum* est *Stabilitas*, quod quale sit, ipsemet Legislator noster expressit, cum de Novitio ita statuit: *Suscipiendus in Oratorio coram omnibus promittat de STABILITATE suâ, & si habitâ secum deliberatione, promiserit se omnia custodire, & cuncta sibi imperata servare, & promiserit de STABILITATE suâ perseverantiam, suscipiatur in Congregatione, sciens lege Regula constitutum, quod ei ex illâ die non liceat de Monasterio egredi (absque Superioris licentiâ) nec collum excutere de sub jugo Regula, quam*

Cap. 58.

Quid de ea sanxerit S. Benedictus.

sub

sub tam morosâ deliberatione licuit recusare aut suscipere.

Cap. 4.

Secundò, ut hanc loci Stabilitatem, & perseverantiam in Monasterio B. P. ostenderet non debere esse otiosam; sed continuâ solidarum virtutum exercitatione negotiosam: vocavit eam officinam bonorum operum, ita loquens: officina ubi hæc omnia (Instrumenta bonorum operum) diligenter operemur, claustra sunt Monasterii & STABILITAS in Congregatione.

In Prol.
Reg.

Tertiò, aperit idem Legislator, in quem finem hæc Stabilitas dirigenda sit; ad Christi nimirum imitationem, & æternæ vitæ per eam adeptionem. A Christi Magisterio nunquam discedentes, in ejus doctrinâ usque ad mortem in Monasterio perseverantes, passionibus ejus per patientiam participemus, ut & regni ejus mereamur esse consortes.

§. II.

De Conversione morum.

II.
Votum
Conver-
sionis
morum.
Cap. 58.

SECUNDUM Monasticæ Professionis votum, est Conversio morum. De quo B. P. N. ita decrevit: Promittat suscipiendus (Frater Novitius) in Oratorio Conversionem morum suorum.

Cap. 4.

Ad morum porrò Conversionem, vel maximè spectat, quod inter Instrumenta bonorum operum retulit: A saculi actibus se facere

facere alienum. Et quæ infra dicemus de iis, quæ Monacho fugienda, vel facienda: præsertim verò de Modestiâ, Moderatione linguæ, aliisque virtutibus.

§. III.

De Obedientia.

Tertium & præcipuum Religionis nostræ votum est, *Obedientia*: de quâ multa passim S. P. N. BENEDICTUS in Regulâ suâ digessit; quæ ut Analyticâ Methodo disponamus, considerandum est, in *Obedientiæ* operibus quatuor attendi posse. *Primò*, Præcepti materiam, si-ve id quod faciendum injungitur. *Secundò*, Personam præcipientem. *Tertiò*, modum quo præcepti executio est facienda. *Quartò*, finem propter quem *Obedientia* adimplenda suscipitur.

Quo ad *Primum*, vult Religiosos in omnibus omninò rebus usque ad *impossibilia* *Obedientiam* exercere. Si cui Fratri aliqua fortè gravia aut impossibilia injunguntur, suscipiat quidem jubentis imperium cum omni mansuetudine & *Obedientiâ*. Quod si omninò virium suarum mensuram viderit pondus excedere; impossibilitatis sue causas ei, qui sibi præest, patienter & opportunè suggerat non superbiendo, aut resistendo, vel contradicendo. Quòd si post suggestio-

III.

Votum
obedien-
tiæ in quâ
quatuor
confide-
randa,

Primum
Materia
præcepti.
Cap. 68.

gestionem suam in suâ sententiâ Prioris imperium perduraverit ; sciat junior ita sibi expedire , & ex charitate , confidens de adiutorio Dei , obediat. Ubi nota subjectionem commendari.

Secund.
Persona
præci-
piens.

Gradu 3.

Cap. 71.

Cap. 72.

Tertium
Modus
obedien-
di.

I.

Obedien-
tia sit ve-
lox.

Cap. 5.

Secundò, quo ad personam præcipientem statuit , ut Religiosus ante omnia pro Dei amore omni Obedientiâ se subdat Majori.

Deinde præcipit etiam , ut æqualibus , ac sibi invicem obediant Fratres : Obedientiæ bo-

num , inquit , non solum Abbati exhibendum est ab omnibus , sed etiam sibi invicem ita obediant Fratres , scientes se per hanc Obedientie viam ituros ad Deum. Præmisso ergo

Abbatis , aut Præpositorum , qui ab eo constituuntur , imperio (cui non permittimus privata imperia præponi) de cætero omnes junio-

res Prioribus suis omni charitate & sollicitudine obediant. Et cap. 72. Obedientiam sibi certatim impendant.

Tertiò , modum Obedientiæ præscribit prorsus perfectissimum , cujus perfectio hisce quatuor conditionibus continetur.

Prima est , ut sit VELOX : Hanc ita ipse Legislator describit. Mox ut aliquid

imperatum à Majore fuerit , ac si divinitus imperetur , moram pati nesciunt in faciendo :

sed relinquentes statim quæ sua sunt , & voluntatem propriam deferentes ; mox ex occu-

patis manibus , & quod agebant imperfectum relin-

relinquentes, vicino obedientiae pede iubentis vocem factis sequuntur: & veluti uno momento, praedicta Magistri iussio, & perfecta discipuli opera, in VELOCITATE timoris Dei ambæ res communiter citius explicantur. Et hæc Obedientia, tunc est acceptabilis Deo, & dulcis hominibus si quod iubetur, non tarde, non tepide, efficiatur. Quibus ultimis verbis, non modò obediendi voluntas, sed & fervor ac diligentia tanquam comites Obedientiae adjiciuntur, ut quæ tarditatem & teporem omnem excludant.

Secunda conditio est, ut CÆCA sit, II. quam Patres tantopere laudârunt, & quæ Obedientia sit cæca, in eo consistit, ut proprium quis abneget Judicium: unde S. Benedictus: *Ue non suo arbitrio viventes, vel desideriis suis* Cap. 5. & voluptatibus obedientes, sed ambulantes alieno iudicio & imperio, in Canobiis degentes, Abbatem sibi præesse desiderant. Hinc requirit, ut Obedientia non tepide, aut cum murmure, vel cum responsione nolentis efficiatur: volens ut ne quidem corde murmurarent, aut interiorem contradictionem admittant. Cum autem in iis, quæ videntur rationi contraria, aut aliquo modo impossibilia, maximè intellectus captivandus sit in obsequium Sanctæ Obedientiae, & proprium abnegandum iudicium: prudentissimè S. P. monuit; *Sciat junior ita sibi ex-* Cap. 68.

B

pedire:

pedire: ac si diceret; Non dijudicet, non argutetur, etiamsi virium suarum mensuram pondus excedat, allegatâ semel suâ impotentiâ, & persistente superioris imperio, sciat ita sibi expedire.

III.
Obedien-
tia bono
fiat ani-
mo.
Cap. 5.

Ibid.

Tertia conditio est, ut ex bono animo obediat. Obedientiam enim, verba sunt Sanctissimi Magistri nostri, cum bono animo à discipulis præberi oportet, quia hilarem datorem diligit Deus. In hanc conditionem impingit is, qui cum murmure, aut responsione nolentis, opus imperatum exequitur: de quo ita idem Pater: cum malo animo si obedit discipulus, & non solum ore, verum etiam in corde si murmuraverit, etsi impleat iussione, tamen acceptum jam non erit Deo, qui cor respicit murmurantis. Et pro tali facto nullam consequitur gratiam, imò pœnam murmurantium incurrit, si non cum satisfactione emendaverit.

IV.
Obedien-
tia sit pa-
tiens.
Grad. 4.

Quarta conditio, ut sit patiens ac perseverans. In ipsâ Obedientiâ duris & contrariis rebus, inquit S. Benedictus, vel etiam quibuslibet irrogatis injuriis, tacitâ conscientia patientiam amplectatur, & sustinens non lassescat vel discedat.

Quartum
Finis obe-
diendi.

Cap. 5.

Quo ad quartum, Finem scilicet, quem quisque sibi in obediendo statuit, is ex S. Benedicti instructione quadruplex esse potest. Primus isque infimus, Propter me-
tum

rum gehennæ. Secundus, propter gloriam vitæ æternæ. Tertius propter servitium Sanctum quod professi sunt, id est, ut vota sua quæ in professione emiserunt, Domino Deo reddant. Quartus, propter amorem Dei: Unde ait, tertium Humilitatis gradum esse: Ut quis pro Dei amore omni obedientiâ se subdat Majori. His quatuor rationibus finalibus, exstimulat fortiter S. P. Benedictus Religiosos suos ad promptè obediendum, superiorum mandatis. Cap. 7.

Quibus etiam tres alios, prorsus non ab- similes, ex ejusdem S. Patris Regulâ stimuli ad obediendum, quibus suos ad obedientiam urget, breviter proponemus. Tres Stimuli ad obediendum.

Primus est, inobedientiæ pæna, & Obedientiæ præmium, de quibus sic scribit: *Propriam quis non amans voluntatem, desideria sua non delectetur implere. Sciens quod propria voluntas habeat pœnam, necessitas verò (quam obedientia imponit) pariat coronam.* Grad. 2.

Secundus Stimulus est, quòd non homini sed Deo obediatur; unde vult Deum in personâ superioris concipi. Quod insinuat cum ait: *Abbas Christi vices agere in Monasterio creditur.* Hinc quæ præcipit, ac si Divinitus imperentur, exequi vult. *Quia Obedientia quæ Majoribus præbetur, Deo exhibetur; ipse enim dicit: Qui vos audit me audit.* Cap. 2. Cap. 5.

- Cap. 5.** *Tertius Stimulus est, exemplum & imitatio Christi Salvatoris nostri. Unde ait de Religiosis, qui ambulantes alieno iudicio & imperio, in Cœnobiis degentes Abbatem sibi præesse desiderant sine dubio hi tales illam Domini imitantur sententiam, quâ dicit: Non veni facere voluntatem meam, sed ejus qui misit me. Alibi quoque hortatur, ut propriam quis non amans voluntatem desideria sua non delectetur implere: sed vocem illam Domini factis imitetur, dicentis: Non veni facere voluntatem meam sed ejus qui misit me. Ac deinde ait: ut qui omni obedientiâ se subdit Majori, Dominum imitetur, de quo dicit Apostolus: Factus est obediens usque ad mortem. Ex quibus constat, quod voluerit S.P. N. filios Obedientiæ respicere in Auctorem fidei & consummatorem JESUM, tanquam perfectissimum Obedientiæ speculum & exemplar; qui cum didicerit ex iis, quæ passus est, Obedientiam, factus est omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis æternæ. Quæ etiam S. Benedictus, de Obedientiâ tractaturus, statim in ipso sermonis exordio dixit. Eam convenire his, qui nihil sibi Christo charius aliquid existimant.*
- Grad. 2.**
- Grad. 3.**
- Hebr. 12. 2.**
- Hebr. 5. 9.**
- Cap. 5.**

§. IV.

De Castitate.

Castitatis votum Professioni nostræ ta- IV.
 citè includitur : de quo etiam suos San- Votum ca-
 ctus Pater non intermisit instruere. Et stitatis.

Primò quidem, inter Instrumenta bo- Servandæ
 norum operum ponit, *Castitatem amare.* castit. me-
 Ejusdemque præsidia hæc suggerit. dia.

Corpus castigare ; delicias non amplecti ; Cap. 4.
jejunium amare ; non esse vinolentum ; non Afflictio
multum edacem ; non somnolentum ; à seculi corporis.
actibus se facere alienum.

Secundò, jubet vigili curâ attendi ad co- Cap. 7.
 gitationes, ut sollicitus sit, inquit, circa co- Malarum
 gitationes suas perversas, dicat semper humi- cogitatio-
 lis frater in corde suo : *Tunc ero immaculatus* num pro-
coram eo, si observavero me ab iniquitate meâ. pulsio.
 Ac deinde ostendit remedium, ad quod in
 conflictu malarum cogitationum confu-
 giendum est : nempe, *Cogitationes malas* Instrum.
cordi suo advenientes mox ad Christum allide- so.
re, & Seniori spirituali patefacere.

Tertiò, quia ex cogitationibus oriuntur Desiderio-
 carnalia desideria, mandat *desideria carnis* rum cau-
non perficere : quo modo verò id fiat, cla- tio.
 riùs alibi aperit, dicens : *Castodiens se omni* Cap. 4.
borâ à peccatis & vitiis, id est, cogitatio- Cap. 7.
num, linguae, oculorum, manuum, pedum, Grad. 1.
vel voluntatis propriae, sed & desideria carnis

Grad. 1.

amputare festinet. Ac si diceret; qui peccandi occasiones, lubricas cogitationes, oculorum aliorumque sensuum evagationes sollicitè caverit, is carnis desideria tali studio faciliè amputabit. Quæ quàm noxia sint animæ, ut ab iis prorsus abstinerent manifestare non neglexit: Cavendum, inquit, ideo malum desiderium, quia mors secus introitum delectationis posita est. Unde Scriptura præcipit, dicens: Post concupiscentias tuas non eas.

Memoria
Divinæ
præsen-
tiæ.

Grad. 1.

Cap. 7.

Quartò, tandem contra hæc carnalia desideria antidotum præscribit efficacissimum; memoriam Divinæ præsentiae. In desideriis verò carnis ita Deum nobis credamus semper esse præsentem, cum dicit Propheeta Domino: Ante te est omne desiderium meum. Hoc qui assiduè mente revolverit, ab omni actu carnali faciliè immunis erit.

§. V.

De Paupertate.

Pauper-
tas.

PAupertatem valdè exactam atque perfectam in suis Coenobitis S. P. Benedictus requirit, quæ in his potissimum consistit.

Cap. 33.

In reco-
ptione.

Primò, Omnia necessaria à Patre Monasterii sperare: nec quidpiam liceat habere, quod Abbas non dederit, aut permiserit. Omniaq; omnibus sint communia, ut scriptum est,

est, nec quinquam suum esse aliquid dicat, aut presumat.

Secundo, ut eliminetur proprietas & peculium: de quo ipsum juerit audire Legislatorem: Præcipue hoc vitium amputetur de Monasterio, ne quis presumat aliquid dare aut accipere, sine iussione Abbatis: neque aliquid habere proprium, nullam omnino rem, neq; codicem, neq; tabulas, neq; graphium, sed nihil omnino: Quippe quibus nec corpora sua, nec voluntates licet habere in propria potestate. Ecce, quot & quàm gravibus verbis Proprium è Monasterio proscribat: de quo rursus alio loco: Nullatenus liceat Monacho nec à parentibus suis, nec à quoquam hominum, nec sibi invicem litteras, aut eulogias, vel qualibet munuscula accipere, aut dare, sine præcepto Abbatis sui. Quod si etiam à parentibus suis ei quidpiam directum fuerit, non presumat suscipere illud, nisi prius indicatum fuerit Abbati. Quod si iusserit suscipi, in Abbatis sit potestate, cui illud jubeat dari. Et non contristetur Frater, cui forte directum fuerat, ut non detur occasio diabolo. Qui autem aliter præsumpserit, disciplina Regulari subiaceat.

Proprii
extirpa-
tione.

Cap. 33.

Cap. 54.

Tertio, Ad Paupertatis quoque cultum spectat, quod gloriosus Patriarcha ait: Ut omni vilitate vel extremitate contentus sit Monachus. Unde in vestibus id adhiberi

Usu rerum
viliū.
Grad. 6.

Cap. 55. vult, quod vilius comparari potest, districtè inhibens ne de earum colore aut grossitudine causentur Monachi.

Et necessariorum.

Quartò, spectat & illud, ut non alia, quàm necessaria desideret, & paucissimis contentus sit, etiamsi alii plura haberent: in quo casu ait S. BENEDICTUS:

Cap. 34. Qui minus indiget, agat Deo gratias, & non contristetur, aut murmure.

ARTICULUS II.

Quid de Regula Observatione S. BENEDICTUS statuatur?

Regulæ observantia desideratur.

Ideo toties legitur.

Cap. 58. Novitiis.

Secundum, quod post essentialia vota Religiosus Ordini & Religioni suæ, tanquam Matri, filiali affectu impendere debet, est diligens custodia, & observantia Regulæ secundum quam professus est. Hæc enim liber ille est, qui in Scholâ illa, quàm S. P. Benedictus construxit, assidue prælegitur, & discipulis ediscendus proponitur. De quo ista præscribit: Post duorum Mensium circulum legatur ei (Novitio) hæc Regula per ordinem, & dicatur ei: Ecce lex sub quâ militare vis, si potes observare, ingredi; si verò non potes, liber discede. Nec semel legisse sat est, sed si adhuc steterit, ducatur in cellam Novitiorum, & iterum probetur in omni patientiâ. Et

post

post sex mensium circulum relegatur ei Regula, ut sciat ad quid ingreditur: Et si adhuc stat, post quatuor Menses iterum legatur ei hac eadem Regula. Tertiò ergo tyrocinii tempore, tota Regula Novitiis est proponenda: Quò ad Professos verò, ita sta. Professis. tuit.

Primò, mandat frequentem & publicam Regulæ lectionem: Hanc autem sæpius vo- Cap. 66.
lunt in congregatione legi, ne quis Fratrum de ignorantia se excuset.

Secundò, Nihil agat Monachus, nisi quod Ut eam se-
communis Monasterii Regula, vel majorum quantur.
scohortantur exempla. Et multò clariùs: Grad. 8.
In omnibus omnes Magistrum sequantur Re- Cap. 3.
gulam, neque ab eâ temerè declinetur à quo
quam.

Tertiò, Finem propter quem Regulam Quia ini-
scripserit, aperit. Regulam autem hanc de- tium est
scripsimus, ut eam observantes in Monaste- conversa-
riis, aliquatenus vel honestatem morum, aut tionis.
initium conversationis nos demonstraremus Cap. 73.
habere.

Quartò proposito præmio ad Regulæ & quia ad
observantiam hortatur. Quisquis ergò ad patriam
Patriam cælestem festinas, hanc minimam deducit.
inchoationis Regulam descriptam adjuvante Cap. 73.
Christo perfice.

ARTICULUS III.

Quid de Exercitiis Ordinis observandis in Regulâ præscriptum?

Quanti
referat
Exercitia
Ordinis
observare.

Bernard.
in Epist.
ad Fratres
de Mon-
te Dei.

Lib. 1. de
Imitatione
Christi.
Cap. 19.

Anton.
Sueq. l. 2.
Viæ vitæ
ætern.
cap. 34.

Post diligentem Regulæ custodiam, *ter-
tio* loco debet Cœnobita *Exercitia or-
dini suo peculiaria* piè & ferventer implere,
credens in illorum observantiâ, magnam
religiøsæ perfectionis partem constitutam.
Illa enim sunt quotidianum nostræ servitu-
tis pensum, quod fideliter, & cum spiritu
certis horis Domino reddendum. Prû-
denter proinde Bernardus: *Singulis horis,
secundùm communis instituti Canonem, tua
distribue EXERCITIA, cui spiritualia,
spiritualia; cui corporalia, corporalia; in
quibus se exolvat omne Debitum; spiritus
Deo, corpus spiritui, ut si quid fuerit inter-
missum, si quid neglectum, si quid imperfe-
ctum, suo modo, suo loco, suo tempore, non
abeat impunitum, vel irrecompensatum.*
Causam verò reddit Joan. Gersen Abbas
Vercelen: quia *levis omisio exercitiorum
vix sine aliquo dispendio transit.* Quare no-
tari velim, quæ Auctor recentior in hæc
verba scripsit: *Scias Deum, unumquemq;
vocare non tantùm ad statum certum; sed
etiam ad certam viam ac gradum in hoc vel
illo statu: quæ sunt Exercitia aliqua, quibus se
homo*

homo insisteret, ad perfectionem venire posset, & non aliter. Hinc verò ferè est principium apostasie à FINE & VOCATIONE RELIGIOSA, quòd parva in speciem propria statui; re verò magna negligantur, & interrumpantur EXERCITIA, atq; fluxus Divinae gratiae retardetur. Legislator verò noster volens à suo Ordine otium, omnis iniquitatis matrem, excludere, ita tempus omne dispertiit, ut nihil ejus remaneret, quod non certis Exercitiis esset deputatum. Exercitia autem illa sunt quatuor. Primum est, *Officium Divinum*; Secundum, *Oratio*; Tertium, *Lectio*; Quartum, *Labor manualis*.

Quid de
iis S. Be-
nedictus
decernat.

§. I.

De Officio Divino.

Circa Divinum Officium, quod Opus Dei Sanctus Benedictus peculiariter vocavit, hæc observanda proponit.

Primò, Quid nomine Operis Dei intel- Cap. 16.
ligatur, describit his verbis; Ut ait Pro-
pheta: Septies in die laudem dixi tibi. Qui
septenarius sacratus numerus à nobis sic imple-
bitur; si Matutina, Prima, Tertia, Sexta,
Nonæ, Vesperæ, Completoriiq; tempore, no-
stra servitutis officia persolvamus. In quem
verò finem? Subdit: Ut his temporibus re-
feramus laudes Creatori nostro super judicia
justitiæ

In officio
Divino
commen-
dat

justitiæ suæ: & nocte surgamus ad confitendum ei.

Festinum
occursum
Cap. 43.

Cap. 22.

Præsentis
Dei me-
moriam.
Cap. 19.

Atten-
tionem.
Ibid.

Hone-
statem.
Cap. 47.

Secundò, præcipit *festinum* ad opus Dei *occursum*. Ad horam Divini officii mox ut auditum fuerit signum, relictis omnibus quælibet fuerint in manibus, summâ cum festinatione curratur: cum gravitate tamen, ut non *scurrilitas* inveniat fomitem. Ergo nihil operi Dei præponatur. Alibi monet: ut *festinent* invicem se prævenire ad Opus Dei, cum omni gravitate & modestiâ. Et pænam in serò venientes decernit, Cap. 43.

Tertiò, sub ipsâ psalmodiâ admonet, Deum præsentem esse concipiendum. Ubi-que inquit credimus Divinam esse præsentiam, & oculos Domini in omni loco speculari bonos & malos: maxime tamen hoc sine aliquâ dubitatione credamus, cum ad opus Divinum assistimus. Et consideremus, qualiter oporteat nos in conspectu Divinitatis & Angelorum ejus esse,

Quartò, Attentionem monet adhibendam: Sic stemus ad psallendum, ut mens nostra concordet voci nostræ.

Quintò, decentem ordinem & honestatem in psallendo observari vult. Psalmos vel Antiphonas post Abbatem ordine suo, quibus jussum fuerit, imponant. Cantare autem, aut legere, non præsumat, nisi qui potest ipsum officium implere, ut edificentur audientes.

tes. Quod cum humilitate & gravitate & tremore faciat, & cui jusserit Abbas.

Cap. 45.

Si quis, dum pronuntiat Psalmum, Responsorium, aut Antiphonam, vel lectionem, fallitur: nisi cum satisfactione ibi coram omnibus humiliatus fuerit, majori vindicta subiaceat, quippe qui noluit humilitate corrigere, quod negligentia deliquit.

Sexto, Reverenter ab officio exeundum. Expleto opere Dei, omnes cum summo silentio exeant, & agatur reverentia Deo.

Reverentiam.

Cap. 52.

§. II.

De Oratione mentali sive Meditatione.

CUM vitam Contemplativam tanquam Scopum Ordini suo S. BENEDICTUS proposuerit, ut omnium Auctororum consensus est, non satis habuit Religiosos suos eò dirigere per publicam Divini officii recitationem: verum & per prælectionis & meditationis sive mentalis Orationis exercitia, nos ad destinatum finem tendere voluit. At quamquam videri possit contemplationis ac meditationis usum, ut notum satis, atque ex communi antiquorum Monachorum usu jam tum receptum supposuisse; adeoque de eo peculiarem mentionem (ut nonnullis visum) in Regulâ

S. Bene-

dictus so-

licitè Mo-

nachos di-

rigit ad

contem-

plationem.

Per medi-

tationem.

Vita ipsius
S. Benedi-
cti l. 2.
Dial. c. 6.

Quartò, Consuetudinem prædictam à Regulâ satis insinuatam, manifestius comprobatur praxis Monachorum primitivorum, ipso S. Benedicto adhuc vivente; quam S. Gregorius declarat, referens Monachum quemdam, qui ad Orationem stare non poterat, sed mox ut se Fratres ad studium Orationis inclinabant, egressum foras, & mente vagâ terrena aliqua ac transitoria egisse, de quo dialogorum secundus liber S. Gregorii Cap. 6. legatur.

§. III.

De Examine Conscientiæ.

Quid S.
Ben. sta-
tuerit
de Exa.
conscien-
tiæ.

CONscientiæ discussio, vel Orationis Mentalis pars, vel ante eam utiliter exerceri convenit; ut *Iustus in principio orationis accusator sit sui*, & in oratione pro delictis suis deprecetur: quare quid de eo S. P. Benedictus decreverit, hoc loco videndum.

Instrum.
48. & 58.

An non Conscientiæ Examen præscripsisse censendus est, cum Monachum monet: *Actus vitæ suæ omnihorâ custodire. Et Mala sua præterita, cum lacrymis, vel gemitu, quotidie in oratione Deo confiteri, & de ipsis malis de cætero emendare?*

In quibus verbis non difficile est omnes Examinis partes annotare: nempe: 1. peccatorum discussionem. 2. dolorem pro iis assum-

assumptum. 3. veniæ petitionem. 4. emendandi propositum. Quas, piarum rerum Scriptores, luculentius exponunt.

Fuit porrò hæc in se inquirendi cura S. Patri Nostro familiarissima. Exponens enim S. Gregorius, quomodo solus habi- Gregor. Dial. lib. 2. taverit secum, ita ait: *Hunc ergo venerabilem virum (BENEDICTUM) secum habitasse dixerim, quia in suâ semper custodiâ circumspectus, ante oculos Conditoris se semper aspiciens, se semper EXAMINANS, extra se mentis suæ oculum non divulgavit.* Et exemplo ostenderit. Quod sanè aliud nihil est, quàm dicere, eum quotidie & fortè etiam sæpius Examini Conscientiæ vacasse. Quod verò Sanctus Gregorius paulò post subdit: *Venerabilis igitur Benedictus in illâ solitudine habitabat secum: in quantum se intra cogitationis claustra custodivit.* Quid aliud est, quàm doctrinam suam præcurrere exemplo, & ante facere quod postea doceret; nempe, *Actus vitæ suæ omni horâ custodire?* Utinam omnes tanti Patris Filii hæc vestigia imitentur, seque semper aspicientes, semper examinantes, interrogarent: Quid facis Formula examinis. anima mea? quid dicis? quid cogitas? exercisesne jam aliquam virtutem? Deumne præsentem cogitas? Omne tempus sibi periisse reputantes, quo non aliquod malum suum correxerint: Nam ut Regula nostra dicit: In Prolog. Reg.

Quam ex-
pressit in
Regulâ.

Cap. 4.

Agens de
Novitio.
Cap. 58.
Cap. 8.

Mate-
riam me-
ditandi
designans.
Cap. 4.

Item, af-
fectus
qui in
medita-
tione eli-
ciendi.
Cap. 20.

Regulâ non fecisse: non desunt tamen evi-
dencia testimonia, quæ mentem ejus de
tam utili, ac Religiosis prorsus necessario
exercitio, luculenter satis aperiant. Nam
præterquam quod hortetur Monachos,
Orationi frequenter incumbere, quod tam
de mentali quàm vocali intelligi potest;
vult

Primò, Novitium recens admissum sen-
sim probari in *Cellâ Novitiorum* ubi *ME-
DITETUR*, manducet & dormiat. Ali-
bi sic ait: *Quod vero restat post Vigilias, à
Fratribus qui Psalterii vel lectionum aliquid
indigent, MEDITATIONI inserviatur.*

Secundò, Materiam Meditationis submi-
nistrat, cum præscribit: *Mala præterita
cum lacrymis vel gemitu quotidie in Oratione
Deo confiteri. Mortem ante oculos suspectam
habere. Diem judicii timere. Gehennam ex-
pavescere. Vitam æternam omni concupiscen-
tiâ spiritali desiderare.* Quod nihil est aliud,
quàm præscribere novissimorum quotidiana-
nam meditationem.

Tertiò, qui affectus in Oratione exci-
tandi sunt, & qualis ipsa esse debeat, insi-
nuat cum de reverentia orationis sic præ-
scribit: *si cum hominibus potentibus volumus
aliqua suggerere, non præsumimus, nisi cum
humilitate & reverentiâ: quantò magis Do-
mino Deo universorum, cum omni humilitate
& pari-*

& puritatis devotione supplicandum est? Et non in multiloquio, sed in puritate cordis, & compunctione lacrymarum nos exaudiri sciamus. Et ideo brevis debet esse & pura Oratio: nisi forte ex affectu inspirationis Divinae gratiae protendatur. Quis hinc non videat mentalem potius, quàm vocalem describi orationem? in illâ enim magis, quàm in hac puritas devotionis, compunctio lacrymarum, inspiratio Divinae gratiae, communicatur & sentitur. Quare Antonius Perez in Commentario Regulæ ait, hinc agere **S. BENEDICTUM** de Oratione privatâ & particulari, quâ privatim quisque, apud seipsum, sive corde tantum, sive corde simul & ore Deum precetur. Eodem ferè modo alibi S. Benedictus habet, ut *Frater qui sibi peculiariter vel secretius vult orare, oret non in clamosâ voce, sed in lacrymis & intentione cordis.* Et alia eò faciunt. Ubi secretæ Orationis nomen, lacrymæ, intentio cordis, exclusio vocis clamosæ, satis manifestè arguunt, præter Canonicum officium, tempore S. Benedicti in usu fuisse alias Orationes, quas mentales potius, quàm vocales fuisse, adeoque majoris efficaciae, rectè putat Cardinalis Turre cremata: quare etiam ab his S. Benedictus voluit neminem impediri alterius improbitate, sed eum, qui simile opus non facit, non permittit, expleto opere Dei, remorari in Oratorio.

Quartò,

Vita ipsius
S. Benedi-
cti l. 2.
Dial. c. 6.

Quartò, Consuetudinem prædictam à Regulâ satis insinuatam, manifestius comprobatur praxis Monachorum primitivorum, ipso S. Benedicto adhuc vivente; quam S. Gregorius declarat, referens Monachum quemdam, qui ad Orationem stare non poterat, sed mox ut se Fratres ad studium Orationis inclinabant, egressum foras, & mente vagâ terrena aliqua ac transitoria egisse, de quo dialogorum secundus liber S. Gregorii Cap. 6. legatur.

§. III.

De Examine Conscientiæ.

Quid S.
Ben. sta-
tuerit
de Exa.
conscien-
tiæ.

Conscientiæ discussio, vel Orationis Mentalis pars, vel ante eam utiliter exerceri convenit; ut *Iustus in principio orationis accusator sit sui*, & in oratione pro delictis suis deprecetur: quare quid de eo S. P. Benedictus decreverit, hoc loco videndum.

Instrum.
48. & 58.

An non Conscientiæ Examen præscripsisse censendus est, cum Monachum monet: *Actus vitæ suæ omnihorâ custodire. Et Mala sua præterita, cum lacrymis, vel gemitu, quotidie in oratione Deo confiteri, & de ipsis malis de cætero emendare?*

In quibus verbis non difficile est omnes Examinis partes annotare: nempe: 1. peccatorum discussionem. 2. dolorem pro iis assum-

assumptum. 3. veniæ petitionem. 4. emendandi propositum. Quas, piarum rerum Scriptores, luculentius exponunt.

Fuit porrò hæc in se inquirendi cura S. Patri Nostro familiarissima. Exponens enim S. Gregorius, quomodo solus habi- Gregor. Dial. lib. 2. taverit secum, ita ait: *Hunc ergo venerabilem virum (BENEDICTUM) secum habitasse dixerim, quia in suâ semper custodiâ circumspectus, ante oculos Conditoris se semper aspiciens, se semper EXAMINANS, extra se mentis suæ oculum non divulgavit.* Et exemplo ostenderit. Quod sanè aliud nihil est, quàm dicere, eum quotidie & fortè etiam sæpius Examini Conscientiæ vacasse. Quod verò Sanctus Gregorius paulò post subdit: *Venerabilis igitur Benedictus in illâ solitudine habitabat secum: in quantum se intra cogitationis claustra custodivit.* Quid aliud est, quàm doctrinam suam præcurrere exemplo, & ante facere quod postea doceret; nempe, *Actus vite suæ omni horâ custodire?* Utinam omnes tanti Patris Filii hæc vestigia imitarentur, seque semper aspicientes, semper examinantes, interrogarent: Quid facis Formula examinis. anima mea? quid dicis? quid cogitas? exercisesne jam aliquam virtutem? Deumne præsentem cogitas? Omne tempus sibi periisse reputantes, quo non aliquod malum suum correxerint: Nam ut Regula nostra dicit: In Prolog. Reg.

propter emendationem malorum, hujus vite dies ad inducias nobis relaxantur.

§. IV.

De Lectione.

Spiritualement *Lectionem*, (in quâ ex Sanctorum sensu Deus nobis loquitur, uti nos in oratione loquimur Deo) frequenter S. P. Benedictus commendat.

Instrum.
56.

Primò in genere: inter Instrumenta enim bonorum operum ponit: *Lectiones Sanctas libenter audire.* Et alibi ait: *Certis horis occupari debent Fratres in lectione Divinâ.* Atque ibidem horas omnes, quibus pro diverso anni tempore, *Lectioni* vacandum est, accuratissimè determinat.

Triples
Benedi-
ctinis le-
ctio præ-
scripta.

Secundò, Triplex est *Lectio* à Regulâ præscripta. *Prima* ad mensam, de quâ Cap. 38. & fit ab uno, audientibus omnibus; ut sicut corpus cibo, ita Anima pascatur *Lectione*. Sacra enim *Lectio* est mentis refectio.

Secunda, est *Lectio Collationis*, de qua Cap. 42. *Omni tempore, sive Jejuni, sive Prandii, mox ut surrexerint à cenâ, sedeant omnes in unum, & legat unus Collationes, vel vitas Patrum, aut certè aliquid quod edificet audientes.* *Tertia* est *Lectio particularis*, quam quisque sibi facit quotidie, de quâ in Cap. 48. agitur: eaque, ut apparet
ex

ex mente S. Benedicti in cellis aut aliis locis seorsim ab unoquoq; instituenda est; ideo enim deputari vult, *unum aut duos Seniores, qui circummeant Monasterium horis quibus vacant Fratres Lectioni; ut videant, ne forte inveniatur Frater acediosus, qui vacat otio, aut fabulis, & non est intentus Lectioni.*

Tertiò modum hunc legendi insinuat. *Primò, ut singuli legant singulos libros, non Modus le-*
autem multos, aut nunc hos, nunc illos. *gendi.*

Secundò, ut legant per ordinem, non trans-
cursim, modicùm hîc, modicùm ibi. *Ter-*
tiò, legant ex integro, quod Turrecrematâ
explanante, est legere cum mentis attentio-
ne, non verba tantùm, sed sensum eorum,
quæ leguntur attendendo.

Quartò, quò ad legendi materiam & *Qui libri*
libros, commendat in genere, *quidquid a-* *ex mente*
disficare potest audientes: in particulari verò, *S. Benedi-*
Capite ultimo Regulæ suæ, Monachis le- *cti legendi.*
gendam insinuat Sacram Scripturam, *Ve-*
teris ac Novi Testamenti: item Libros San-
ctorum & Catholicorum Patrum, Collatio-
nes Patrum, & Instituta, & vitas eorum,
& Regulam S. Basilii, quæ aliud nihil esse
ait, nisi benè viventium & obedientium Mo-
nachorum Exempla, & instrumenta virtu-
rum. Quibus sine dubio adjicienda quo-
que ipsa Regula S. P. N. Benedicti, quam
sepius voluit in Congregatione legi, ne quis Cap. 66.

Fratrum de ignorantia se excuset. Quam non tantum quotidie legere, sed etiam memoriae mandare Monachi obligantur.

§. V.

De Labore manuali.

Laborem
manuum
præscri-
bit S. Be-
nedictus.
Cap. 48.

Quotidianum manuum laborem, ad exemplum veterum Ægyptiorum Monachorum suis Religiosis S. P. Benedictus præscripsit, certas ad hoc horas determinans; ubi & illud adjecit: *Si necessitas loci, aut paupertas exegerit, ut ad fruges colligendas per se occupentur, non contristentur: Quia tunc verè Monachi sunt, si labore manuum suarum vivunt, sicut & Patres nostri, & Apostoli.* Ex quibus liquidò constat, S. P. N. Benedictum vitam activam junxisse contemplativæ; ut qui mentali exercitio minus aptus esset, corporali saltem occuparetur, unde ait: *Si quis verò ita negligens & desidiosus fuerit, ut non velit, aut non possit meditari, aut legere, injungatur ei opus quod faciat, ut non vacet.*

Cum magna
discre-
tione.

Circa hunc verò laborem maximâ utitur discretionem cum ita statuit: *Omnia mensuratè fiant propter pusillanimes. Item: Fratribus infirmis, vel delicatis, talis opera aut ars injungatur, ut nec otiosi sint, nec violentiâ laboris opprimantur, ut effugentur.* Ex capite vero 57. constat, varias olim artes in Mona-

Monasteriis exerceri solitas: ac deinde monet, quomodo, per quos, opera ipsa seu opificia Monachorum venundari fas sit.

Porro, ut opera Religiosorum perfecta evadant, sintque accepta Majestati Divinæ, sex requirit S. Pater Benedictus conditiones in iis. *Prima*, ut fiant in præsentia Dei: *Æstimet se homo de cælis semper à Deo respici omni horâ, & facta sua in omni loco, ab aspectu Divinitatis videri.* *Secunda*, ut fiant cum diffidentiâ de viribus propriis: *Ad omnia quæ sibi injunguntur, velut operarium malum & indignum se judicet.* *Tertia*, ex præcedenti consequens est, ut confidens de Divino auxilio, Dei opem imploret quod S. Pater his verbis extulit: *Quidquid agendum inchoas bonum, à Deo perfici instantissimâ Oratione deprecas.* *Quarta* conditio Monastici operis est, ut cum humilitate exerceatur: quod passim Capite 7. inculcatur. Item alibi ait: *Artifices si sunt in Monasterio cum omni humilitate & reverentiâ faciant ipsas artes.* Quod satis ei non fuit, nisi etiam adderet, malle se ut ab opere omninò desisterent, quàm ut illud sine humilitate perficerent: *Quòd si*, inquit, *aliquis ex iis extollitur pro scientiâ artis suæ, eò quòd videatur aliquid conferre Monasterio, hic talis evellatur ab ipsâ arte, & denuo per eam non transeat, nisi fortè humiliato ei*

Sex modi
operandi
perfectè.

I.

Cap. 7.

In Dei præ-
sentia.

II.

Cum sui
diffidentia.

Cap. 7.

III.

Cum Divi-
ni auxilii
invocatio-
ne.

IV.

Cum hu-
militate.

Cap. 57.

Ibid.

V. iterum Abbas jubeat. Quinta, ut fiat cum
 Cum obe- obedientiâ. Cum voluntate enim Abbatis
 dientia. omnia agenda sunt, & : Quod sine permissio-
 Cap. 49. ne Patris spiritualis sit, presumptioni deputa-
 bitur & vanæ gloriæ, non mercedi.

VI. & Ultima operum nostrorum ala & condi-
 Ad Dei gloriam referendo omnia. tio, ut Religiosus ipso se opere quasi abdi-
 Instrum. cans & exproprians, totum Deo attribuat,
 42. ad ejus gloriam dirigat, ipsique offerat. In-
 sinuat id S. Benedictus, cum ait: *Bonum*
aliquid in se cum viderit, Deo applicet, non
sibi. Quod clariùs exponit in prologo :
Timentes Dominum de bonâ observantiâ suâ
non se reddunt elatos; sed ipsa in se bona non à
se posse, sed à Domino fieri existimantes, ope-
rantem in se Dominum magnificant, illud
cum Propheta dicentes: Non nobis Domine
non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Quò
 Operibus verò copiosius meritum, operi manuum
 Christi nostrarum respondeat, juverit illud unire
 uniatur. operibus ac meritis Domini nostri JESU
 Christi.

CAPUT IV.

Ut sibi ipsi Religiosus ob-
strictus sit?

Religio-
 sus sui
 judex.

IPse sibi Religiosus quoque debitor est,
 Iesus siquidem erga se officium est, *Face-*
re judicium: & cor judicis assumere. Ad
 Judicem verò spectat, bonum à malo
 discer-

discernere; unde id quod David dixit: *Declina à malo & fac bonum*; Religioso erga seipsum maximè faciendum incumbit: ut videlicet omnia peccata etiam minima, quantum potest fugiat, & eorumdem radices, passiones, pravasque inclinationes, cultro mortificationis exscindat, ac deinde animam suam virtutibus Religioso homine dignis exornet. Psal. 36.
Discernat
bonum à
malo.

ARTICULUS I.

Quæ Monacho præcipuè sint fugienda?

Maximè vitanda Monacho, S. P. Benedictus Capite quarto Regulæ suæ enumerat: *Elationem fugere; & non esse superbum: non vinolentum: non multum edacem: non somnolentum: non pigrum: non detractorem.* Cap. 4.

I. Atque ultra hæc, aliaque, quæ vel omni Christiano sunt communia, vel aliis titulis jam reposita: **OTIUM** maximè vitandum est Religioso, de quo S. Bened. *Otiositas inimica est animæ, & ideò certis temporibus occupari debent Fratres in labore manuum, certis item horis in lectione Divinâ.* Otium.
Cap. 48.
Adeò; ut quotidianum laborem vel ideo potissimum injunxisse videatur, ne Religiosi otio vacarent aut fabulis.

Temporis verò tam accuratam rationem

Exercitiis
tempus, &
ordo in-
variati-
onem præ-
figen-
da.

Cap. 47.

Cap. 33.

Vitium
murmura-
tionis
omninò
vitandum
Sap. I. II.
Cap. 41.

haberi voluit Beatus Pater, ut illud distri-
buerit usque ad momentum. *Nihil* (ut
inquit Cardinalis à Turre crematâ) *de tem-*
pore derelinquens. Ad utilem porrò tem-
poris deductionem, optimum omninò est,
certum & invariatum in Exercitiis Ordi-
nem tenere, quem sine necessitate, aut
obedientiâ non interturbes: ad quod San-
ctissimus Legislator respexisse videtur,
cùm præcepit: ut *omnia horis competentibus*
compleantur. Item *horis inquit competen-*
tibus dentur quæ danda sunt, & petantur, quæ
petenda sunt, ut nemo perturbetur, neq; con-
tristetur in Domo Dei. Quæ testimonia
etsi de Divino officio, & necessariorum
per Cellerarium subministratione agant;
tamen cùm in aliis eadem quoque ratio sit,
& in Ordine Religioso maximi referat, or-
dinem servare atque ordinatè procedere; de
iis quoque Sanctum Patrem intellexisse,
conjicere possumus.

II. *Custodire se* præterea Religiosus de-
bet, à *murmuratione*, quæ (ut Sapiens ait)
nihil prodest, imò verò animæ quàm maxi-
mè obest. Vitium hoc ut à Cœnobiis suis
excluderet S. Benedictus, Abbatem ita ad-
monet: *Omnia sic temperet* (Abbas) *atque*
disponat, qualiter & animæ salventur, &
quod faciunt Fratres absque ullâ MUR-
MURATIONE faciant. Universè
verò

verò ita subditos ab hoc vitio arcet. *Ante* Cap. 34.
omnia ne murmurationis malum, pro quali-
cunque causâ, in aliquo qualicunque verbo,
vel significatione appareat. Quòd si depre-
hensus fuerit quis, districtiori disciplina sub-
datur. Idipsum ferè repetit, cum monet, Cap. 40.
ut cùm necessitas loci exposcit, ut nec præscri-
pta mensura (potus) inveniri possit, sed
multò minus, aut ex toto nihil, benedicant
Deum qui ibi habitant, & non murmurent.
Hoc ante omnia admonentes ut absque mur-
murationibus sint. Quæ verba exponens Bernar. in
S. Bernardus, ait: Fortè aliqui leve pecca- sentent.
tum æstimant murmurare, sed non hic, qui
ante omnia monet esse cavendum. Puto au- Philip. 2.
tem ne illum quidem leve reputasse, qui mur- I 4.
murantibus agebat: Non contra nos est mur- Exod. 18.
mur vestrum, sed contra Dominum: nos 8.
enim quid sumus? Sed ne illum quoque, qui di- I. Cor. 10,
xit: Non murmuraveritis, sicut quidam mur- 19.
muraverunt & perierunt ab exterminatore:
illo nimirum exterminatore, qui positus est in
hoc ipsum, ut à terminis Beate illius Civitatis
arceat murmurantes, & longè faciat à fini-
bz ejus, cui dicitur: Lauda Hierusalem Do- Psal. 147,
minum, lauda Deum tuum Sion: qui posuit 12.
fines tuos pacem. Nihil enim commune ha-
bent, murmur & pax, gratiarum actio & de-
tractio, zelus amaritudinis & vox laudis.
Itaque in ore trium, & talium testium, Sancti

Patris nimirum Benedicti, Moysis & Pauli, stet hoc verbum, ut pestem istam murmurationis summopere nobis noverimus esse cavendam. Haftenus Bernardus.

Etiam interius
murmurare ne-
fas.

Cæterum, non externum tantum murmurationis actum aut verbum, Perfectio-
nis Magister vetuit, sed & interiorem: un-
dè disertè præscribit, ut Obedientia, non
tarde, non tepide, aut cum murmure, vel
responsione nolentis efficiatur. Et quare?
Nam cum malo (inquit) animo, si obedit dis-
cipulus, & non solum ore, verum etiam in
corde si murmuraverit, etsi impleat jussio-
nem, tamen acceptum jam non erit Deo, qui
cor respicit murmurantem; & pro tali facto
nullam consequitur gratiam, imò poenam mur-
murantium incurrit, si non cum satisfactione
emendaverit.

ARTICULUS II.

*Quæ Religioso sint potissimum
facienda?*

Virtutes
Benedi-
ctinis im-
peratae.

Religiosi muneris est, non tantum vi-
tia malosque habitus evellere & de-
struere, sed bonos insuper cordi inserere,
illudque veris virtutibus exornare. Præ-
cipuæ verò Virtutes, quas S. Benedictus
in Cœnobitis suis requirit, sunt hæ; Humi-
litas, Mansuetudo, Modestia, Moderatio
linguæ,

lingua, Silentium, Solitudo, Abstinencia,
& Sobrietas.

§. I.

De Humilitate.

ERecturus B. P. N. Benedictus Scho-Scala Hu-
lam Domini Servitii, & officinam militatis
Artis Spiritualis, non ignorans Evangeli-à S. Bened.
cæ perfectionis excelsam turrin erecta.
se construere suscepisse, ante omnia de funda-
mento cogitavit *Humilitatis*. Cui cum
tantam disponderet super imponere molem
ædificii, ut ejus cacumen usque ad ipsum
Deum amandum assurgeret, Scalam duo-
decim graduum Humilitatis in Regulâ suâ
construxit; ut eam Religiosi gradatim as-
cendentes, *summæ humilitatis culmen*, ut Cap. 7.
ipse loquitur, *valeant attingere, & ad ex-
altationem illam caelestem, ad quam per præ-
sentis vitæ humilitatem ascenditur, velociter
pervenire.* Quod verò est culmen Sanctæ
Humilitatis, nisi charitas? de quâ ait: *Ergo* Gradu 12.
*his omnibus Humilitatis gradibus ascensis,
Monachus mox ad charitatem Dei perveniet
illam, quæ perfecta foras mittit timorem.*
Quæris quo fructu? *Per eam*, inquit, *uni-
versa, quæ prius non sine formidine observa-
bat, absque ullo labore, velut naturaliter ex
consuetudine incipiet custodire, non jam timo-
re gehennæ, sed AMORE Christi, & con-
suetu-*

Ducit ad
Charita-
tem.

suetudine ipsâ bonâ, & delectatione virtutum; quæ Dominus jam in operario suo mundo à vitiis & peccatis, Spiritu Sancto dignabitur demonstrare.

- Cùm verò duodecim gradus humilitatis, non certè enumerandos, sed ascendendos, prolixius S. Pater Capite 7. Regulæ enumerasset, seriò monet ut *Omni vilitate vel extremitate contentus sit Monachus: & ad omnia quæ sibi injunguntur, velut operarium malum & indignum se judicet. Omnibus se inferiorem & viliozem non solum suâ pronuntiet linguâ, sed intimo cordis credat affectu. Nihil agat, nisi quod communis Monasterii Regula, vel Majorum cohortantur exempla. Tum etiam ut non solum corde Monachus, sed etiam corpore, humilitatem videntibus se semper indicet. Ex quibus patet, quàm perfectam Humilitatem S. Benedictus à suis exigat discipulis.*
- Gradu 6.** *enumerasset, seriò monet ut Omni vilitate vel extremitate contentus sit Monachus: & ad omnia quæ sibi injunguntur, velut operarium malum & indignum se judicet. Omnibus se inferiorem & viliozem non solum suâ pronuntiet linguâ, sed intimo cordis credat affectu.*
- Gradu 7.** *enumerasset, seriò monet ut Omni vilitate vel extremitate contentus sit Monachus: & ad omnia quæ sibi injunguntur, velut operarium malum & indignum se judicet. Omnibus se inferiorem & viliozem non solum suâ pronuntiet linguâ, sed intimo cordis credat affectu.*
- Gradu 8.** *enumerasset, seriò monet ut Omni vilitate vel extremitate contentus sit Monachus: & ad omnia quæ sibi injunguntur, velut operarium malum & indignum se judicet. Omnibus se inferiorem & viliozem non solum suâ pronuntiet linguâ, sed intimo cordis credat affectu.*
- Grad. 12.** *enumerasset, seriò monet ut Omni vilitate vel extremitate contentus sit Monachus: & ad omnia quæ sibi injunguntur, velut operarium malum & indignum se judicet. Omnibus se inferiorem & viliozem non solum suâ pronuntiet linguâ, sed intimo cordis credat affectu.*
- S. Benedictus omnino perfectam à suis exigat Humilitatem.**

Primò enim, non tantum exteriorem corporis, sed interiorem cordis requirit.

Secundò, ut non tantum erga Superiores, vel æquales, sed ut absolutè erga omnes versetur; adeo ut omnibus omninò se inferiorem & viliozem, Monachus intimo cordis credat affectu.

Tertiò, cùm, ut Bernardus ait, *Humiliatio via sit ad Humilitatem*, sicut patientia ad pacem, lectio ad scientiam; exigat S. Benedictus,

dictus, ut non aliqua tantum humilia amplectatur, sed omni prorsus vilitate & extremitate contentus sit.

Quartò, requirit hanc Humilitatem, non in certis quibusdam, sed omnibus omninò locis ac temporibus, id est, ut ipse-
met declarat, *in opere, in Oratorio, in Mo-* Gradu 12.
nasterio, in horto, in viâ, in agro, vel ubi-
cunque sedens, ambulans vel stans, Humili-
tatem videntibus se semper indicet.

Quintò, in omnibus & singulis perso- Eam re-
nis, & actionibus Humilitatem S. Benedi- quirit in
ctus requirit, cum præcipit, *ut honore se in-* omnibus.
vicem præveniant: & ut transeunte majore Cap. 72.
minor ex humilitate ei assurgat. Mutua ve- Cap. 63.
rò coquinæ, & mensæ ministeria, pedum
& utensilium ablutio, quæ S. Pater omni-
bus exercenda statuit, ipso facto Humilita-
tem clamant. Jam verò ipsa Religionis
nostræ indumenta, quæ fieri vult: *ex câ* Cap. 55.
materia, quæ in Provincia, in quâ Fratres
habitant, vilius comparari potest: quid aliud
sunt, quàm Humilitatis quædam externa
signa, interioris Humilitatis Monachum
admonentia?

Sextò, nullum planè in Monasterio in- Requirit
venitur officium, in quo Humilitatem B. in Officia-
Pater non requirat, adeoque singulis in libus.
particulari eam commendat. ABBATI
quidem, cum ad humilitatis exercitium
injun-

- Cap. 53. *injungit, ut aquam in manibus hospitibus det, ad humilitatis, inquit S. Hildegardis, exhibitionem; pedes autem hospitibus tam Abbas quam tota congregatio lavet. Deinde cum primus humilitatis gradus sit timor Domini, toties eum Abbati insinuat, quoties eum reddendæ in judicio rationis admonet, quòd facit frequentissimè. In PRÆPOSITO timet, ne elatione superbia decipiat. Si quis ex DECANIS aliquâ fortè inflatus superbiâ, repertus fuerit reprehensibilis, post tertiam admonitionem, si emendare noluerit, dejici mandatur. CELLERARIUM monet, humilitatem ante omnia habeat, & ut rationabiliter cum humilitate malè petenti deneget, & fratrem spernendo non contristet. Unumquemque SACERDOTEM hortatur, ut ordinatus caveat elationem aut superbiam. Verùm ut magis humilitatis exemplum omnibus det, illumq; locum attendat, quo ingressus est Monasterium, non illum qui ei pro reverentia sacerdotii concessus est. Quantum verò reformidet vanam gloriam in LECTORE mensæ, cui injungit, ut petat ab omnibus pro se orari, ut avertat ab eo Deus spiritum elationis. ARTIFICES si sint in Monasterio, præcipit, cum omni HUMILITATE faciant ipsas artes; Quòd si aliquis ex iis excolitur pro scientiâ artis suæ, hic talis evellatur*

tur ab ipsâ arte, & denuò per eam non trans-
eat, nisi fortè humiliato ei iterum Abbas ju-
beat. PORTARIUM quoque hac vir-
tute præmunitum optat, quem instruit, ut
cum omni mansuetudine timoris Dei reddat Cap. 66.
responsum. Et de HOSPITIBUS agens,
omnibus congruum vult exhiberi hono-
rem. In ipsâ autem salutatione, inquit, Cap. 53.
omnis exhibeatur Humilitas: Omnibus ve-
nientibus, sive discedentibus hospitibus, incli-
nato capite, vel prostrato omni corpore in ter-
râ, Christus in eis adoretur, qui & susci-
pitur.

Septimò, omnes actiones humilitate
vult decorari & circumvestiri, hinc opera Cap. 49.
quæ sine iussione Patris Spiritualis fiunt, præ-
sumptioni & vanæ gloriæ, S. Pater depu-
tat, quæ nimirum obedientiâ & humilita-
te destituta, mercedis quoque vacua decla-
rat. Ad hæc, si consilium dandum, cum
omni, inquit, humilitatis subjectione dent Fra-
tres consilium, ut non præsumant procaciter
defendere, quod eis visum fuerit. Si aliquid
à Superiore postulandum non nisi humili-
ter id fieri mandat. Si qua requirenda, in-
quit, sunt à Priore, cum omni humilitate &
subjectione reverentiæ requirantur. In Ora-
tione, cum omni humilitate & reverentiâ
Domino Deo universorum ait esse supplican-
dum. Atque in officio Divino, si quis fal-
litur,

Requirit
in omnibus
operibus
humilita-
tem.
Cap. 3.

Cap. 6.

Cap. 20.

Cap. 45.

litur, decernit, ut nisi cum satisfactione *ibi coram omnibus humiliatus fuerit, majori vindictæ subjaceat, quippe qui noluit humilitate corrigere quod negligentiam deliquit.* Atque ex hac ratione sequitur omnes poenitentias ac humiliations quæ in Regulâ præscribuntur pro certis delictis, & ab innoxiiis subinde in Monasteriis subeuntur, esse mera exercitia humilitatis, ad quam sine humilatione, teste Bernardo, non pervenitur. Quare etiam eodem spiritu & intentione suscipi par est, alioqui etiam illa peragens magno se lucro spirituali privabit.

Vita Benedictina
ex humilitate
conflata.

Ex quibus omnibus liquidò satis apparet, vitam Benedictinam totam ex humilitate conflata esse, imò pretiosissimam hanc virtutem veram esse notam & characterem filiorum Sancti Benedicti; quo apud Deum cordium cognitorem atque scrutatorem cognoscuntur, atque etiam inter se distinguuntur, ut quò majores quis in humilitate progressus fecerit, eò etiam ex S. Benedicti sententiâ, major sit apud Deum. Quod disertissimè docuit dicens: *Omnes in Christo unum sumus, & sub uno Domino aequalem servitutis militiam bajulamus, quia non est personarum acceptio apud Deum: solummodò in hac parte apud ipsum discernimur, si meliores aliis in operibus bonis & HUMILES inveniamur.*

Cap. 2.

Jungit
Pater

Pater Sanctissimus, bonis operibus humilitatem, quia ut Gregorius ait: *Perit omne quod agitur, si non sollicitè in humilitate custoditur.* Idemque ait: *Si qualibet bona adfint opera, nulla sunt, nisi ex humilitate condiantur.* *Miranda quippe actio, cum elatione non elevat, sed gravat.* Qui enim sine humilitate virtutes congregat, quasi in vento pulverem portat, & unde aliquid ferre cernitur, inde deterius vacatur. Sic Gregorius.

Gregor.
hom. 7.
in Evan.

§. II.

De Mansuetudine.

Collactanea sunt ut ait Bernardus Humilitas & Mansuetudo, in eo confederata germanius, qui dicebat: *Discite à me quia mitis sum & humilis corde.* Sicut enim mater præsumptionis elatio, sic mansuetudo vera non nisi ex verà humilitate procedit. Ut igitur germanas has sorores, in Christo adeò conjunctas non separemus, post Humilitatem, proximè de Mansuetudine agendum est. Mansuetudo autem, quæ uti humilitas temperantiæ pars est, passionis Iræ impetum refrænât, & triplici potissimum artete, eodem mellifluo Doctore asserente, pulsatur, verborum injuriis, damnis rerum, corporis lesione. In his tribus omnis exhibitio patientiæ, omnis exercitatio man-

Bernard.
serm. 6.
gnum magnum.

Serm. 2.
in Con-
vers. S.
Pauli.

Cap. 58. *suetudinis.* Ita Bernardus. Juxta quam sententiam, S. Benedictus admittendum ad scholam suam Novitium, probari vult in omni patientiâ: nec facilem tribui ingressum, nisi perseveraverit pulsans, & illatas sibi injurias, & difficultatem ingressus, post quatuor aut quinque dies visus fuerit patienter portare. Deindè, omninò curiosè super eum intendi vult, an paratus sit ad opprobria, eique prædici dura & aspera per quæ itur ad Deum.

Sed magis in professis. Id verò non à tyrone modò, sed multò magis à veteranis, & jam regulari militiam professis, exigere censendus est.

Cap. 7. Ita namque unicuique præscribit, ut, In
Grad. 4. ipsâ obedientiâ duris & contrariis rebus, vel etiam quibuslibet irrogatis injuriis, tacitâ conscientiâ patientiam amplectatur, & sustinens, non lassescat vel discedat. Ad hujus virtutis exercitium, & illa bonorum operum Instrumenta pertinent, Iram non perficere: Iracundiæ tempus non reservare: nullum odire: injuriam non facere, sed & factam patienter suffere: inimicos diligere: maledicentes se non remaledicere, sed magis benedicere: persecutiones pro justitiâ sustinere: contentionem non amare. Et, in universum, quod sibi quis fieri non vult, alii non facere.

In Prolog. Hæc autem, ut pius Cœnobita assequatur,
Reg. conetur juxta ejusdem Sancti Patris nostri

nostri mentem, quotidie passionibus Christi per patientiam participare.

§. III.

De Modestia.

Humilitatem ac mansuetudinem, quæ Modestia interiorum hominis affectum commovet, unde oriuntur, exterior quædam ac decens morum compositio, quam Modestiam vocant, consequi solet: est enim genuinus prædictarum virtutum fœtus: unde à Sancto Paulo cum iis simul connumeratur ac Col. 3. 12. Colossensibus commendatur: *Induite vos, inquit, sicut electi Dei, Sancti & dilecti, viscera misericordiæ, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam.* Hujus autem Eccl. 19. virtutis partes subindicasse videtur Ecclesiasticus, cum ait: *Ex visu cognoscitur vir, & ab occursum faciei cognoscitur sensatus.* Amictus corporis, & risus dentium, & ingressus hominis enunciant de illo. Circa omnes hæc partes S. Benedicti sollicitudo versata est.

Primo enim, Visus modestiam commendat, ita præscribens: *In Oratorio, in Monasterio, in horto, in viâ, in agro, vel ubicunque sedens, ambulans, vel stans, inclinato sit semper capite, DEFIXIS IN TERRAM ASPECTIBUS.* Quod ne ut nudam ceremoniam absque spiritu exerceat

S. Benedictus
eam præ
scribit.

I.

In visu

Cap. 7.

Grad. 12.

Monachus, huic externo actui, interior-
rem, à quo ille animetur, adjungit. Reum
se omni horâ de peccatis suis existimans,
jam se tremendo Dei judicio præsentari æsti-
met: dicens sibi in corde semper illud, quod
publicanus ille Evangelicus, fixis in terram
oculis, dixit: Domine, non sum dignus ego
peccator levare oculos meos ad calum. Et
iterum cum Prophetâ: Incurvatus & humi-
liatus sum usquequaq̃. Insignis planè hæc
oculos dejiciendi, seque interius recolli-
gendi praxis est, tantoque Doctore dignis-
sima: Timore enim Domini, qui sapien-
tiæ, ac pietatis omnis initium est, cor &
1. Petr. 3. carnes nostras validè configit. Modestiam
15. enim timori etiam Apostolorum Princeps
conjunxit, dicens: Cum Modestia & timo-
re conscientiam habentes bonam, ut in eo
quod detrahunt vobis confundantur, qui ca-
lumniantur vestram bonam in Christo con-
versationem. Et clarius Salomon: Finis
Prov. 22. Modestiae, timor Domini. Quare ad hunc
finem, omnes Modestiae actus Religiosi
magno merito referre satagent.

II.
In vestitu. Secundò: amictum corporis, sive ve-
stium modestiam S. Pater satis inculcat,
cùm eas vult fieri ex viliori materiâ, quæ
Cap. 55. levius comparari potest, aut qualis inveni-
ri potest in Provincia quâ degunt; cavet-
que ne de earum colore aut grossitudine

causentur Monachi. Atque Abbati injungit, ut de mensurâ provideat, ut non sint curta vestimenta utentibus eis, sed mensurata. In iisque omne superfluum amputari mandat. Ipse sanè Monasticus habitus Benedictinos *Modestiae* & gravitatis admonere videtur, ut Sanctus indicavit Basilii, dicens: *Imbecillioribus, veluti Pa-* Quæst. 22.
dagogi disciplina sit quædam, quâ inviti etiam à rebus flagitiosis prohibentur, hæc quæ in vestitu foris apparet profesio.

Tertiò, risum dentium, levesque cachinnos longius à suâ Congregatione Vir Sanctus proscribit, volens Religiosum verba III.
In cachinnorum pro-
scriptione.
Cap. 4.
Grad. 10.
vana aut risui apta, non loqui; risum mutuum aut exussum non amare. Quod iterum repetit, cum jubet, ut Monachus non sit facilis ac promptus in risu, quia scriptum est: Stultus in risu exaltat vocem suam: Vir autem sapiens, ut ibidem subdit sacer textus, vix tacite ridebit.

Quartò: incessus modestiam S. Pater insinuare non prætermisit, cum enim festinum ad opus Dei occursum suis præscriberet: & in præproperâ acceleratione facile aliquam subrepere aut intervenire posse dissolutionem animadverteret; suos præmonuit, ut festinarent quidem invicem se prævenire ad opus Dei, cum omni IV.
In incessu.
Cap. 22.
Cap. 43.
tamen gravitate & modestiâ. Alibi iterum

Basil.
Epist. ad
Gregor.
Nazian.

sic monet: *Ad horam Divini officii mox ut auditum fuerit signum, relictis omnibus, quaelibet fuerint in manibus, summâ cum festinatione curratur; cum gravitate tamen, ut non scurrilitas inveniat fomitem, id est, inquit Turre cremata, occasionem alicujus levitatis. A quâ ut longiùs absit cœnobita Benedictinus, hoc Beati Basilii monitum incedendo observet: Incessus esto, nec segnis, ne animum dissolutum declaret, nec rursus insolenter incitatus, ne consternatos impetus animi significet. Habitus enim mentis (ut pulchrè dixit Ambrosius) in corporis statu cernitur. Hinc homo cordis nostri absconditus, aut levior, aut jactantior, aut turbidior; aut contrâ gravior & constantior & purior estimatur.*

§. IV.

De Moderatione linguæ.

Jacobi 2. *SI quis putat se Religiosum esse (inquit Jacobus Apostolus) non refrænans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio. Quare plerique Religiosæ vitæ Institutores plurima linguæ damna reformidantes, loquendi & tacendi tempora, modumque Regulis suis decreverunt. In loquendo autem maximè considerandum est, Quando, Quid, & Quomodo loquendum sit. Qui enim inconsidera-*

Loquen-
di circum-
stantiæ

tus est ad loquendum, ait Salomon, *sentiet mala*. De singulis aptè satis in Regulâ suâ B. P. Benedictus.

à S. Bene-
dicto de-
finitæ.

Prov. 13. 3.

Primò enim, quo ad loquendi tempus, universè suos monet, multum loqui non amare; magis verò, omni tempore silentio studere. Atque ideò etiam *de bonis*, inquit,

I.

Quando
Instrum.

53.

& Sanctis ad adificationem eloquiis perfectis discipulis propter taciturnitatis gravitatem rara conceditur loquendi licentia. Quare nisi necessitas, charitas, vel magna utilitas urgeat, tacendum potius quam loquendum indicat. Quo etiam spectat illud Regulæ monitum: *Ut linguam ad loquendum prohibeat Monachus: & taciturnitatem habens usque ad interrogationem, non loquatur, monstrante Scripturâ: Quia in multiloquio non effugies peccatum: Et quia Vir linguosus non dirigetur super terram.*

Cap. 6.

Grad. 9.

Secundò, quid in sermone proferendum, insinuat, cùm præcipit, veritatem ex corde & ore proferre: ac deinde à quibus lingua cohibenda sit, aperit, Religiosum admonens, Os suum à malo vel pravo eloquio custodire: verba vana aut risui apta non loqui: non esse murmuriosum, non detractorem. Pluribus verò atque ex professo linguæ vitia perstringit, sic scribens: *Faciamus quod ait Propheta: dixi custodiam vias meas, ut non delinquam in linguâ meâ.*

II.

Quid lo-
quendum.
Instrum.

28.

Instrum.

52. & 54.

Cap. 6.

Posui ori meo custodiam : obmutui & humiliatus sum, & silui à bonis. Hic ostendit Propheta, si à bonis eloquiis interdum propter taciturnitatem debet taceri, quando magis à malis verbis propter poenam peccati debet cessari? Scurrilitates verò, & verba otiosa, & risum moventia, eternâ clausurâ in omnibus locis damnamus, & ad tale eloquium discipulum aperire os non permitimus.

Cap. 67. Interdixit quoque sæculares rumores in Monasterium inferri, cùm ait : Nec præsumat quisquam aliis referre, quæcunque foris Monasterium viderit, quia plurima destructio est. Quod si quis præsumpserit, vindictæ regulari subiaceat.

III.
Quomodo.

Cap. 7.
Grad. 11.

Tertiò, quo ad loquendi modum peritissimus architectus ostium illud circumstantiæ, quod David sibi petebat, septem velut spiritualibus asseribus compegit, & discipulis suis custodiendum tradidit. Cum loquitur, ait, Monachus, 1. leniter, 2. sine risu, 3. humiliter, 4. cum gravitate, 5. pauca verba, 6. & rationabilia loquatur, & 7. non sit clamosus in voce, sicut scriptum est : Sapiens verbis innotescit paucis. quas circumstantias fusiùs explicant Regulæ Commentatores.

S. V.

De Silentio.

Silentium, dicente Isaiâ, cultus iustitiæ Isaiæ 32.
Sest, Bonum est præstolari (ut docet Je- 17.
 remias) cum silentio salutare Dei. Hunc
 Iustitiæ cultum, hanc omnium virtutum
 matrem, nutricem & custodem, quasi cha-
 rissimam sponsam, Benedictinos amplecti
 par est; ac si ipsis peculiariter per Pro-
 phetam dictum esset: *In silentio & in spe erit*
fortitudo vestra. De hac virtute hæc apud Isaiæ 30.
 Sanctissimum Patriarcham nostrum præ- 15.
 cepta leguntur.

Omni tempore silentio debent studere Quid S.
Monachi; maxime tamen nocturnis horis. Benedi-
Exeantes à Completorio, nulla sit licentia ctus de si-
denuo cuiquam loqui aliquid; quòd si in- lento sta-
ventus fuerit quisquam prævaricari hanc ta- tuerit.
citurnitatis Regulam, graviori vindictæ sub- Cap. 42.
jaceat.

Paudent in lectis suis, cum omni silentio. Cap. 48.

Expleto opere Dei, omnes cum summo si- Cap. 52.
lento exeant. Summum fiat silentium ad Cap. 38.
mensam, ut nullius muscitatio, vel vox, nisi
solius legentis ibi audiatur. Si quid opus fue-
rit petere, sonitu cujuscunque signi potius
petatur quam voce.

Circa quæ testimonia, notandum.

D 5

Primò

Loca si-
lentii.

a. c. 1. 7. X. de statu
Monach.
b. c. 6. tit. xxxv
de statu mo-
nachorum.

Duplex
silentium.

In caput
38. Regu-
lar.

Joan. 11.

Silente
lingua
cor Deo
loquatur.

Bernard.
Epist. 90.

Primò, Summos Pontifices, ab ipsâ Re-
gulâ, loca silentii deputasse, *Dormitorium*,
Refectorium, & *Oratorium*: ut habetur in
Clementinâ *Ne in agro*. Innocentius III.
in celebri illâ decretali; *Cum ad Mona-*
sterium. In *Oratorio*, inquit, *Refectorio*, &
Dormitorio, continuum semper silentium ob-
servetur.

Secundò, ex Smaragdi Abbatis Com-
mentario, notanda est distinctio, *simplicis*
silentii, & *summi*; & quid de singulis San-
ctissimus Legislatoꝝ noster statuerit, con-
siderandum; Sic autem ait; *Inter Silen-*
tium tantum, & *summum silentium distan-*
tia est. *Silentium tantum est*, ubi loquun-
tur, sed leniter & cum silentio. Unde in
Evangelio, *Martha vocavit Mariam*, si-
lentio dicens: *Magister adest, & vocat te*.
De hoc silentio dicit Regula: *Omni tempore*
silentio studeant Monachi. *Silentium sum-*
um est, ubi nulla vox, nullaque muscitatio
sonat, de quo dicitur: *Ad mensam & in no-*
cte summum silentium fiat.

Tertiò, S. Bernardi monitum obser-
vandum est, ut dum quiescunt labia à
confabulando, non quiescant corda die
ac nocte meditari in lege Domini, quæ
est Charitas. Hoc est enim quod alibi
vocat *fructuosum & negotiosum silentium*.

Tacen-

Tacendo enim apud homines , melius De ordine loquimur Deo. Multæ enim contempla- vitæ.
 tiones sunt, quibus anima devota tacendo Epist. 78.
 do mirabiliter pascitur. *Quàm gloriosum
 tale silentium, ubi eloquia Domini, eloquia
 casta sunt!* Et rursum: *Fuge silentium, &
 ab omni strepitu secularium perpetua quies,
 cogit celestia meditari.* Quare non imme-
 ritò Climacus Taciturnitatem esse ait, Grad. 11.
*Matrem orationis, speculationis opificem,
 secretum in Deum profectum, occultum
 ascensum.*

§. VI.

De Solitudine.

Germanæ sibi invicem sunt Silentium & solitudo : adeò, ut qui illius
 accuratus observator esse velit, hanc ne- Solitudo
 cesse est ut impensius colat. Tacere silentii
 namque is optimè poterit, qui hominum foror.
 consortia declinare, secumque habitare
 didicerit. Docuit id Propheta, qui Reli-
 giosum veluti describens ait: *Sedebit soli- Thren. 3.
 tarius & tacebit, quia levavit super se.* Ac
 si dixisset, ut tacere ac se levare supra se
 possit, elongabit se, fugiens humanam
 conversationem, & permanebit in solitu-
 dine, in quâ Deus loquitur ad cor. Hanc
 quatenus in Cœnobiticâ vitâ, & externo-
 rum

Quid de
 eâ S. Benê-
 dict.

rum hominum fugâ, intra cellarum recessus exerceri potest, suis discipulis S. Benedictus voluit esse commendatissimam. Unde.

I.

Raro permittit
suos Monasterium
egredi.
Cap. 66.

Gordian
in vitâ.
cap. 41.

Primò, raram è Monasterio pròdeundi suis concedit licentiam; Monasterium, inquit, si potest fieri ita debet construi, ut omnia necessaria, id est aqua, molendinum, pistrinum, vel artes diversæ intra Monasterium exerceantur, ut non sit necessitas Monachis vagandi foras: (quare) quia omninò non expedit animabus eorum. Parentis sui spiritu imbutus Ordinis nostri Protomartyr Placidus, similem ferè sententiam protulit, dicens; Non decet Monachum in domibus Laicorum stationem habere, quia contrarium est omnibus modis Ordini nostro.

Clausura
Benedictinorum
in Hisp.

Cap. 58.

Ex hoc capite Benedictini Congregationis Vallisoletanæ in Hispania in Professione vovent, servantque perpetuam *Clausuram*; quam ad Regulæ nostræ observantiam, & spiritualem Monachorum consolationem, plurimùm conducere, in suis asserunt Constitutionibus. Est verò hæc *Clausura* Spiritui S. Benedicti ejusque Regulæ satis conformis. Nam de Novitio jam professo ait: *Sciat se sub lege Regulæ constitutum, quòd ei ex illâ die non liceat EGREDI DE MONASTERIO:*

sine

sine licentiâ scilicet Abbatis. Ex ipsâ enim Regulâ constat, Fratres aliquando dirigi in viam. At citra veniam qui præsumpserit, ait S. Benedictus, *claustra Monasterii egredi, vindictæ Regulari subiaceat.* Hinc apud Gratianum Cap. placuit. 2. statutum: *Sit Monachus claustro suo contentus: quia sicut piscis sine aquâ, caret vitâ, ita sine Monasterio, Monachus. Sedeat itaque solitarius & taceat: quia mundo mortuus est, Deo autem vivit.* Et Alexander II. in Cap. *Juxta*, ait: *Monachis quamvis Religiosis, ad normam S. Benedicti intra claustrum morari precipimus; vicos, castella, civitates peragrarare prohibemus.*

Cap. 67.

16. q. 7.

Patres quoque Casinenses scientes, quòd Monachus extra Monasterium, ut S. Antonius dicere solebat, sit *veluti piscis extra aquam*; & quòd Religiosi commixti inter gentes & sæculares, facile discant opera eorum; statuerunt, licentiam eundi ad affines vel consanguineos visitandos, vel ad alia loca recreationis causâ, ultra unius diei iter à Monasterio, à nullo posse concedi, præterquam à Capitulo Generali.

Ad Caput
67. n. 10.
De licentia visitandi consanguineos.

Eodem ferè modo, Bursfeldensis unionis Patres, inhibent Prælati & Rectoribus, ne unquam, vel saltem absque Visitatorum permissione licentiam parentes aut

aut Patriam invisendi Fratribus illis concedant, qui ex propriis motivis, & sensuali quodam affectu, pro hujusmodi facultatis obtentu instantias faciunt, & importunè suos Superiores sollicitant.

II.
S. Benedictus
vetat
rumores.

Cap. 67.

Secundò, ut à sæculi actibus Religiosi magis sint alieni, ait: Nec præsumat quisquam aliis referre quæcunque foris Monasterium viderit aut audierit, quia plurima destructio est. Quod si quis præsumpserit, disciplinae regulari subjaceat.

III.
Colloquiū
cum Ho-
spitibus.

Cap. 53.

Tertiò, Conversationem & colloquium cum hospitibus, qui in Monasterio fortè essent, interdixit: Hospitibus cui non præcipitur, ait, nullatenus societur, aut colloquatur: sed si obviaverit aut viderit, salutatis humiliter, & petitâ benedictione pertranseat, dicens, non licere sibi colloqui cum hospite.

IV.
Discursus
per
Monaste-
rium.
Cap. 67.

Quartò, discursum per Monasterium vetuit, cùm vindictæ regulari subdit, qui præsumpserit claustra Monasterii egredi, vel quocunque ire. Quod Bernardus Casinensis explicat, etiam intra Monasterium: quæ proba videtur interpretatio; nam olim etiam Monachis promiscua per domum discursatio interdicta à Pachomio fuit, teste Cassiano libro 4. Capite 10.

Quin-

V.

Quintò, ut ea, quæ ad mentalem orationem & contemplationem necessaria est recolectio, inter Fratres melius servaretur, noluit ut se promiscuè adirent. Neque Frater ad Fratrem, ait, jungatur horis incompetentibus: quibus verbis, cum ingressum cellarum & officinarum Monasticarum, tum confabulationem mutuam prohiberi puto. Horas autem incompetentes definiunt Cassinenses: Totum tempus quod superest ultra Canonicas Horas, & refectionem, & exercitii tempus, & aliud tempus, in quo qualitas negotii exegerit plures Fratres in unum convenire. Ex quibus apparet, quàm debeant cellæ, solitudinis, & secessus Benedictini amantes esse, quos nimirum in perpetuâ mentis recolectione Deo unitos vivere par est.

Confabulationem mutuam.

Cap. 48.

Cassinenses in hunc locum.

§. VII.

De Abſtinentiâ & Sobrietate.

Cum solitudo & silentium ideò potissimum Religiosis à SS. Patribus præscripta sint, ut eorum adminiculo mentem ad cælestia contemplanda melius sublevare possent: meritò quoque hisce virtutibus, *Abſtinentiam & sobrietatem* veluti socias

Abſtinentia bona.

socias adjungent, per quas ad mentis exercitia homo redditur expeditior; nimio autem cibo & potu acies intellectus obtunditur. Sicut enim impossibile est, Grad. 26. ait Climacus, ut gravat nimis carnibus volucres in calum evolent; ita & qui carnem suam nutrit & fovet, illuc ascendere non poterit. Quo circa opportunum hinc erit, ea quæ de hac virtute à Sancto Legislatore præscripta sunt, in medium adducere.

S. Benedi-
cti de eâ
decreta.

Instrum. 35. & 36. Primò autem, generatim vult Monachum esse non vinulentum, non multum edacem.

Cap. 39. Secundò, victus mensuram moderatam præscribens, statim monet: Removeatur præ omnibus crapula, nunquam subrepat Monacho indigeries; quia nihil sic contrarium est omni Christiano quomodo crapula, sicut ait Dominus noster: Videte ne graventur corda vestra crapula & ebrietate.

Cap. 39. Tertiò præscribit ut præter omnino debiles & ægros, à carnibus omnes abstineant. Cap. 36. Et quo ad potum, Saltem hoc consentiamus, inquit, ut non usque ad satietatem bibamus, sed parcius. Cap. 40.

Cap. 41. Quartò, continuum indicit jejunium ab Exaltatione S. Crucis usque ad Palcha: Et omnibus feriis quartis & sextis à Festo Pentecostes.

Quintò,

Quintò , Significat se hoc tantum ob
 infirmorum imbecillitatem constituisse.
 Et quia, ut loquitur, nostris Monachis per- Cap. 40.
 suaderi non potest, ut omnino à vino absti-
 neant. Alioquin satis insinuat optare se, S. Bene-
 ut vinum non bibant, monetque eos, qui dictus
 ibi habitant ubi præscripta mensura vini optat Mo-
 inveniri non potest, aut ex toto nihil; nachos esse
 Deum benedicant & non murmurent. abstemios.
 Quàm vero suos desideraverit esse absti-
 nentes, vel ex eo facile apparet, quod
 scribat: *Omni tempore vita Monachi Qua-* Cap. 49.
dragesimæ debet observationem habere.
 Quod licet non præcipiat, eò tamen re-
 tributionis spe propositâ provocat: *Qui-* Cap. 40.
bus donat, ait, Deus tolerantiam abstinen-
tiæ propriam se habituros mercedem sciant.
 Hæc & similia supererogationis opera in
 Regulâ non præcepta, ita à B. P. N.
 commendari ait S. Petrus Damiani, ac si Petr. Dam.
 diceret: *Alta quidem ostendo, sed popliti-* Opusc. 13.
bus teneris adhuc vos claudicare conspi- cap. 7.
ciens, per plana deduco: si cui autem possi-
bilitatis vigor accesserit, deserat ima, quæ
invitus indulgeo, teneat alta, quæ volo.
Suscipientes quidem quòd indulgeo, non pec-
catis; sed non suscipientes mercedem habe-
nt: Admissâ siquidem misericordiâ non in-
curretis pœnam, sed propter Deum dimissâ
pertingitis ad coronam. Ex quibus idem

Cap. 49.

Auctor infert : Non debemus ergo vanâ nosmetipsos securitate decipere, nec omnem clementiam Regulæ nostris quasi licenter usibus arrogare. Et ideo hortamur, inquit, ut unusquisque Frater, qui de suâ est salute dispositus, ad possibilitatis suæ conscientiam redeat, & de remissione Regulæ non tam quod licet, quàm quod necessitas postulet, in proprios usus assumat. Ita Doctor Sanctus. Addiderim ego ex S. Benedicti mente & Regulâ: Hoc ipsum tamen, quod unusquisque assumit, Abbati suo suggerat, & cum ejus fiat oratione & voluntate, aliàs præsumptioni, & vanæ gloriæ deputabitur, non mercedi.

CAPUT V.

Quomodo erga Fratres se geret Religiosus?

Cap. 2.

Superest exponere, quomodo erga Fratres & proximos suos sese habere debeat Monachus. Erga hos autem, tenerum & maternum induere oportet affectum. Is porro se prodet, si in iis Deum, ad cujus similitudinem facti sunt, cogitantes, & quòd, ut S. Pater Noster loquitur; *Omnes in Christo unum sumus, & sub uno Domino æqualem servitutis militiæ bajulamur* :

i. Fratres

1. Fratres nostros diligamus. 2. eosdem congruo afficiamus honore. 3. eorum defectus toleremus. 4. cum opus est opem impendamus. 5. circumspectè & cautè cum iis conversemur: de quibus singulis S. Benedictus hoc modo nos instruit.

Quinque
erga Fra-
tres nobis
præstanda.

§. I.

De Amore Fratrum.

Primò, in genere monet: *Proximum diligendum diligere tanquam seipsum. Et quod si- bi quis fieri non vult, alii non faciat: Et charitatem non derelinquat. Alibi verò* Cap. 72. *hortatur, ut, Charitatem Fraternalitatis casto impendant amore.*

Secundò, ut hoc assequantur, monet ut vitia contraria charitati fugiant, nominatim hæc quarto capite inter bonorum operum instrumenta recensita: *Dolum in* Cap. 4. *corde non tenere: Pacem falsam non dare: Iram non perficere: Iracundia tempus non reservare: non esse superbum: non detractorem: nullum odire: Zelum & invidiam non habere.*

Tertiò, ad charitatis actus exhibendos Cap. 63. *hortatur, cum monet: ut priores juniores* Cap. 72. *suos diligant. Omnes juniores prioribus suis* Cap. 4. *omni charitate & sollicitudine obediant: in-*

firmos visitare: dolentem consolari, in tribulatione subvenire.

§. II.

De Honorandis Fratribus.

Honorandi debito modo.

EX amore nascitur veneratio, quam Fratribus Christi amore, cujus sanguine redempti, cujus capitis sunt membra, cujus vitis sunt palmites, cujus Pastoris sunt oves, mutuò convenit impendere. De quâ hæc S. Pater statuit: *Juniores priores suos honorent. Et alibi: Honore se invicem præveniant.* Cùm autem honoris exhibitio in mutuâ compellatione, & congressibus familiaribus maximè eluceat, ut eundem sibi invicem in istis casibus deferre debeant, optimè cap. 63. declaravit, dicens:

Cap. 63.

In ipsâ appellatione nominum nulli liceat alium puro nomine appellare: sed priores juniores suos Fratres nominent: Juniores autem priores suos Nonnos vocent, quod intelligitur Paterna reverentia.

Ubiunque autem sibi obviant Fratres, junior à priore benedictionem petat.

Transiente majore, minor surgat: Nec presumat junior consedere, nisi ei præcipiat senior suus, ut fiat quod scriptum est: Honore invicem prævenientes.

§. III.

§. III.

*De Fratrum defectibus to-
lerandis.*

UT nihil est ab omni parte beatum, ita Fratrum
reperire est & in Congregatione San- defectus
ctorum qualdam morum animorumque tolerandi.
asperitates, in quas qui incurrerit, nisi be-
nignitate & mansuetudine animum exco-
luerit, facile potest offendi. Quibus pro-
inde S. Pater congruam adfert medicinam.
*Infirmittates suas, inquit, sive corporum, si- Cap. 72.
ve morum, patientissime tolerant.*

*Nulli liceat quemquam Fratrum suorum Cap. 70.
excommunicare, aut cedere.*

Huc etiam spectant hæc bonorum ope-
rum Instrumenta. *Malum pro malo non
reddere: Injuriam non facere, sed & factam Cap. 4.
patienter suffere. Inimicos diligere. In
Christi amore pro inimicis orare. Male-
dicentes se non remaledicere, sed magis be-
nedicere. Persecutiones pro Justitiâ susti-
nere. Contentionem non amare. Cum di-
scordantibus ante Solis occasum in pacem re-
dire. Ad omnem porrò discordiam con-
tentionemve præveniendam, non effica-
cius medium, quàm si servetur, quod à
S. Benedicto præscribitur; Nullus quod si- Cap. 72.
bi utile judicat, sequatur; sed quod magis*

Cap. 3.

alii. Ubi enim viguerit iudicii proprii abnegatio, ibi quoque voluntatum maximus consensus, tam S. Benedicto dilectus, ut seriò præscripserit: *Nullus in Monasterio sequatur proprii cordis voluntatem.*

S. Bene-
dict. soli-
citè cavit
ne qua
diffidia in
Monast.
foveantur.

Quàm verò sollicitus fuit, ut si qua dissensio, etiam levissima orta esset, ea humilitatis antidoto statim tolleretur: Si quis autem Frater, ait, pro quâvis minimâ causâ ab Abbate vel à quocunque Priore suo corripitur, quolibet modo; vel si leviter

Cap. 71.

senserit animum prioris cujuscunque contra se iratum, vel commotum, quamvis modicè; mox sine morâ tamdiu prostratus in terrâ ante pedes ejus jaceat satisfaciens, usque dum benedictione sanetur illa commotio.

Cap. 13.

Non stetit hîc pia S. Patris sollicitudo; verùm ut homines sumus, & lutea vasa, quæ faciunt invicem angustias, ne mutuâ fortè collisione lædantur, voluit bis per diem in publicis precibus à Domino pro his offensiunculis veniam rogari, & expressis verbis, quòd sibi invicem Fratres ignoscant, declarari. Planè, inquit, agenda matutina, vel vespertina non transeat aliquando, nisi in ultimo ordine Oratio Dominica omnibus audientibus dicatur à Priore, propter scandalorum spinas, quæ oriri solent, ut conventi per ipsius orationis sponsonem, quâ dicunt: *Dimitte nobis*

bis debita nostra sicut & nos dimittimus debitoribus nostris, *purgent se ab hujusmodi vitio.*

§. IV.

De adjuvandis Fratribus.

Frater qui juvatur à Fratre, quasi civitas firma est, inquit Sapiens; cui consonans S. P. N. vult etiam ut Fratres sibi invicem auxilium impendant, ac vicissim tum in coquinâ, tum mensâ, ac alibi serviant. Fratres adjuvandi Prov. 18.

Fratres, ait, sibi invicem serviant, quia exinde major merces, & charitas acquiritur. Psal. 35.

Ad hoc etiam referre licet ex quarto capite: *In tribulatione subvenire: dolentem consolari: infirmum visitare.* Maximâ verò charitate mutui adjutorii leges implebunt, si id servare studuerint, quod Sanctus Pater monuit, ut obedientiam sibi certatim impendant. Cap. 4. Cap. 72.

§. V.

De Circumspectâ cum Fratribus conversatione.

Quod Spiritus Sanctus monuit: *Unusquisque se à proximo custodiat; sibi* Jerem. 9.

Circum-
spectè cum
Fratribus
conver-
sandum.

Cap. 48.

Familiari-
tas & par-
ticularis
amicitia
vitanda.

Cap. 69.

dictum Religiosi meritò existimare pos-
sunt: atque adeò ex mutua conversatione
etiam eorum, quos ut seipsos diligere te-
nentur, animæ periculum nonnunquam
subvereri. Quod plerumque ex nimia
familiaritate, & inordinato ad Fratres af-
fectu nascitur. Vitium sanè in Religio-
ne valdè perniciosum, & charitatis specio-
so titulo charitatem lædens. Exclusisse
id è suis Congregationibus S. P. Bene-
dictus videri posset, cùm decrevit: *Ne
Frater ad Fratrem jungatur horis incom-
petentibus.* Ista enim clancularia conjun-
ctio, & quæ eam subsequitur familiaris
confabulatio, sensim particularem amici-
tiam gignit, & desiderium identidem mu-
tuos conceptus communicandi generat.
Hanc amicitiam quoque exclusit quando
vetuit, ne quid sibi invicem darent, quan-
tumvis parvum, sine expressâ Abbatis li-
centiâ. Multo verò clarius hisce fami-
liaritatibus ostium clausit, quando distri-
ctè inhibuit, ne quis alterum præsumat
defendere. Summoperè, inquit, præcaven-
dum est, ne quâvis occasione præsumat alter
alterum defendere, aut quasi tueri, etiam-
si quâlibet consanguinitatis propinquitate
junganter. Nec quolibet modo id à Mo-
nachis præsumatur, quia exinde gravissi-
ma occasio scandalorum oriri potest. Quod
si quis

si quis hæc transgressus fuerit, acrius coercetur.

Observarat nempe accuratissimus Spiritus ritualis vitæ Magister, peculiare amicitias ut plurimum coalescere inter Sanguine junctos, indeque sequi, ut invicem sibi suffragentur, se mutuò laudent, adversantibus junctim resistent, alter alterum tueatur ac defendat. Persensit hanc reprehensibilem consanguineorum coitionem Magnus Basilii, & in eam ita calamum strinxit. *Quod si quis inventus fuerit, qui majore quâdam propensione Monachum Fratrem, vel propinquum, vel alium quemvis quâvis de causâ videatur diligere, hunc castigare oportebit, ut injuriam publicæ charitati.*

Inter consanguineos.

Basil.
serm. I.
de instit.
Monast.

CAPUT VI.

De Munere Superioris.

QUæ hætenus ex Regulâ digesta sunt, Quæ neminem non concernunt: quæ vero ad quosdam certis officiis deputatos spectant, ea peculiaribus capitibus Sanctus Legislator explicavit; v. g.

Quæ officiales concernunt
apte à S.
Benedict.
digesta.

De Præposito Monasterii, cap. 65.

De Decano, cap. 21.

De Cellerario, cap. 31.

De Sacerdotibus, cap. 62.

De Septimanariis coquina, cap. 35.

De Hebdomadario lectore, cap. 38.

De Infirmary, cap. 36.

De Hospitalario, & hospitibus, cap. 53.

De Artificibus Monasterii, cap. 57.

De Novitiis, eorumq; Magistro, cap. 58.

De Ostiario, cap. 66.

De Fratribus in viam directis, cap. 67.

Hæc cum suis locis in Regulâ legi possint, opus minimè fuit in hæc analyticâ Synopsi describere. Quamvis autem de Officio Abbatis, sive Superioris *Cap. 2. & 64.* ex professo egerit; plura tamen de eo totâ occurrunt Regulâ, quæ ut uno legi possent intuitu, ad certa revocavimus puncta, & hîc putavimus repræsentanda.

Cura autem Abbatis, vel Superioris, Præpositi, Prioris, quocunq; tandem vocetur nomine, in eo potissimùm versari videtur, ut noverit quid sibi, & quid suis debeat subditis.

ARTICULUS I.

Quæ sibi ipsi debeat Superior?

I.
Expendat
officii di-

Primum, quod Abbati erga seipsum incumbit, est, ut expendat officii sui digni-

dignitatem, & onus. Abbas (inquit S. Benedictus) qui praesse dignus est Monasterio semper meminisse debet quod dicitur, Cap. 2. & nomen majoris factis implere: Christi Cap. 63. enim agere vices in Monasterio creditur. Ipse autem cogitet, & sic se exhibeat, ut dignus sit tali honore.

Cogitet semper quale onus suscepit, sci. Cap. 64. atq; sibi oportere prodesse magis, quam praesse: Noverit se infirmarum curam suscepisse animarum. Cap. 27.

Sciatque quàm difficilem & arduam rem suscepit regere animas, & multorum servire moribus. Cap. 2.

Secundum: recogitet districtam quam redditurus est officii sui rationem. Sci. II. atque, inquit S. Benedictus, quia suscepit animas regendas, & preparet se ad rationem reddendam. Quod cum saepius & variis modis inculcet, animadvertere in iis licet, de quibus ab eo ratio exigenda. Rationem reddere sui, suorumque. Cap. 64. Nam 1. redditurus est rationem villicationis suae. 2. quantum sub curâ suâ Fratrum se habere scierit numerum, agnoscat pro certo, quia in die Judicii ipsarum omnium animarum redditurus est Domino rationem. 3. sine dubio additâ & suae animae. Et ita Ibid. semper timens futuram discussionem Pastoris de creditis ovibus, cum de alienis ratiociniis cavet, redditur de suis sollicitus.

4. Me-

4. Memor sit semper Abbas, quia doctrina
sua, 5. vel discipulorum obedientia, utra-
rumque rerum in tremendo iudicio Dei fa-
cienda erit discussio. 6. Sciatque Abbas,
culpa Pastoris incumbere, quidquid in ovi-
bus Paterfamilias utilitatis minus potuerit
invenire. 7. Cogitet semper quia de omni-
bus iudiciis & operibus suis redditurus est
Deo rationem.

III. Tertium; Instructus sit competenti do-
ctrinâ, unde ait: Vita autem merito & sa-
pientia doctrinâ eligatur, qui ordinandus est.
Oportet ergo eum esse doctum lege Divinâ,
ut sciat unde proferat nova & vetera. Ab-
bas nihil extra præceptum Domini (quod ab-
sit) debet aut docere, aut constituere, vel
jubere, sed iussio eius vel doctrina, sermen-
tum Divinae iustitiae in discipulorum menti-
bus conspergatur.

IV. Quartum; vigeat prudentiâ & discre-
tione. In ipsis imperiis suis, ait, sit provi-
dus & consideratus; sive secundum Deum si-
ve secundum seculum sint. Opera, quae in-
jungit, discernat & temperet, ut sint & for-
tes qui cupiant, & infirmi non refugiant.
Sicut discipulis convenit obedire Magistro,
ita & ipsum providè & iuste condecet cun-
cta disponere. Omnia autem mensurate
fiant, propter pusillanimes.

Quin-

Quintum: sit Superior exemplaris vitæ ; & omnia bona & Sancta factis amplius quam verbis ostendat. V.
Sit vitæ
bonæ.
Cap. 2.
Ibid.

Omnia verò quæ discipulis docuerit esse contraria, in suis factis indicet non agenda : ne aliis prædicans, ipse reprobus inveniat.

Sextum ; Ut hæc aliaque diligentius observet, vitet quod ait Regula : Non sit turbulentus & anxius, non sit nimis & obstinatus, non sit zelotypus & nimis suspiciosus ; quia nunquam requiescet. Quem insuper, oportet esse castum, sobrium, misericordem, & semper super exaltantem misericordiam iudicio ut idem ipse consequatur. VI.
Vita fugiat.
Cap. 64.

Septimum : Ne supra Regulam se existimet ; aut ab eâ exemptum, optimè Legislator noster illi inculcat, ut Cum timore Dei & observatione Regulæ omnia faciat. VII.
Regulæ
obediat
Cap. 3.
Et præcipue ut præsentem Regulam in omnibus conservet. Cap. 64.

ARTICULUS II.

Quid Superior suis debeat subditis.

Primum, quod à Superiore subditis exhibendum, est Amor, quem nec ob vitia personis subtrahat, quæ cum amari non possint, à personis secernenda sunt, Superior debet
I.
Subditos
amare.
ut cap. 64.

ut fiat quod S. Benedictus ait; Oderit vitia, diligat Fratres.

Cap. 2. *Aequalis sit omnibus ab eo charitas: una praebeatur omnibus, secundum merita, disciplina. Nam omnes in Christo unum sumus: & sub uno Domino equalem servitutis militiam bajulamus, quia non est personarum acceptio apud Deum. Non ab eo persona in Monasterio discernatur. Non unus plus ametur quam alius, nisi quem in bonis actibus aut obedientia invenit meliorem. Non praeponatur ingenuus ex servitio convertenti, nisi alia rationabilis causa existat.*

Ibid.

Miscens temporibus tempora, terroribus blandimenta, durum Magistri, pium PATRIS, ostendat AFFECTUM. Et secundum uniuscuiusque qualitatem, vel intelligentiam, ita se omnibus conformet & aptet, ut non solum detrimenta gregis sibi commissi non patiatur, verum etiam in augmentatione boni gregis gaudeat. Quae quidem, ut Amor suggerit, ita absque eo difficile fuerit praestare.

II.
Eorum
curam
gerere.

Cap. 2. *Secundo. Curam & sollicitudinem, quae ex amore profluunt, subditis impendere tenetur: Unde S. Pater ait, tum Pastorem in Iudicio Domini absolvendum, si inquieto vel inobedienti gregi Pastoris fuerit omnis diligentia attributa, & morbidis earum*

earum actibus universa fuerit cura exhibita.

Quare eundem monet : Ante omnia, ne dissimulans aut parvipendens salutem animarum sibi commissarum, non plus gerat sollicitudinem de rebus transitoriis, & terrenis atque caducis. Atque illud: Non conturbet gregem sibi commissum, nec quasi libera utens potestate, injustè disponat aliquid. Cum autem omnia necessaria à Patre Monasterii sperare debeant Fratres, nec quidquam liceat habere quod Abbas non dederit aut permiserit: dentur ab Abbate omnia quae sunt necessaria, ut omnis auferatur necessitatis excusatio. A quo tamen Abbate semper consideretur illa sententia Actuum Apostolorum: quia dabatur singulis, prout cuius opus erat. Ita ergò & Abbas consideret infirmitates indigentium, non malam voluntatem invidentium.

Quo ad Officiales: curet ut domus Dei sapienter à sapientibus administretur. Et tales eligantur, in quibus securus Abbas partiatur onera sua. Imbecillibus autem procurentur solatia, ut non cum tristitiâ hoc faciant, sed habeant omnes solatia secundum modum Congregationis & positionem loci.

Quo ad Laborem & Lectionem: ordinat, ut Fratribus infirmis vel delicatis, talis opera aut ars injungatur, ut nec otiosi sint nec violent-

Cap. 63.

Cap. 33.

Cap. 55.

In Offi.

Et ciis cap.

53.

Cap. 21.

Cap. 35.

Labore.

Cap. 48.

lentiâ laboris opprimantur, ut effugentur. Quorum imbecillitas ab Abbate consideranda est.

Infirmis Cura quoq; maxima sit Abbati, ne aliquam negligentiam patiantur infirmi. Quod Cap. 36. ipsum iteratò inculcat, dicens: Curam Ibid. autem maximam habeat Abbas, quia ipsum respicit, quidquid à discipulis delinquitur.

Cap. 37. Imbecillitatem senum & infantium con-

Cap. 35. sideret, geratq; curam hospitem, pauperum & peregrinorum.

III. Tertiò. debet subditis instructionem & Instruere & admonere. admonere. da, optimè S. Pater explicat: In doctrinâ suâ Abbas Apostolicam debet illam semper formam servare, in quâ dicit: Argue, obsecra, increpa, id est, indisciplinatos & inquietos debet durius arguere: obedientes autem & mites, & patientes, ut in melius proficiant, obsecrare: negligentes autem & contemnentes ut increpet & corripiat, admonemus. Et alium quidem blandimentis alium verò increpationibus, alium suasionibus: & secundum uniuscujusq; qualitatem, vel intelligentiam, ita se omnibus conformet & aptet, ut non solùm detrimenta gregis sibi commissi non patiatur, verùm etiam in augmentatione boni gregis gaudeat.

Quartò,

Quartò, Delinquentibus duo debet *Mi-*
sericordiam & Judicium, ita tamen, ut *sem-*
per superexaltet misericordiam iudicio.

Magnopere debet sollicitudinem gerere
Abbas circa delinquentes Fratres: & omni
sagacitate & industriâ curare, ne aliquam
de ovibus sibi creditis perdat. Et Pastoris
boni pium imitetur exemplum, qui relictis
nonaginta novem ovibus in montibus, abiit
unam ovem, quæ erraverat, querere: cuius
infirmiitati in tantum compassus est, ut eam
in Sacris humeris suis dignaretur imponere,
& sic reportare ad gregem. Faciatque
quod sapiens Medicus: Si exhibuit fo-
menta, si unguenta adhortationum, si medi-
camina Scripturarum Divinarum, si ad ul-
timum ustionem excommunicationis, vel
plagas virgarum; & jam viderit nihil su-
am prevalere industriam, adhibeat etiam
(quod majus est) suam & omnium Fratrum
pro eo orationem: ut Dominus qui omnia
potest, operetur salutem circa infirmum Fra-
trem.

In ipsâ autem correptione prudenter agat
& ne quid nimis: ne dum nimis cupit era-
dere æruginem, frangatur vas. In quibus
non dicimus, ut permittat nutriri vicia;
sed prudenter & cum charitate ea amputet,
prout viderit cuique expedire. Animad-
vertere hîc est piam *Misericordiam & Ju-*

V.

Corripere
delin-
quentes.

Cap. 64.

Cap. 27.

Cap. 28.

Cap. 64.

stutia mixturam, Sanctumque Patrem imitari eum, qui disponit omnia fortiter & suaviter.

De *Judicio* verò & justâ culparum punitione, pluribus agit capitibus, nimirum 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 43. 44. 45. 46. 54. 69. 70. 71.

P A R E R G O N I.

Quodnam sit Summarium Regulæ Benedictinæ.

Quæ documenta suis scripsit BENE-
DICTUS *alumnis*

*Plurima, vis versu clausa videre
brevis?*

LINQUE VOLUNTATEM
PROPRIAM, & MOX PROM-
PTUS OBEDI.

*Regula vix aliud quod Sacra mandet,
habet.*

In Carm. Hinc & S. Anselmus Cantuariensis Ar-
chipræsul ita cecinit.

de vita
Monacho-
rum.

*Summa quidem virtus Monachi parere
Priori,*

*Ferre jugum Normæ, seque negare
sibi.*

Libro 3.

Revelat.

S. Birg.

cap. 127.

Aliud Regulæ compendium Divinitus
revelatum. *Frater quidam Benedictinus
rogavit Dominam (Birgittam) ut require-*

ret

ret Deum, quatenus certificari posset de habitu suo, quia multum tribulabatur de multitudine abusionum habitus Religionis S. Benedicti. Igitur cum S. Birgitta fuisset in spiritu, post multa de habitu humilitate dicta, Filius Dei postremo hæc subjecit:

Quomodo potest Professor Regula ignorare Regulam, quæ quotidie legitur, & auditur? in quâ instruitur Monachus humiliari, & obedire, & habitum habere de vilioribus non de mollioribus, & habitum portare exemplarem non pomposum. Aut cujus conscientia sic obtusa est, quod non intelligat se Professore humilitatis & totius paupertatis? Ergo ille est **MONACHUS BENEDICTI**, qui nec in habitu, nec in moribus alicui placere desiderat nisi Deo: qui quotidie desiderat mori & parat se ad exitum de hoc mundo, sollicitus est, quomodo reddat rationem de Regulâ S. Benedicti.

Quis verus
Benedicti-
nus.

In quibus verbis Institutum Benedictinum ad sex puncta revocatur: *Primum* est Humilitas. *Secundum* Obedientia. *Tertium* Paupertas. *Quartum* Charitas, sive desiderium placendi soli Deo. *Quintum* Desiderium moriendi. *Sextum* Cogitatio futuri iudicii & rationis reddendæ de totâ observantiâ Regulæ. Hæc,

1. Qui legit, intelligat: nam legere, & non intelligere; est negligere.
2. Qui intelligit, faciat: nam servus sciens voluntatem Domini, & non faciens, vapulabit multis.
3. Qui facit, perseveret: nam qui perseveraverit usque in finem, salvus erit.

PARERGON II.

ABECEDARIUM BENEDICTINÆ SCHOLÆ.

Ad finem
Prologi.

Cum Sanctus BENEDICTUS dixerit, se *SCHOLAM DOMINICI* constituere *SERVITII*; visum est, ejusdem Scholæ discipulis, summa Monasticæ vitæ capita, ex Sacra desumpta Regulâ, ordine literario in Catechismi hujus calce apponere.

*Regula Gymnasium est: Monachi bene
discite, prima,*

*Quæ Benedictinæ, sint Elementa,
Scholæ.*

Abnegare semetipsum sibi, ut sequatur Christum.

Bonum aliquod in se cum viderit, Deo applicet non sibi.

Castitatem amare.

Delicias non amplecti.

Elationem fugere.

Facere

- F**acere se à sæculi actibus alienum.
Gehennam expavescere.
Honorare omnes homines.
In omni loco Deum se respicere pro certo scire.
Karitatem non derelinquere.
Lectiones Sanctas libenter audire.
Mala præterita cum lacrymis, vel gemitu quotidie in Oratione Deo confiteri.
Non velle dici Sanctum antequam sit, sed prius esse quò verius dicatur.
Os suum à malo & pravo eloquio custodire.
Præceptis Abbatis in omnibus obedire.
Quod sibi fieri quis non vult alteri non facere.
Risum multum, aut excussum non amare.
Spem suam Deo committere.
Timere diem judicii.
Vitam æternam omni concupiscentiâ spirituali desiderare.
Xpti amoris nihil præponere.
Zelum & invidiam non habere.

Scribe novelle MONACHE, ALPHABETUM istud in corde tuo, quasi in libro vite, & per singulos dies chartulam tuam inspice, & bonos mores assuesce. Pauca sunt verba, sed magna habent mysteria & perfectorum opera: ornant exterius,

& quietant interius. Interim non abs re fuerit, alterum hîc subjicere, quod in Cœnobitarum gratiam Hæftenus noster conscripsit.

A L P H A B E T U M RELIGIOSORUM.

, ABSTRACTUS sæculo Dei clem-

, Ex hoc te speculo disce dec-

Amato Dominum totâ pot-

Benefac omnibus sine invid-

Cellamque inhabitans, serva sit-

Discursus fugias, Obedi-

Et verâ niteas indiffer-

Fer jugum Domini cum pati-

Gulæ remedium sit abstin-

Honora Præsules cum rever-

In Dei jugiter vivas præf-

Lava à malitiâ cor pœnit-

Murmur, tepiditas, concupisc-

Neglectus Regulæ sint hîc abs-

Ora sæpissimè, pensa immin-

Pauper, cum proprii vive car-

Quo-

Quousque sequeris hæc fugi-
 Relinque vilia citò lab-
 Sectare humilia, plus conduc-
 Timor sit Domini prima prud-

E

Virtuti studeas, & stet sent-
 Xpti vestigia sequi fulg-
 Ymnos in populi tanta frequ-
 Zeloque ferveas & dilig-

Z

, Hisce virtutibus Claustra nit-
 , Et in virtutibus profici-
 , Votaque Domino Deo redd-
 , Steterunt pristino flore flor-

T

, Sed rerum subiit ubi afflu-
 , Heu pura periit mox CONSCI-
 , Refrixit pietas, mansit SCI-
 , Hæc cedat: quid erunt? quid? mera

I

A.

P A R E R G O N III.

I D E A M O N A S T E R I I

Benè formati.

Persuasissimum mihi est, quod si in ali-
 quo Monasteriorum, Fratres Ordina-
 tionem superius descriptam, erga Deum, &
 Ordinem, erga Superiores, proximos, & se-
 ipsos, exactè observaverint, officiumq; suum,

F 4

illo-

illorum Prelatus, erga subditos, eo modo quo par est, & ut præscribitur, impleverit: continuo cœcum illum beatum & Sanctum de prædicandum, eorumque Monasterium Spirituale, imò paradisum terrestrem hortumque deliciarum audenter proclamandum esse; Edidit quispiam SPIRITALE MONASTERIOLUM, in quo Ideam benè formatæ & Regulatæ Congregationis sub Allegoriâ jucundâ depinxit, illiusque officiarum & moderatricem Sorores feminas lepidè confinxit, dando intelligi, loci incolas, Virtutes, quæ apud Grammaticos generis feminini dicuntur, & apud pictores muliebri formâ pinguntur. Quod MONASTERIOLUM uti lectu jucundissimum, & in communem claustralium elaboratum profectum, ab Elisiis campis, ubi tale inveniri suspicor, vel Apocalypsi in quâ forte fundatum habetur, in hujus Catechismi posteriores chartas transfero, ut dec formam nostrî sæculi Cœnobitis, quo pacto & ipsi, in cælum feliciter pervenire possint. Est verò pulcherrimi libelli titulus;

SPIRI-

SPIRITALE MONASTERIOLUM

Cuius hominum generi proficuum.

MONASTERII PATER, *Discretio.*

PRæst autem Sororibus hujus MONASTERIOLI Pater quidam admodum Venerabilis, cui nomen *Discretio*, Qui summâ cum potestate omnibus præst, studioseque ad singula quæque ita invigilat, ut fas non sit Sororibus quidquam operis auspicari, nisi prævio *Patris* hujus ductu ac consensu.

COLLEGA PATRIS, *Providentia.*

UT meliùs hic Pater officio fungatur suo, Collegam sibi quemdam adscivit; quem, ubi Sororibus aliquid præciendum venit, in consilium advocat, diciturque Fr. *Providentia*. Hicque fidelem admodum ac sedulam Patri, quâcunque in re potest ac debet, operam navat.

MATER,

MATER, *Humilitas.*

VENERANDA MONASTERIOLI
hujus *Mater*, Domina *Humilitas*, fideliter quoque præfato adhæret *Patri*, eidemque & ipsa subjecta est: studiosè id agens, ut in omnibus cum *Patre Discretionem*, ad amissim conveniat, ejusque præscripto libens volensque obtemperet. Quo tamen non obstante, cæteris Sororibus omnibus cum auctoritate præest, nihilque eas operis agere finit, cui non præsens intersit, ac consensum præbeat.

VICARIA, *Mansuetudo.*

NE fidelis hæc Mater, aliarum destituta auxilio Sororum, tædio afficiatur, consodalem quamdam seu *Vicariam* sibi adjunctam habet, cujus operâ ac juvamine in omnibus utitur: ita ut quidquid *Matri* nimis foret onerosum, ejus partem *Vicaria* in se suscipiat, vocaturque proprio nomine, *Mansuetudo*; Matrem summo charitatis studio prosequens, prorsus ut tam hæc, quàm illa in uno eodemque exercitii genere, quàm libentissimè occupetur.

PRO-

PROCURATRIX, *Sollicitudo.*

PORRÒ MONASTERIOLI hujus *Procuratricem*, Sororibus necessaria quæque subministrantem, *Sollicitudinem* indigitant. Quæ semper pro utilitate rei domesticæ sollicita, id magnopere cordi habet, ut expensi acceptique ratio ad amissim respondeat, ipsisque Sororibus de necessariis sufficienter provideat; ita tamen ut non plura contrahat debita, quàm vel sint solvendo, vel earum facultates tolerant. Quas sedula hæc Procuratrix nunquam non sollicitè adaugere studet ac promovere.

MARTHA, *Voluntarium obsequium*: Sociam habens MEDIASTINAM quamdam, *Simplicem* scilicet *Innocentiam*.

SOROR illa quæ adinstar MARTHÆ sollicita est circa frequens ministerium, suo etiam peculiari gaudens nomine, *voluntarium* vocatur *obsequium*. Quæ ita morem gerit in omnibus, ut nihil operis detrectet, quantumcunque vile & abjectum illud fuerit: imò nihil tam difficile injungi potest, quin semper adsit promptior ad plura peragenda voluntas.

Hæc

Hæc siquidem sordes eluit, vestes abluit, panes pinsit, utensilia emundat, omniaque demùm everrit. Neque hîc ejus studium ita conquiescit, quin præter hæc etiam cibaria ipsa coquat. Verùm enim verò, ne culinariis obruatur negotiis, aliisque quibus insistit operibus succumbat, sociam sibi quamdam adjunxit, *Mediastinam*, seu *spongiam culinariam*, quæ etsi vultu quidem sit simplicior, virtutum tamen ornatu elegantior habetur, vocaturque *Simplex innocentia*. Estque istius indolis ac conditionis, ut ad quodvis subeundum ministerium, æquè sit parata ac voluntaria.

DISPENSATRIX, *Sobrietas*.

Dispensatrix, quæ cibaria mensis apponens, singulis quibusque Sororibus suam ex æquo portionem dividit, *Sobrietas* vulgò audit. Quæ ut convenientius suum, citra aliarum querelam, officium administret, id in mandatis habet, ut priusquam frugalem cuique portionem distribuat, singulisque annonam suam impartiat, Patrem ipsum *Discretionem* conveniat, consulatque.

ÆGRO-

ÆGRORUM PRÆFECTA,
Misericordia : Cum Consorte suâ,
cui Nomen, *Commise-*
ratio.

S Oror illa quæ sedulam infirmantium curam gerit, vocatur *Misericordia*. Quæ mirum profectò in modum ægrotantibus favet ac succurrit : prorsus ut nihil intermittat eorum, quæ recuperandæ valetudini conducant. Quod ut commodius exequatur, collegam quamdam adjutricem habet, quæ *Commiseratio* dicitur : quæ & ipsa mirè admodum infirmis est addicta & obsequiosa, ut quàm citissimè valetudinem recuperent suam. Quæ res, ut optatum ac velocem consequatur effectum, Soror hæc *Misericordia*, portionem quamdam salutarem ex diversis, quæ in MONASTERIOLI hujus hortulo crescunt, herbis, concinnat. Quarum prima ac præcipua est herbula quædam stupendæ operationis, ac summo in pretio habenda, vulgò *Patientia* : quæ affatim in hoc hortulo succrescens, omnibus passim ægritudinibus medetur. Altera est, *absinthium*, herba videlicet paululum amara, quæ est, veterum recordatio peccatorum, putentem stomachum emundans. Tertia est *myrrha* ; nempe
sedula

sedula acerbissimorum servatoris nostri cruciatuum pervolutatio : per quam mirum in modum infirmantium animi recreantur ac confortantur. Ternas autem hasce herbulas fidelis hæc *infirmorum* PRÆFECTA, pauculis oculorum guttulis seu aquâ stillaticia permiscet, sicque salutare hoc pharmacum certis quibusdam temporibus sumptum, quodcunque ægritudinis genus actutum sanat ac profligat.

OSTIARIA, *Timor Domini.*

S Oror verò illa quæ ad portæ custodiam relegata est, eamque claudit ac re-ferat, vocatur *Timor Domini*. Hæc autem fas non habet quemquam vel admittendi vel emittendi, nisi præsto sit PATER *Discretio*. Est namque MONASTERIOLI hujus porta duplici firmissimâ serâ oppeffulata. Quarum prima est exterior, nempe *claustrum oris*, sive *silentium*; altera interior, utpote *cordis custodia*. Utriusque autem seræ seu claustri claves sunt penes præfatum hunc *Patrem*, qui suâ pro *discretione*, suoque pro arbitratu *Ostiarie* eas commendat, quando vel emittere vel intromittere quempiam debeat.

HOR-

HORTULANA, *Conscientiæ* *Disquisitio.*

HORTULANA, cui horti hujus cura demandata est, *Conscientiæ disquisitio* nuncupatur: ad cujus functionem pertinet, non solum noxias evellere herbas, verum etiam utiles ac salutare (quarum summa hîc copia exuberat) sedulo custodire ne depereant, neve nimio vel voluptatis æstu, vel asperiori ingratitude aurâ exarescant. Eâque de causa debet hæc HORTULANA largiori poenitentiae imbre easdem sæpè numero irrigare. Qui quidem adinstar limpidissimi fontis, semper hîc uberrimè profluit.

DE AMOENO RECREATIONIS HORTO.

IN hunc hortulum spatiatum concedunt Sorores, ut amœnam captent auram, quæ vel animarum sanitati conducatur, vel si quid ægritudinis contractum sit, depellat. Sunt etenim diversa hîc arbuscularum, florum, aliarumque suavolentium herbarum, plantaria. Hîc namque pretiosum Crucis succrescit virgultum, è quo salutare humani generis germen profluxit. Quo si quis ritè usus fuerit, sanitatem consequitur. Hîc fragrans illud
con-

conspicitur rosetum, in quo ter quinae
florescunt rosulae, quae nec decerpendo
quidquam imminuuntur, aut decremen-
tum capiunt. Hic pretiosa illa patientiae
virescit herba, & subamarum poenitentiae
absinthium. Hic porro myrrha illa vi-
situr, per quam Dominicae passionis re-
cordatio significatur. Hic etiam oculo-
rum illud stillicidium, in modum scatu-
rientis rivuli profluit, quo cum HOR-
TULANA suas solet herbulas con-
spargere & irrigare. Hic denique totius
gratiae fons scaturit: cujus videlicet ma-
dore, singularum radices herbarum ita
immunes conservantur, ut etiamsi herbae
ipsae per aliqualem libidinosae suggestio-
nis ventulum nonnihil flaccescere incipi-
ant, hujus tamen aquae irrigatione, pristi-
num recuperent vigorem. Et ut rem in
pauca conferam, hic hortus ille est, ad
quem Sponsus in Canticis praedilectam
suam Sponsam invitat, dum ait *Cant. 5.*
Veni in hortum meum Soror mea Sponsa,
messui myrrham meam cum aromatibus
meis. Unde ex myrrhatis hisce aromati-
bus fasciculum sibi Sponsa concinnaverat
dicens *Cant. 1. 13.* *Fasciculus myrrhae di-*
lectus meus mihi, inter ubera mea commo-
rabitur. Ut nimirum grato ejus odore
perfruar, & amoeno aspectu oblecter. In
hoc

hoc quoque eodem hortulo, omnia illa germinant flosculorum, liliorum, rosularum, ac herbarum, id est, virtutum genera, de quibus Sponsa ad adolescentulas suas sermonem ibidem instituens: *Fulcite me*, inquit, *Cant. 2. 5. floribus, stipate me malis, quia amore langueo.*

FUNDATORES AC PATRONI,
JESUS & MARIA.

Porro primi MONASTERIOLI hujus fundatores ac benefactores sunt duo eximiae Sanctitatis homines; quorum primus est ipse humani generis adsertor **CHRISTUS JESUS**, altera Sacratissima ejusdem genitrix simul ac Virgo **MARIA**. Qui Coenobii hujus Statuta ac Regulas non solum prudenter condiderunt, verum etiam studiosè observarunt, omniaque officiorum genera sedulò ibidem administrarunt: Ideoque loci hujus Sorores Dominum **JESUM** in suum adsciverunt *Patronum*, Divam verò Virginem in *Patronam*. Quorum utrique in editiori sacrae ædis parte insignem sanè erexere statuam, pulcherrimis fertis roseis, aliisque gemmatis patriloqueis (licet nobis bonâ cum Lectoris venia, monastica hac uti nominisclatura) exornatam.

SACRISTANA, *Devotio.*

TEMPLI SACRISTANAM *Devotionem* meritò nuncupant, quæ summo pietatis studio die noctuque in Sacrà hâc æde occupata, id pro viribus elaborat, ut augustum hoc Sacellum Christo JESU, ejusque Sanctissimæ genetrici MARIÆ dicatum ac sacratum, quàm nitidissimum cultissimumque conservet. Huic insuper demandata cura, Divinarum laudum campanas pulsandi: quæ utique per linguæ plectrum, suum edunt sonum: maxime si valido firmissimæ confidentiæ fune, nec non & utrâque bonarum exercitationum manu, easdem pulsare, ipsumque campanarum malleum, scitè attrahere incipiat. Huic itidem incumbit, ut bonorum exemplorum lumine lampades concinnet, & veluti facem Sororibus præferat, cujus adminiculo cæteræ consodales, quæ in eodem hoc templo commorantur, adjunctæ, suum possint & ipsæ *Patronum* juxta ac *Patronam* eximiis virtutum laudibus glorificare ac condecorare.

OBEDIENTIÆ REGULA.

REGULA, quam JESUS & MARIA observandam scripsit omnibus
in

in hoc Monasterio conversari cupientibus, est omnimoda ac perfecta *obedientia* observatio: obligans nimirum Sorores omnes, ut nihil operis vel inceptent vel consumment, nisi de consensu **PATRIS Discretionis**: eâ insuper additâ cautelâ, ut deinde etiam tam **MATRI**, quàm qui ejus vices supplet, indicent. Ad quarum præscriptum, fideliter ac diligenter singula officiorum munia exequenda sunt: alioquin intra **MONASTERIOLI** hujus conseptum, nequaquam admittendæ.

AMICTUS, *Voluntaria Spiritus Paupertas.*

AMICTUS quo vestiuntur Sorores, est *Voluntaria Spiritus Paupertas*: quo quidem indumenti genere si probè fuerint convestitæ, neque frigoris asperitatem tempore hyberno, neque vehementiorem æstivi caloris intemperiem ullo modo pertimescent, utpotè tam huic quàm illi tempori conveniens: ita ut die noctuque eodem amictæ, nullam lecti duritiem experiantur: imò quidquid alioqui durum foret & asperum, per hoc voluntariæ paupertatis indumentum levigatur ac mitigatur.

SCAPULARE, *Longanimitas.*

PRæter hoc, etiam oblongo utuntur **SCAPULARI**, quod ad imas usque manus sese porrigit, atque à tergo est dependulum; cui ideo *Longanimitatis* inditum nomen, quòd aduersitatis tempore ingenti cum emolumento usurpetur: adeò ut & laboriosas manuum exercitationes contegat, & tolerantiaë scapulas, quibus gravis interdum tribulationis sarcina perferenda incumbit, operiat.

**TUNICA, *Diuturni amoris,*
ZONA *Castitatis adstricta.***

SUb hoc *Scapulari*, oblongiorem deferunt **TUNICAM**, eamque perpulchram, quam, *diuturnum* sive *longanimum* indigitant *amorem*: quâ cum semper debent esse vestitæ. Eam autem adstringere oportet, candidâ *Castitatis* **ZONA**, quam *Continentiam* quoque vocitant: ita ut post editum *Castitatis* votum, nullo unquam tempore **ZONAM** hanc laxare, aut à lumbis amovere liceat.

HISPI.

HISPIDA EPOMIS, SIVE CAPU- CIUM SUBNIGRUM,

Salutaris animi tristitudo.

Hispidam insuper atque obnigram ge-
stant **EPOMIDEM**, quam *Salu-*
tarem vocant *animi tristitudinem*: quam-
que tunc vel maximè assumunt vel depo-
nunt, cum **PATER** *Discretio* necessa-
rium id esse decernit.

VELUM, Cordis munditia.

Quin & candidum quoddam **VE-**
LUM, sororibus in usu est, quod
cordis nuncupant *munditiam*: quodque
ubi aliquâ fuerit infectum labe, confe-
ssim largiori lacrymarum fonte eluunt:
dolendo nimirum ac pœnitendo, quan-
tum **PATER** *Discretio* jubet & imperat.

PROFESSIONIS VOTA,

*Quæ in hoc Monasteriolo
eduntur.*

Quotidie hîc **PROFESSIONIS**
VOTA renovantur: quando ni-
mirum quilibet in *Vocationis* suæ *Statu*,
cui se addixit, vel ad minus in **PR O-**

FESSIONE suâ, (hæc autem cuilibet convenit Christiano) quam in sacri *Baptismatis* edidit lavacro, ubi *diabolo* atque ejus pompis perpetuò renuntiavit, quantum in dies proficiat, sedulâ secum mente pertractat: firmum videlicet propositum concipiendo, quòd CHRISTO JESU velit de cætero soli adhærescere, eidemque in sincerâ fide, spe, & charitate, nec non & cordis puritate, aliisque Christianarum virtutum studiis, per omnem vitæ decursum, famulari. Nihil proinde etiam proprii possidere, verum intellectum, memoriam, ac voluntatem, nec non & singula quæque, tam interna quàm externa bona, secundum rectum PATRIS *Discretionis* præscriptum, utiliter expendere. Si verò aliter quispiam agat, neque huic præcepto obtemperet, nullum illi in hoc MONASTERIOLO locum JESUS concederet quia potius confestim eum eliminaret.

PRÆROGATIVA HUIUS MONASTERII.

Dominus quoque JESUS bonis hisce sororibus, quæ in hoc MONASTERIOLO religiosè admodum conversantur, ac sedulæ Statutorum observationi

vationi incumbunt, peculiares quasdam indulget *prærogativas*, sive amplissima, ut vocant, *privilegia*: ita quòd jam nunc aliquà ex parte, fruituræ essent Patris sui cælestis facultatibus: quarum, si ad finem usque vitæ, in hoc eximiæ pietatis curriculo perseveraverint, hæredes ex asse futuræ sint. Et quia summo charitatis studio prædilectas hæc suas filias prosequitur, illud quoque stabili lege inter cætera confirmavit, ut sororum cuilibet in sacro hoc **MONASTERIOLO** degentium, fas esset sæpe numero cælesti illo pane refici, de quo Angelicæ satiantur creaturæ. Neque eo contentus, roseo quoque sanguinis sui poculo, quod solus ipse operosum calcans torcular, in vinum eliquavit, easdem inebriat. Cujus equidem potu, beatorum spirituum mentes in dies mirum in modum exhilarantur. Quin etiam aquâ illâ salutari, quæ ex benedicto ejus latere passionis tempore profluxit, easdem ita refocillat, ut eâdem illâ eousque corroborentur, donec ad perfectæ dulcedinis saporem perveniant. Hic etiam quotidie descendit cælestis ille imber, quo omnia condulcorantur. Hic cælestis claritatis sol rutilat, quo & charitate pectora frigida incalescunt, & quæ in virtute sunt tepida, vehementius ac-

cenduntur. Tum etiam idem ille Sol hortuli hujus rosas tam suaviter facit erumpere, ut fragrantiores virtutum diffundant odorem, sincerumque bonarum exercitationum fructum proferant. Ea propter quotquot boni volumus haberi Christi fideles, studiosè adlaboremus, Ut **MONASTERIOLI** hujus incolæ simus, quatenus tandem perpetuâ cum Christo **JESU** lætitiâ perfruamur. Quam nobis post ærumnosæ vitæ hujus labores largiatur idem ille, qui vivit ac regnat cum Patre ac Spiritu Sancto in omnem æternitatis memoriam, Amen.

IHS

VADE

VADE MECUM

Pro

RELIGIOSIS:

Seu

Brevia & selecta Religio-
sæ Obligationis & Vi-
tæ Compendia,

à

Zelote suæ Salutis & perfe-
ctionis religioso,

Reminiscentiæ, relectio-
nis, & stimuli

ergò

Quotidiè frequenter inspicienda.

MADE
MED

RELIGIOSIS

Brevia & selecta Religio-
re Obligationis & Vi-
re Compendii

Notae per sententias & senten-
tias religio-
Reminiscen-
tis, & similes

Quodlibet frequentius in-
fusa

DACRIANI ABBATIS BENEDICTINI DO- CUMENTA.

Documentum Primum.

IN omnibus, quæ agis, tractas, aut lo-
queris, honorem Dei per sanctam in-
tentionem purè quære, & custodien-
dæ cordis munditiei libertatiq̃ue invi-
gila.

Documentum II.

PLenâ fiduciâ te totum & omnia tua
Deo committe, ita ut ejus voluntas,
æternaq̃ue dispositio sit tibi semper pro
summo solatio. Et sive in tenebris, sive
in lumine, sive in tribulatione, sive in
prosperitatis successu, sive in cordis angu-
stiâ, sive in cordis latitudine, sive in do-
nis pauperem, sive in eisdem divitem te
esse voluerit, rectè de bonitate ejus sen-
tias: Et gravia ac molesta quæque de ma-
nu pietatis atque providentiæ illius, hu-
militer, patienter, vel etiam hilariter sus-
cipias: Certò credens, eum omnia pro
tuâ

tuâ salute ordinare , unicèque optans , ut ipsa voluntas ejus omni tempore in te perficiatur.

Documentum III.

EA, quæ nullâ ratione in te , vel aliis , corrigere potes, Deo commenda longanimiter expectans, donec ille aliter de his , quæ tibi malè habere videntur , disponat.

Documentum IV.

INjuriam seu contumeliam tibi illatam, si cum lætitiâ nondum ferre potes, non tamen propter illam insipienter perturberis, neque irâ excandescas, sed tranquillus permanere stude: Nam indigniora pro te, Deus tuus mansuetissimè toleravit. Ergo in talibus ferocientem animi impetum religa & reprime, Deumque, qui te justè quidem, sed saltem ex amore, affligi permittit, magis, quàm hominem, qui te affligit, attende.

Documentum V.

ALterius Voluntatem potiùs, quàm tuam facere ama , & judicio alterius tuum judicium facilè submitte ; Proprio
sensui

sensui nunquam protervè inhærens, neque aliquid sanctæ obedientiæ præponens.

Documentum VI.

NUnquam alicui te præferas, nunquam aliquem contemnas; Omnium vilissimum, indignissimumque te esse existima, omnibus te subjice, omnibus propter Deum servire desidera; Et eos, qui te monent aut reprehendunt, etiamsi inferiores videantur, æquanimiter audi, magis eligens culpam humiliter agnoscere, quàm contentiosè ac superbè teipsum excusare.

Documentum VII.

TAm libenter esto minimus, quàm libenter fortè aliquis alius esset maximus. Et abjectus, non autem honorabilis haberi concupisce, ut Christo, sacraque ejus Genitrici Mariæ, similis appareas.

Documentum VIII.

ALicui placere, vanè non affectes, neque displicere inaniter pertimescas. Et hominum, maximè Mulierum, notitiam,

tiam, familiaritatem, aut singularem erga te dilectionem ne expetas.

Documentum IX.

Aliorum dicta, vel facta tu temerè neque judices, neque discutias, & superfluis curis te non implices, verbaque detractoria loqui, aut etiam audire, quantum potes, caveas.

Documentum X.

Benignum & affabilem omnibus te præbe, de aliorum bonis, sicut de propriis gaude, & pro aliorum malis ingemisce, omnes sincerâ charitate diligens, neminem, quantumvis etiam molestum, odio habens, de nullius salute desperans, & imperfectis quibusque piam compassionem magis, quàm turbulentam indignationem impendens.

Documentum XI.

Mundi Vanitates, carnisque voluptates vilissimas sperne, immortalis animæ tuæ Sponso teipsum servans, & in eo solatia constituens.

Docu

Documentum XII.

PAUCIS contentus esto, & simplicibus delectare, memor paupertatis, quam pro te assumpsit, tibi que commendavit Deus tuus, tu discipulus, ille Magister, tu servus, ille Dominus, gaudeat discipulus, dum imitatur Magistrum; exultet servus, dum sequitur Dominum.

Conclusio Epistolaris.

HÆc Documenta crebrò inspicere ac lege, Deumque precare, ut ea adimplere possis, sine cujus gratiâ nihil boni facere potes. Non autem desperes super frequentes lapsus tuos, vel propter passionum vitiorumque indecentes motus, quibus adhuc vehementer fortè impugnaris, & impeditis, sed ex infirmitate tuâ in humilitate proficiens, bono animo esto, ac rejectâ nimîâ pusillanimitate, confide in Domino JESU; Roga eum, ut malis tuis indulgeat, merita, quæ tibi desunt, suppleat, bona, quæ necessaria sunt, concedat, & quæ concessit, sed imperfecta habes, perficiat. Pete, quære, pulsa; nam perseverantem, procul dubio tandem exaudiet ille, qui dixit; Omnis, qui petit, accipit, & qui quærit, invenit, & pulsanti, aperi-

SENTENTIÆ SEXA-
GINTA INCERTI
AUCTORIS.

Pleræque tamen, ut vi-
detur,

*Ex Mellifluo Doctore Ecclesiæ
Romane Divo*

BERNARDO

Excerptæ.

I.

COronam in Religione, labor præ-
cedit, & pugna.

2. Tutus in Religione vivit, non
qui sibi, sed qui DEO vivit.

3. Semper deficit Religiosus, qui in suâ
vocatione non semper proficit.

4. Religiosus, qui aliena curat, sibi suis-
que deest.

5. DEO servire non potest Religiosus,
qui sibi non dominatur.

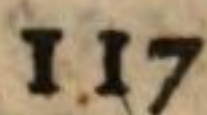
6. Non quamdiu in Religione fueris, sed
quàm benè in eâ vixeris, refert.

7. Fur-

7. Furtum facit, qui sine fructu in Religione vivit.
8. Quomodo morietur in Domino Religiosus, qui in vitâ pro Domino non laboravit?
9. Malè utitur cellâ, qui in eâ vel non agit cum Christo, vel laborat pro Christo.
10. Nescit se amare Religiosus, qui nimium sibi indulget.
11. Vult Deus servum suum cordatum, non delicatum.
12. Non Deo, sed sibi servit, qui in Dei servitio sua procurat commoda.
13. Væ, væ illi, qui inter bonos malus est.
14. Non est humilis Religiosus, qui indignatur, vel non optat sperni.
15. Non est pauper, qui paupertatis non sentit incommoda.
16. Non est castus, qui castitatis hostes non illicò fugat.
17. Non est obediens, qui obediendo, proprium sequitur iudicium.
18. Religiosum ornat quidem scientia, sed virtus coronat.
19. Væ tibi, qui alios verbo instruis, & exemplo destruis.
20. Venenum Religiosi propria voluntas.

21. Cùm per urbem incedis, memento, te Religiosum esse, non Pictorem.
22. Væ Religioso, cui cordi magis est sanitas, quàm sanctitas.
23. Servus Dei non vivit, ut comedat; sed comedit, ut vivat, & serviat.
24. Servus Christi pro Dei amore, non curat propria incommoda.
25. Religiosus negligens, lætitia Dæmonis.
26. Religiosus curiosus, oblivio sui.
27. Quò magis laboras pro Christo, eò plus debes Christo, quia fructus tuus est.
28. Absit à Religioso, vocem habere Jacob, & manus Esau.
29. Lingua Religiosi, cordis mentisq̃ue tuba.
30. Religiosorum exempla, mors, & vita sæcularium.
31. Quomodo eris lux mundi, si neque tibi luces?
32. Nescit lucrari Christum, qui nescit pati pro Christo.
33. Bonus Religiosus non minùs charus est Deo infirmus, quàm sanus.
34. Non erit clamor in valetudinario, si patientia fuerit in infirmo, & charitas in infirmario.
35. Non Religiosè vivit, qui venialia non curat.

36. Si

36. Si venialia in sæculari displicent Deo, numquid placebunt in Religioso?
37. Religiosum otiosum dæmon venatur, & capit.
38. Religiosus litigiosus, Officialis dæmonis.
39. Non est familiaris Deo, qui non est amicus orationis.
40. Extra sæculum nondum est Religiosus, quem Affinium nimia sollicitudo tenet.
41. Veluti pilâ ludit dæmon, Religioso vano.
42. Aliis prodesse, & sibi nocere, stultitia est, non charitas.
43. Bonus Religiosus spernit mundum, & gaudet, se sperni à mundo.
44. Servus Christi studet esse sanctus, & non cupit videri sanctus.
45. Nihil Christo didisti, si ei cor tuum totum non dedisti.
46. Religiosus fervens, flagellum dæmonum.
47. Religiosus iracundus, fulmen inferni cuncta perturbans.
48. Religiosus mansuetus, decentia statûs, & ornamentum Religionis.
49. Quid tibi proderit, reliquisse sæculum, nisi poenitentiam in Religione egeris.
50. Servus Christi patienter tolerat, par-

cè loquitur , & multùm laborat pro Christo.

§1. Religiosus indifferens , Religionis gemma pretiosa.

§2. Te reliquisse mundum , bonum est, sed agere, ut mundus jam relinquat te, melius est.

§3. Ille est verè Religiosus, qui vere dicit :

DEUS MEUS ET OMNIA.

§4. Religiosus proprietarius plùs amittit, quàm furatur.

§5. Inquietè vives, si una in te regnet passio, etiamsi reliquæ mortificatæ sint.

§6. Non Superiorem, sed se fallit subditus, qui pro nolle, dicit, se non posse.

§7. Qui suum Superiorem non habet loco Dei, nec Deus habebit eum loco filii.

§8. Si in Religione inter bonos non es bonus, quomodò in sæculo inter malos, bonus eris?

§9. Qui in Religione pacem vult habere cum fratribus, nemini contradicat.

60. Ingratus Religiosus ille est, qui putat, se plùs contulisse Religioni, quàm accepisse ab eâ.

SPECULUM VITÆ RELIGIOSÆ.

EJUSDEM ILLUSTRATIO EX S. PAULO APOSTOLO.

I. Præcipua studia Religiosi.

A Bnegare seipsum.
Exstirpare vitia.
Plantare virtutes.
Sibi, mundoque mori.
Amare Deum.

II. Necessaria ad animi tranquillitatem.

Infirma petere.
Silentium custodire.
Non contradicere.
Seipsum in aliena non ingerere.
Indifferenter omnia de manu Dei accipere.

H 4

III. Re-

III. Religiosus assidue se exerceat.

In humilitate & charitate.

In patientiâ & mortificatione.

In lectione & oratione.

In meditatione vitæ Christi.

In communicatione cum Deo.

IV. Religioso cum primis fu- gienda.

Familiaritas mulierum.

Singularitas, propriumque iudicium.

Voluntas, amorque proprius.

Otium, ventrisque studium.

Superbia, vanaque gloria.

V. Quæ Religioso domi agenda.

Cogitare Deum præsentem, & omnia in-
tuentem, usque ad minimas cordis
commotiunculas.

Resistere suggestionibus inimici.

Legere, & studere ad bene agendum.

Orare ad se inflammandum.

Armare se ad tutò, & utiliter exeundum.

VI. Offi-

VI. Officia Superioris erga subditos.

Omnes æqualiter amare.

Religiøsæ disciplinæ attendere.

Bono exemplo omnibus præluere.

In spiritu lenitatis omnes instruere, & corrigere.

VII. Officia subditi erga Superiorem.

Illum amare ut Patrem.

Honorare ut Dominum.

Audire ut Doctorem.

Obedire ut Christo.

Pro illo Deum orare.

VIII. Officia erga fratres.

Omnes in Domino amare.

Omnes sibi superiores reputare.

Illos ex charitate admonere.

Patienter supportare.

Bono exemplo ædificare.

XI. Summo manè.

Stato tempore citò surgere.

Sese mox Divino conspectui & servitio sistere.

H s

Pro

Pro custodiâ noctis gratias agere.
Bona proposita concipere.
Ad eadem exequenda gratiam & auxi-
lium petere.

*X. Circa orationem, seu me-
ditationem observanda.*

Prius animum & materiam præparare.
Alienas cogitationes expellere.
Constanter perseverare.
Ductum sancti Spiritûs humili corde se-
qui.
Pro admissis defectibus dolere, & pro
bono successu gratias agere.

*XI. In oratione frequenter
tractanda.*

Cognitio sui, dolor de peccatis.
Quatuor novissima.
Beneficia Dei.
Vita & passio Christi.
Conversatio cum Deo & Sanctis ejus.

*XII. Observanda circa Con-
fessionem.*

Conscientiam benè examinare.
De peccatis vehementer dolere.
De peccatis integrè confiteri.

Emen-

Emendationem seriò promittere.
Pœnitentiæ injunctæ mox satisfacere.

XIII. Circa sacrum Missæ Officium.

Conscientiam per Confessionem priùs
purgare.

Corde humiliato & contrito accedere.

Illud cum reverentiâ, & devotione ad
gloriam Dei, pro se & Ecclesiâ offerre.

Cum fame spirituali & charitate commu-
nicare.

Cum gratiarum actione recedere.

XIV. Post Sacrum.

In corde cum Christo se abscondere.

Se totum Christo offerre.

Suas, aliorumque necessitates Christo ex-
plicare.

Pro se, aliisque multa à Christo petere.

XV. In recitatione Officii ob- servanda.

Cor ab aliis cogitationibus purgare.

Devotionem præparare.

Ad sensum, Deumque attendere.

Verba integrè proferre.

Ad finem non properare.

XVI. Exa-

XVI. Examen Conscientiæ.

Lumen à Deo petere.

Pro beneficiis gratias agere.

Conscientiam discutere.

De peccatis dolere.

Emendationem proponere.

XVII. In examine conscientie attendendum.

Transgressionibus votorum & Regularum.

Tepiditati in Dei servitio.

Distractiōibus mentis.

Pravis animi motibus.

Detractionibus & murmurationibus.

XVIII. In Refectorio.

Tacere.

Studere mortificationi.

Sobriè comedere & bibere.

Lectiōi attendere.

Animam spirituali cibo reficere.

XIX. Extra domum.

Portas sensuum diligenter custodire.

Religiosam gravitatem, & modestiam servare.

Rebus vanis ac novis non attendere.

De rebus spiritualibus loqui.

Breviter se expedire, citoque domum redire.

XX. In

XX. In Lecto.

Deo, sanctis Patronis, Angeloque
Custodi se commendare.
De morte, & sepulchro cogitare.
Contra inimici insidias se munire.
Quoties evigilas, ad Deum recurrere.
Ultra necessitatem in lecto non manere.

XXI. Gaudium cordis generant.

Puritas conscientiae.
Syncera pietas.
Frequens communio.
Humilitas & mansuetudo.
Se, suaque omnia Deo committere.

XXII. Indicia boni Religiosi.

Est neglector quietis.
Fugax voluptatis.
Appetitor laboris.
Patiens abjectionis.
Impatiens honoris.
Pauper in pecuniâ.
Dives in conscientia.
Humilis ad merita.
Superbus ad vitia.

XXIII.

XXIII. Mala Mundi fugienda.

In mundo immunda sunt omnia.
 Ruina frequens.
 Tarda conversio.
 Incauta conversatio.
 Crebra inquinatio.
 Rara irroratio.
 Periculosa quies.
 Mors expavescenda.
 Laborum omnium miserabilis compensatio.

Bona Religionis amanda ex S. Bernardo.

In Religione vivit homo purius.
 Cadit rarius.
 Surgit velocius.
 Incedit cautiùs.
 Irroratur frequentiùs.
 Quiescit securiùs.
 Moritur confidentiùs.
 Remuneratur copiosiùs.
 Itaque felix hora, felix mora, quâ sæculum reliquisti, & Deo adhæsisti.

Alia beneficia Religionis ex Hugone Corbejensi lib. 1. de Claustro anima. Cap. 8.

Religio abundans est pauperi.

Medio-

Mediocris sufficiens.
 Tolerabilis diviti.
 Infirmis larga.
 Delicatis compatiens.
 Fortioribus moderata.
 Pœnitentibus misericors.
 Perversis severa.
 Bonis optima.

Audiant igitur sæculares, quos temporalis
 delectatio retinet, qui Religionis abhor-
 rent habitum, quàm suavis sit veræ Re-
 ligionis cohabitatio.

Indicia Contemptûs sui.

Humiliatio cordis.
 Afflictio carnis.
 Sermo humilis.
 Vilitas vestis.
 Cibus tenuis.
 Pondus laboris.
 Amor subjectionis.
 Contemptus honoris.
 Fuga laudis.
 Consilium alterius suo præferre.
 Inferioribus se propter Deum subjicere.
 Viribus suis diffidere.

Indicia Religiosi humilis.

Religiosus humilis & devotus pauper-
 tatis amator, simplicitatis sectator, pa-
 tientia

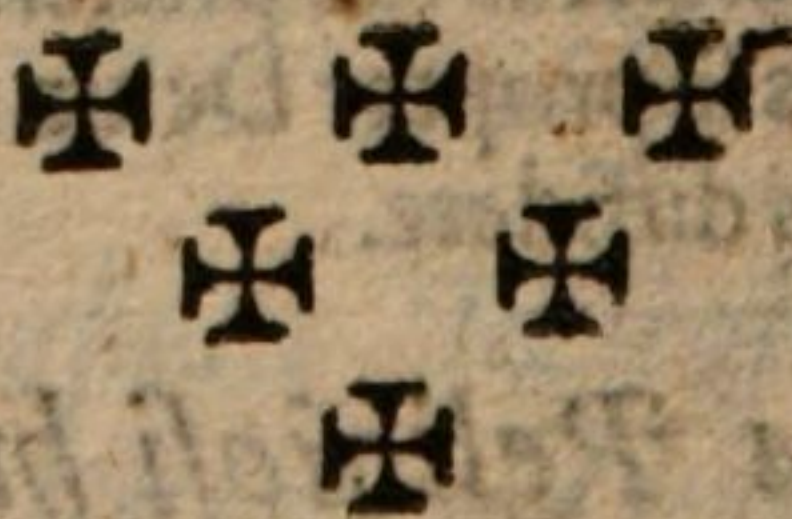
tientia servus, obedientia filius, castitatis
custos, innocentia testis, concordia socius,
disciplina discipulus, pacis amicus, sibi
rigidus, aliis benignus, quaerens secretum,
fugiens tumultum, amans silentium, vi-
tans longa Colloquia, Deo soli placere ap-
petens, omnia terrena despiciens, omni
tempore cum Christo esse desiderans.
Thom. Kemp. in Doctrinali Juvenum
Cap. X.

Pœna Religiosi negligentis.

Religiosus negligens & tepidus, habet
tribulationem, & ex omni parte patitur
angustiam: Quia interiori consolatione ca-
ret, & exteriori quærere prohibetur:
Qui laxiora quærît & remissiora, semper in
angustiis erit: Quia aut unum, aut reli-
quum sibi displicebit. Thom. Kemp.

l. 1. C. ult. de Imit.

Christi.

ILLUSTRATIO SPECULI VITÆ RELIGIOSÆ.

Ex S. Paulo Apostolo.

ROM. XII.

Obsacro vos fratres, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum. Et nolite conformari huic sæculo, sed reformamini in novitate sensûs vestri: Ut probetis, quæ sit voluntas Dei bona, & beneplacens, & perfecta. Odientes malum, adhærentes bono: Charitate fraternitatis invicem diligentes: Honore invicem prævenientes: Solitudine non pigri: Spiritu ferventes: Domino servientes: Spe gaudentes: Orationi instantes: Idipsum invicem sentientes: Non alta sapientes, sed humilibus consentientes: Nulli malum pro malo reddentes: Providentes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus.

CAP. XIII.

Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit. Non est enim potestas nisi à Deo. Vis autem non timere potestatem; Bonum fac: Et habebis laudem ex illâ. Dei enim minister est tibi in bonum. Si autem malum feceris, time.

CAP. XVI.

Rogo autem vos fratres, ut observetis eos, qui dissensiones & offendicula, præter doctrinam, quam vos didicistis, faciunt, & declinate ab illis. Hujusmodi enim Christo Domino nostro non serviunt, & per dulces sermones, & benedictiones seducunt corda innocentium.

Eph. IV.

Obsecro vos, ut dignè ambuletis vocatione, quâ vocati estis, cum omni humilitate, & mansuetudine, cum patientiâ, supportantes invicem in charitate. Renovamini spiritu mentis vestræ, & induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitiâ, & sanctitate veritatis. Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat: Sed si quis bonus, ad ædificationem fidei, ut det gratiam audien-

dientibus. Estote invicem benigni, misericordes, donantes invicem, sicut & Deus in Christo donavit vobis.

CAP. XVI.

Obedite cum timore, & tremore, in simplicitate cordis vestri: Non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex animo. Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli.

II. Cor. VI.

Nemini dantes ullam offensionem, in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientiâ, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in castitate, in scientiâ, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu sancto, in charitate non fictâ, in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiæ â dextris, & sinistris

II. Tim. II.

Labora sicut bonus miles Christi JEsu. Nemo militans Deo, implicat se negotiis sæcularibus: Ut ei placeat, cui se probavit.

Coloss. I.

Ut ambuletis dignè Deo per omnia placentes: In omni opere bono fructificantes, & crescentes in scientiâ Dei: In omni virtute confortati secundùm potentiam claritatis ejus, in omni patientiâ & longanimitate, cum gaudio, gratias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis Sanctorum in lumine: Qui eripuit nos de potestate tenebrarum.

Hebr. XII.

Pacem sequimini cum omnibus, & sanctimoniam, sinè quâ nemo vidèbit Deum: Contemplantés, ne quis desit gratiæ Dei.

CAP. XIII.

Charitas fraternitatis maneat in vobis. Obedite præpositis vestris, & subjacete eis. Ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, & non gementes: Hoc enim non expedit vobis.

I. Thess. IV.

De cætero, fratres, rogamus vos & obsecramus in Domino Jesu, ut quemadmo-

admodum accepistis à nobis, quomodo oporteat vos ambulare, & placere Deo, sic & ambuletis, ut abundetis magis. Et operam detis, ut quieti sitis, & ut vestrum negotium agatis.

II. Thess. III.

Confidimus de vobis fratres, in Domino, quoniam, quæ præcipimus, & facitis. Dominus autem dirigat corda vestra in charitate Dei, & patientiâ Christi. Nolite deficere benefacientes.

COLLOQUIUM THEOLOGI ET MEN- DICI

Compendiosissimam conti-
nens absolutæ cum Divina vo-
luntate conformationis
praxin,

*Quod à vetustis exemplaribus
Joanni Thaulero adscri-
bitur.*

Fuit olim insignis quidam Theolo-
gus, qui annis octo precibus con-
tinuis à Domino id cupiebat obti-
nere, ut ipsi hominem quemdam osten-
deret, qui eum viam veritatis edoceret.
Cumque vice quâdam vehementissimo
hujus rei flagraret desiderio, vox quæ-
dam coelitus lapsa, ita ipsum allocuta est:
Exi foras ad limina templi, & offendes
illic hominem qui te viam veritatis edo-
ceat. Exiens igitur invenit Mendicum
quemdam disruptis, sordidis, lutosis pedi-
bus, cujus vestes in universum vix tribus
obolis supputares; quem salutans, ita af-
fatus

fatus est Theologus: Det tibi Deus prosperum Mane. Respondit mendicus; non memini, me unquam adversum Mane habuisse. Et Theologus, Eja inquit, ut fortunatum te faciat Deus, quid ita loqueris? Respondit Mendicus, sed nec infortunatus aliquando fui. Et Theologus, esto felix, ait, quid sibi hæc tua verba volunt? Et mendicus, nunquam, ait, infelix fui. Rursum itaque Theologus, salvet, inquit, te Deus, jam nunc apertius loquere, neque enim capio, quid dicas. Tum Mendicus respondit, libenter id faciam. Optabas mihi Domine Magister, prosperum Mane; & ego me nunquam adversum Mane habuisse, respondi. Quando enim fame premor, Deum laudo; & si frigus patior, si grando, si nix, si pluvia cadit, si aura serena est, vel turbulenta, Deum laudo; si miser sum atque despectus, Deum similiter laudo. Et ideò nunquam triste Mane mihi contigit. Optabas etiam fortunatum me fieri, & ego nunquam infortunatum me fuisse respondi. Novi enim cum Deo vivere; certusque sum, quidquid ille facit, non posse non esse optimum; unde quidquid ipse vel dat, vel evenire mihi permittit, sive gratum id est, sive contrarium, dulce, vel amarum, lætus id tanquam optimum ab

ipso suscipio, & ideò nunquam infortunatus sum aut fui. Dicebas prætereà, ut felicem me faceret Deus; ad quod ego similiter, nunquam me infelicem fuisse subjunxi. Soli namque Divinæ voluntati inhærere statui, in quam sic integre omnem meam transfudi voluntatem, ut quicquid ille vult, & ego velim; & hac de causa nunquam infelix fui, cùm, ut dixi, illius duntaxat voluntati inhærere velim, & meam ipsi voluntatem ex integro resignârim.

Hæc cùm Mendicus ille retulisset, ita eum rursus Theologus affatus est; Quid, obsecro, dicturus esses, si te Dominus Majestatis in abyssum demergere vellet? Et Mendicus, in abyssum, inquit, me demergeret? Et revera, si id faceret, duo mihi brachia sunt, in quibus eum amplexarer. Unum est vera humilitas, & hoc illi suppono, atque per ipsum sacratissimæ humanitati ipsius unitus sum. Alterum, idemque dexterum, est amor, qui Divinitati ipsius unitus est, atque per hunc ipsum circumplector, ita ut mecum ad infernum descendere cogeretur. Optatiùs autem multò mihi foret, in inferno cum Deo esse, quàm vel in cœlis sinè illo. Ex his igitur Theologus ille didicit, veram resignationem cum humilitate profunda, compendiosissimam ad Deum semitam esse.

De

De hinc iterum ex illo Mendico percontatus est Theologus, unde venisset? Cui Mendicus à Deo se venisse, respondit; cumque Theologus, ubi Deum reperisset, sciscitaretur; ibi, inquit ille, ubi creaturas omnes dereliqui. Et Theologus, ubi verò, ait, Deum reliquisti? Respondit Mendicus: In mundis cordibus, & hominibus bonæ voluntatis. Et Theologus: Quisnam, ait, es tu? Respondit Mendicus, Rex sum ego. Sciscitante Theologo, ubi nam esset regnum ipsius? In anima sua id esse, respondit Mendicus. Sic enim, ait, & externos, & internos meos sensus regnare novi, ut cunctæ affectiones & vires animæ meæ, mihi subditæ sint. Quod profectò regnum cunctis mundi hujus regnis præstantius esse, nullus ambigit.

Et rursus Theologus, quid, inquit, ad hanc te perfectionem perduxit? Respondit Mendicus, nimirum silentium meum; sublimes meditationes, & unio cum Deo. In nulla re, quæ Deo minor foret, quiescere potui. Jam verò Deum meum invenì, & in ipso pacem & quietem habeo sempiternam,
Amen.

D. BERNARDI
De formula honestæ vi-
tæ notabile documen-
tum.

SI plenè vis assequi, quod intendis, duo sunt tibi necessaria. Primum est, ut subtrahas te ab omnibus transitoriis rebus & terrenis, ut nihil de eis cures, ac si non essent. Secundum, ut ita te des Deo, ut nihil dicas vel facias, nisi quod credideris firmiter placere Deo. Primum autem assequeris hoc modo. Omnibus modis, quibus potes, te vilifica, te nihil reputando esse, sed credas, omnes homines esse bonos, & meliores te, magisque placere Deo. Quæcunque audis vel vides in religiosis personis, puta, bonâ intentione dici vel fieri, etiamsi contraria videantur. Nam humana suspicio facile fallitur. Nulli displiceas. Nihil unquam de te loquaris, quod laudem importet, quantumcunque sit familiaris ille, cum quo loqueris: Imò plus labora, celare

celare virtutes, quàm vitia. De nullo prorsus sinistrè loquaris (quantumcunque sit verum vel manifestum) nisi in confessione, & hoc, ubi non potes aliter manifestare peccatum tuum. Libentiùs accommoda aurem tuam, cùm aliquis laudatur, quàm cùm vituperatur. Cùm loqueris, verba tua sint rara, vera, ponderosa, & de DEO. Si sæcularis loquitur tecum, & vana proponit, quàm citiùs potes, succide sermonem, & transferas te ad ea, quæ Dei sunt. Quicquid contingat tibi, vel alii quantumcunque conjuncto, non cures: Et si est adversum, non tristeris: Si est prosperum, non læteris: Sed totum nihil puta, & lauda Deum. Solitudinem adhibe, quantam maximam potes, ut vilitati tuæ sedulus intendas. Fuge loquutoria, quantum potes. Meliùs est enim filere, quàm loqui. Post completorium non loquaris, quousque finita sit missa sequentis diei, nisi causa maxima intervenerit. Cùm vides aliquid, quod tibi displicet, vide, si hoc est in te, & abscinde: Si verò vides aliquid, quod tibi placet; vide, si hoc est in te, & tene, si non est, adsume: Et sic erunt tibi omnia in speculo. De nulla re murmures cum aliquo (nisi credideris prodesse) quantumcunque sit grave,
ve,

ve, quod habes. Nunquam pertinaciter aliquid affirmes vel neges, sed sint tuæ affirmationes & negationes dubitationis sale conditæ. A cachinis semper abstinere: Rideas verò rarò, & cum paucis præstes os tuum. Breviter in omnibus dictis tuis sic te habeas, ut sint ita, quæ dubia dimittantur.

Secundum assequeris hoc modo. Orationibus cum magna devotione intendas, & eas dicere labora horis debitis: Et quod offers in oratione, reminiscaris in corde. Et ut ea, quæ legis, confirmes, diligenter recogita, & eorum imagineris statum, in quorum memoria hæc dixeris. Ista tria semper in mente habeas, quid fuisti? quid es, & quid eris. Quid fuisti? quia sperma foetidum: Quid es? quia vas stercoreum: Quid eris? quia esca vermium. Similiter imagineris eorum poenas, qui sunt in inferno, & quòd nunquam finientur, & pro quàm modica delectatione tanta mala patiuntur. Similiter imagineris gloriam paradisi, & quòd numquam finietur, & quàm breviter & citò acquiritur, & quantus luctus & dolor poterit esse illis, qui pro parva re tantam gloriam amiserint. Cùm habes aliquid, quod tibi displicet, vel times habere, cogita, quòd si tu esses in inferno
& il-

& illud, & quicquid nolles, haberes. Et cum habes aliquid, quod tibi placet, vel optas habere: cogita, quod si tu esses in paradiso, haberes illud, & quicquid velles. Si autem in inferno esses, nec aliud, quod velles haberes. Quandocunque est festum alicujus Sancti, cogita de illo, quanta sustinuit propter Deum, quia brevia: Et qualia adeptus est, quia æterna. Similiter cogita, quia transeunt bonorum tormenta, malorum gaudia. Hi cum istis tormentis adepti sunt gloriam æternam, & isti ex indebitis gaudiis æternam poenam. Quandocunque te vincit acedia, accipias hoc scriptum, & imagineris hæc omnia diligenter. Et cogita de tempore, quod sic perdis, quod illi, qui in inferno sunt, darent totum mundum (si haberent) pro eo. Cum habes aliquas tribulationes, cogita, quod illi, qui sunt in paradiso, carent eis. Similiter cum habes aliquas consolationes, cogita illos de inferno carere eis. Omni die, cum vadis cubitum, examina diligenter quid cogitasti, & quid dixisti in die: Et quomodo utile tempus & spacium, quod datum est ad acquirendum vitam æternam, dispensasti. Et si bene transivisti, lauda Deum: Si malè vel negligenter, lugeas, & sequenti die non differas confiteri. Si aliquid

quid cogitasti, dixisti, vel fecisti, quod tuam conscientiam multum remordeat, non comedas, antequam confitearis. Istud in fine pono, ut imagineris duas civitates: Unam plenam omnibus tormentis, quæ est infernus: Alteram plenam omni consolatione, quæ est paradisus. Et ad unam illarum oportet te currere. Vide, quid te possit trahere ad malum, vel impedire à bono. Credo, quòd nihil invenies. Certus sum, quòd si bene servaveris ea, quæ sunt hîc, Spiritus sanctus habitabit in te, & perfectè docebit te facere omnia. Ergo bene serves ista, & nihil negligas. Et lege ea in septimana bis, scil. in die mercurii, & in die sabbati, & ut inveneris te fecisse, quod scriptum est, lauda Deum, qui est pius & misericors in sæcula sæculorum, Amen.

Examen

Examen Conscientiæ breve.

I.

G *Ratiarum Actio.* O summum bonum Deus meus! pro omnibus & singulis beneficiis sint tibi infinitæ laudes & gratiæ, à te ipso, & omnibus creaturis.

2.

Petitio Luminis. Indica mihi, ô Amor! in quo te offenderim? proximum læserim? animam inquinaverim?

3.

Examen, & Annotatio.

4.

Dolor. O Amor meus, Deus summe amabilis, doleo quidem ex toto corde, si cœli jacturam, inferni, aut purgatorii poenas, & justam indignationem tuam sim promeritus, sed etsi hæc omnia
non

non essent, tamen, & summè doleo, quòd te summum bonum offenderim. Ignosce o bonitas.

5.

Propositum. Adjuva me indignum ô Amor, non fiet ampliùs!

Quædam Proposita bona sæpè renovanda à perfectionis studiosis,

QUæ si quis servaverit, semper certissimè conservabit innocentiam suam, & Virginitatem, contrafaciens vix non certissimè vel perdet innocentiam & virginitatem per peccatum, vel non manebit saltem animo, & coram Deo Virgo. O Damnum! ach absit!

I.

Esse quidem in corde, oculis & ore serenus, hilari, quieto, dulci & amabili affectu semper manifestè plenus, nunquam tamen nec in Corde, phantasiâ aut mente, nec in ore, nec scriptis nec factis ullum etiam minimum jocum admittere, levitatem committere, nec si committant alii, vel leviter delectari.

2. Esse

2.

Esse tantæ perfectionis & securitatis quoad puritatem virginalem, ut non tantum quæcunque audit vel novit de perfectæ puritatis & Verecundiæ gradibus, omni modo observare conetur, sed specialiter nullam qualitatem vel quantitatem, proportionem, formam, figuram, teneritudinem, mollitiem, elegantiam, vel bonum oppositum & deformitatem ac immunditiam, nec non magnitudinem vel gracilitatem & parvitatem; Item partem aut membrum etiam honestum ullius corporis humani, proprii & alieni, veri aut ficti & repræsentati, maximè puerilis, juvenilis & foeminei, sub prætextu & motivo etiam honestissimo, per ullum sensum internum vel externum, V. g. oculos, tactum, imaginationem, recordationem, vel quomodolibet, lubens percipiat, multò minùs admiretur, vel in ejusmodi complaceat, aut tenerum inde affectum, propensionem, amorem concipiat.

3.

Cùm Beata Agnes S. Brigittæ revelaverit, abstinentiam inter copiam esse quoddam martyrium, & à pleno cibus seu potu corpore omnis indispositio ad spiritualia proveniat; in conviviiis, & copia

K

cibo-

ciborum ac potûs, semper tantum abstinere, ut verè adhuc esuriens & sitiens remaneat. Denique omnem immoderatam repletionem, & etiam levissimum in potu præsertim excessum, extremo studio cavere & declinare.

4.

Omnia perfectissimè peragere, & singula verba sive oris, sive cordis affectuosissimè, ferventissimè, & attentissimè loqui, atquè sic agere agenda omnia, quasi per illud solum Coelum, & omnia sibi necessaria, & desiderata, totiusque mundi sanctificationem seu conversionem promereri vellet, aut per hæc solum deberet beatus fieri.

5.

Continuò Deum omnipræsentem alloqui corde, vel rogando vel offerendo, veniam petendo, interrogando, gratias agendo, &c. & vivaciter sibi semper imaginari, an & quid ac quomodo cogitaret, loqueretur, faceret; se gereret Beatissima Virgo Maria, si loco ipsius esset, & mox perfectissimè ei in omnibus se conformare.

6.

Facere, ut ex omnibus cogitatis, dictis, factis, omissionibus, modoque suo procedendi, item oculis, ore, omnibus gesti-

gestibus, toto vultu, & vocis tono, manifestissimè coram Deo, Cœlitibus, & hominibus major Sanctitas, perfectio, mortificatio, obedientia, resignatio, abnegatio, humilitas, humanitas, mansuetudo, verecundia, puritas, amabilitas reluceat, nec detur minima ansa alicujus malæ interpretationis, vel displicentiæ aliis, sed omnes etiam adversarii ædificari debeant, insuper Deus & Cœlites gloriam, gustum, & complacentiam habeant.

7.

Tam parum de aliorum modo procedendi, dictis, factis, talentis, animi & Corporis qualitatibus cenfuram, judicium, sinistram suspicionem, vel opinionem formare, aut eloqui: aut ubi declinari, vel impediri non potest, sine horrore audire, quàm de Christo Domino aut Beatissima Virgine.

8.

Super nullam rem aut personam unquam conqueri, quia, ut de aliis causis taceatur, principium est multorum lapsuum.

9.

Solitudinem, silentium, pauciloquium, & continuam cum Deo occupationem, abstractionem, & immersionem in Deum ac cœlestia, jugemque compunctionem,

omni studio amare, quærere, exercere. Et sic studere soli Deo, & Angelis familiaris esse, hominumque notitiam & familiaritatem devitare.

10.

Avidissimus esse augendi meriti, interni decoris, æternæ gloriæ, gustûs Divini, nullasque occasiones sui victoriæ, abnegationis, patientiæ, meriti negligere.

11.

Nullum nisi spiritualem, & Sanctum admittere vel in actionibus finem & modum, vel in animo lætitiâ, tristitiâ, desiderium, vel super aliquo objecto complacentiam, aut displicentiam vel aliqujus amorem, aut aversionem.

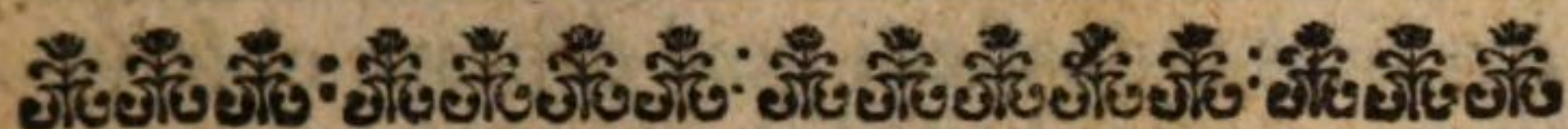
12.

Homines & res, ac occupationes in peccata & imperfectiones sæpè inducentes toto studio declinare, quidquid aliæ rationes in oppositum trahant.

13.

In dubio, quid agendum, eligere, quod scitur conformius prototypo Christiano, id est, Vitæ Christi JESU pro nobis afflicti, humiliati, passi, depressi, contempti, crucifixi; & sapit majorem abnegationem, atque voluntatis propriæ abdicationem, nec non majorem puritatem tam intentionis, quàm executionis.

INDEX

INDEX RERUM ET VERBORUM.

A.

- A** Bbas quæ considerare debeat in S.
Regulâ sibi præscripta. fol. 74.
quid debeat sibi ipsi, ibid. quid
subditis. fol. 77
- Abecedarium Scholæ Benedictinæ. 84
- Abstemii sint Monachi. 65
- Abstinencia, 63. in copiâ martyrum est. 145
- Acceptio personarum vitanda. 48
- Accipere aliquid sine licentia non licet reli-
gioso. 23
- Acediæ remedium. 141
- Adjuvandus est proximus. 71
- Ægrorum præfecta. 93
- Affabilitas sectanda. 110
- Affectus inordinatus erga proximum nocet
communitati. 72
- Agenda sunt omnia perfectissime. 146
- Aliena curans. 114
- Alphabetum Religiosorum. 86
- Alteri potius quam sibi acquiescendum. 108
- Amicitia privata nocet communitati. 72
- Amictus. 99
- Amor Dei. 5. Variis locis in S. Regula in-
culcatur. ibid.
- Amor erga Superiores. 9
- Amor proximi vid. Dilectio.
- Artes in Monasterio exerceri possunt. 37

I N D E X.

Artifices monasterii quid debeant observa-
re. 37. sint humiles. pag. 46
Aspicere terram debet Religiosus. 51. 52
Attentio. 28

B.

Benedictinus verus quis? 83
S. Bernardi sententiæ. 114. documen-
tum notabile honestæ vitæ. 138
Bona opera.
Bonus. 118

C.

Cantare quis audeat. 28
Carnibus abstinendum. 64
Carnis desideria amputanda. 22
Castitatis votum, 21. ejus servandæ me-
dia, ibid. & 100
Castus quis non sit. 115
Cella sedulò incolenda. 63. quis male ea
utatur. 114
Cellerarius. 46
Charitas fraterna. 132
Christus exemplum obedientiæ, 20. in va-
riis est respiciendus, 8. eum imitari est
scopus vocationis monasticæ. 7
Circumcursatio vetita. 62
Clausura Benedictinorum in Hispania. 60
Clementia S. Legislatoris S. Benedicti non
est abutendum. 66
Cogitationes superioribus aperiendæ sunt,
11. malæ quomodo propulsandæ. 21
Colloquium Theologi & Mendici. 134
Commiseratio. 93
Communia debent esse omnia religiosis. 22
Comple-

I N D E X.

Completorio absoluto non loquendum.	57
Conditiones perfectæ obedientiæ sunt quatuor. fol. ib.	17
Confabulationes prohibentur.	63
Confessio.	122
Confidentia in Deum.	4. 107
Conformandi suam cum Dei voluntate praxis.	134
Confratribus quid exhibendum.	121
Consanguinei.	73. 117
Conscientiæ disquisitio.	95
Consilium quomodo à Religiosis dandum.	9. 47
Contemplativa vita.	29
Contemptus aliorum cavendus.	109
Contemptus sui indicia.	127
Contentionis cavendæ remedium.	69
Contumeliæ qualiter ferendæ.	108
Conversatio cum aliis quæ requirat.	113
Conversio morū quid complectatur.	13. 14
Cor totum Christo dandum.	117
Corona.	114
Correctio quomodo suscipienda.	109
Correptio qualis esse debeat.	81
Corrigere quæ non potes, Deo commen- da.	108
Curiosus.	116

D.

D Aciani documenta duodecim.	107.
	& seq.
Dare sine licentia non licet Religioso.	23
Defectus proximi tolerandi.	69
Deficere.	114
Delicatus.	115
Delinquentium cura commendatur.	81
	Desi-

I N D E X.

Desideria carnis amputanda. 21. quomodo.	22
Dei gloria in omnibus quærenda. 38. 138.	140
Deo quid debeat Religiosus.	6
Deus intuetur omnia. 3. parcens in præsentibus, punit in futuro.	ibid.
Devotio.	98
Difficile nihil est humili.	43
Diffidendum est sibi.	37
Dilectio proximi.	67
Discretio 89. in injungendis laboribus observanda. 36. non abutendum eâ.	66
Discurfatio in monasterio prohibita.	62
Dispensatione non abutendum.	66
Dissensiones quomodo tollendæ. 70. earum seminatores fugiendi.	130. 131
Distinctio meritorum est humilitas.	48
Distractio involuntaria non nocet.	112
Documenta duodecim Dacriani.	107
Domi quæ agenda Religioso.	120
Dona Dei qualiter suscipienda.	112
Dubitanti quid agendum.	149

E.

E Dax non sit monachus.	64. 116
E gredi monacho è monasterio raro permittit S. Benedictus.	60
Examen conscientiæ. 32. quæ in eo attendenda. 124. 141. brevis ejus formula.	143
Exemplum malum.	115. 116
Exemplum obedientiæ est Christus.	20
Exercere in quibus se debeat Monachus.	120

I N D E X.

Exercitia ordinis exactè observanda sunt quatuor. 26. tempus & ordo eorum invariater servanda. F. fol. 40

Facienda quænam sunt Religioso. 42

Familiaritas nimia nocet communitati. 72

Familiaris ut soli Deo sis stude. 148. 117

Fervens religiosus. 117

Festinandum est ad opus Dei. 28

Fiducia in Deum. 107

Finis obedientiæ quadruplex. 18

Foris quæ observanda Religioso. 124. 116

Formula examinis conscientiæ. 33

Fugienda quænam sint Religioso. 39. 120

G.

Gaudium cordis quæ generent? 125

Gratiarum actio in omnibus Deo redhibenda. 6

Gravitas servanda est Religioso. 28. 29

H.

Habitus Benedictinus cujus admoneat. 53. 83

Honestæ vitæ formula. 138

Honoratio proximi in quo consistat. 68

Honor Dei in omnibus quærendus. 107

Horæ competentes quæ sint. 63

Hortus spiritualis recreationis. 95

Hospitalarius. 47

Hospitibus non colloquendum sine licentia. 62

Humiliatio. 44

Humilis quis non sit. 115

Humilitas. 43. 90. perfectam à suis requirit

S. Benedictus. 44. 45.

I.

Iejunium quibus temporibus servandum? 64

Imitatio Christi. 7. in quo consistat. 8. in obedientia. 20

L

Inces-

I N D E X.

Incessus religiosi qualis esse debeat.	fol. 53
Incipiendum cum oratione.	4
Indicia boni religiosi. 125. humilis.	127
Indifferens.	118
Indulgentia S. P. Benedicti circa potum explicatur.	65
Infirmorum cura habenda.	80
Infirmittates proximi tolerandæ.	69
Ingratus religiosus quis.	118
Innocentiæ conservandæ media.	144
Intellectus captivandus est.	17
Interpretanda sunt in bonum, quæ vides vel audis de proximo mala.	138
à Jocis & levitate abstinendum.	144
Iracundus Religiosus.	117
Judex sui sit Religiosus.	38
Judicandus non est temerè proximus. 110.	147
Judicium proprium abnegandum.	17
Juniores diligendi.	67

L.

L abor manuum. 36. ut sit perfectus. 6.	
conditiones requirit.	37. 38
Laborandum est.	131
Lectio spiritualis. 34. triplex est. ibid. quomodo legendum. 35. quæ lectionis materia. ibid.	
in Lecto quæ servanda.	125
Lector mensæ.	46
Libri qui legendi religioso pro lectione Spirit. 35	
Lingua quid.	116
Linguae moderatio.	54
Litigiosus.	117
Loca in quibus servandum silentium.	58
Longanimitas.	100
Loquens quæ observare debeat.	54
Lux mundi.	116

I N D E X.

M.

M ajor apud Deum quis.	48
M alus.	115
Mane summo quid agendum.	121
Manifestanda sunt superiori abscondita commissa.	10
Manfuetudo. 49. 90. quæ ejus exercitia.	50
Manfuetum esse oportet Dei ministrum.	131.
	117
B. Mariæ Virginis actionibus nostræ conformandæ sunt.	146
Media servandæ castitatis.	21
Meditatio variè in S. Regula commendatur à S. Benedicto. 30. quid operetur. 31. quid in ea observandum.	122
Mensalis Lectio.	34
Minima etiam peccata Religioso fugienda. 39.	116. 117
Misericordia.	93
Missæ sacrificium. 123. quæ circa hoc, & post ea observanda.	ibid.
Modestia. 51. ejus finis.	52
Monasteriolum Spirituale.	89
Monastica vita est jugis obedientia. 6. ejus scopus.	7
Modus in lectione Spirituali servandus.	35
Monachus Benedictinus verus quis?	83
Mori.	115
Morum discrepantia.	69
Mundi mala.	126. 117
Mundum relinquere.	118
Muneris Religiosi quæ sint.	42
Murmuratio omninò vitanda. 40. non est leve peccatum. 41. sine murmure obediendum.	17. 18

I N D E X.

N.

N ecessaria unde religioso accipienda.	22
Negligentis Religiosi poena.	128. 116
Negotium salutis sollicitè agendum.	133
Nocere sibi.	117
Nota vel Character Benedictini est humilitas.	48
Novitius quomodo probandus.	50

O.

O bediendum est ex amore Dei. 6. animo bono.	18. &c. 131
Obediens quis non sit.	115
Obedientia perfecta quatuor requirit conditiones. ibid. & seq. est summarium regulæ Benedictinæ. 82. ejus finis. 7. debetur superioribus. 10. ejus votum.	15
Oblivio Dei fugienda.	3
Obsequium voluntarium.	91
Occasiones merendi non negligendæ sunt.	148
Oculi deprimendi sunt.	51
Officiales Monasterii. 73. 79. debent esse humiles.	45. & 46
Officium divinum. 27. quæ in ejus recitatione advertenda.	123
Officium Religiosi erga Deum. 1. erga Religionem suam. 11. proximum. 66. seipsum. 138. superiores.	9
Omnia facienda sunt cum voluntate Abbatis.	38
Omni tempore studendum est silentio.	57
Opera fratribus discretè injungenda. 79. in omnibus humilitatem requirit. S. Bened. 47	
Operandi perfectè. 6. conditiones.	37
Opera-	

I N D E X.

Operatur Deus in nobis bona.	2
Opus Dei quid?	27
Oratio. 31. 117. 140. Vocalis & mentalis jam olim in usu fuerunt. 31. quæ tractanda in hac.	122
Oratio Dominica cur bis dicatur in die alta voce.	70
Ordinatè omnia fieri debent.	40
Ordo servandus in officio divino.	28
Otium fugiendum.	27. 39. 117

P

P arva negligere periculosum est.	27
Passio animi omnis exterminanda.	118
Patientia & perseverantia obedientiæ jungenda.	18
Patientia.	93. 116
Paucis oportet esse contentum.	111
Pauper quis.	115
Pax fovenda.	132. 118
Peccata omnia Religioso fugienda.	39
Perfectio Christiana in quo consistat.	5
Placere aliis vanè non quæras.	109
Pœnitentiæ quid? & quomodo suscipiendæ?	48. 117
Portarius.	47
Præcepta Dei omnia exactè observare debet religio- sus.	5
Præpositis obedientia debetur.	132
Præpositus.	46
Prærogativæ Monasterioli Spiritualis.	103
Præsentem Deum concipiendi duo modi.	1. 2
Præsentia Dei. 1. est frænum retrahens à malo. 2. antidotum contra carnis desideria. 22. sub offi- cio divino continuò recolenda.	28
Privata Lectio Spiritualis.	34
Proficiendum est semper.	132
Proposita bona sæpiùs renovanda.	144
Proprietas extirpanda.	23. 118
Providentia.	89
Proximus quomodo considerandus. 66. ipsi quinque præstari debent. 67. quomodo honorandus. 88. adjuvandus.	71
Pusillanimitas de extirpandis vitiis fugienda.	111

I N D E X.

Q.

Querelæ contra alios vitandæ. 147
 Quotidiana Exercitia accuratè servanda. 26. 27

R.

Rectorium : quid in eo observandum. 124
 Regulæ benignitate & discretionem non est abutendum. 66. ejus observantiæ. 24. legenda sæpius. 25. in quem finem scripta. ibid. memoriæ mandanda. 35. summarium ejus est, voluntatem suam relinquere. 82. Integritatem ejus conservare debet Abbas. 77

Religio est Mater Religioso. 12. illi quid debeat religiosus. ibid. in ea diu vixisse nil refert sed bene. 114

Religionis bona & beneficia. 126

Religiosus bonus quas debeat habere qualitates. 127

Religiosus quid debeat Deo. proximo. Religioni. sibi. superioribus. quæ ipsi facienda. 42. 126. fugienda. 39. 42. 120

Resignatio suæ in Dei voluntatem est compendiosissima via ad Deum. 136

Reverentia erga superiores. 9

Reverentia in officio divino. 29

Rex quisnam verè sit? 137

Risus non convenit Religiosis. 53

Rumores non deferendi ad Monasterium. 62

S.

Sacerdotes. 46

Sæculi negotia fugiat religiosus. 131

Sæculum reliquisse. 117

Sanctorum festa piè obeunda. 141

Sanctus. 117

Sanitas. 116. Sanus. ibid.

Scala humilitatis. 43

Scapulare. 100

Scholæ Benedictinæ Abecedarium. 84

Scientia. 115

Scriptura Sacra Religiosis legenda. 35

Scurrilitas cavenda. 28

Senten-

I N D E X.

Sententiæ. 60. Selectæ.	114
Servire qui non possit.	114. 115
Servus Dei.	115. 117
Silentii commendatio. 57. in quibus locis servan- dum. 58. duplex est tantum & summum. ibid. ejus soror solitudo.	59
Sobrietas.	63. 92
Sollicitudo.	91
Solitudo commendatur. 59. quare præscripta. 63. est amanda.	148
Spes in Deum. vid. Confidentia.	
Stabilitas. 13. ejus votum. quid includat. ibid. est of- ficina bonorum operum.	14
Stimuli obedientiæ sunt tres.	19
Studia Religiosi præcipua quæ?	119
Subditi officium erga superiorem.	118
Subditi potestatibus esse debemus.	130
Summarium regulæ quod?	82
Superfluitas vitanda.	24
Superior requirendus quomodo. 9. quatuor ipsi ex- hibenda. ibid. debet esse Medicus Spiritualis. 10. Pater. 12. in eo respiciendus est Deus. 19. 118. quid sibi ipsi debeat. 74. quæ ipsi potissimum con- sideranda. ibid. & seq. ejus officia erga subditos. 121	
Suum dicere aliquid non licet monacho.	23

T.

T Aciturnitas quid sit.	59
Temperantia.	145
Tempus accuratè servandum. 39. 40. æstimandū.	141
Tentationes superioribus revelandæ.	11
Timor Dei.	3. 52. 94
Tranquillitas animi.	119
Transitoria & terrena despicienda sunt.	138
Tres stimuli ad obediendum.	19
Tunica.	100
Tutus qui vivat.	114

V.

V Agari in Monasterio non licet.	62
Vana gloria vitanda.	38
Vani-	

INDEX.

Vanitas Sæculi despicienda.	129
Vanus Religiosus.	117
Vendendæ quomodo res monasterii.	37
Verus Religiosus.	118
Vestis religiosa humilitatis signum. 45. non debet esse pretiosa.	23
Vestitus Benedictinus.	52
Vilitate omni contentus esse debet Monachus.	23
Violentus ne sit Monachus.	64
Vinum difficulter concedit S. Bened. monachis.	65
Virginitatem qui servaturi vel perdituri sint?	144
Virtutes præcipuæ religiosorum Benedictinorum quæ?	42
Visitandi consanguineos licentia difficulter datur.	61
Visus coercendus.	51. 52
Vita activa conjungitur contemplativæ à S. Bene- dicto.	36
Vita Benedictina mera debet esse humilitas.	48
Vitæ honestæ Speculum.	138
Vitæ Religiosæ Speculi illustratio.	129
Vocatione dignè ambulandum est.	130
Voluntas propria fugienda.	19. 69. 115
Vota apud Benedictinos quot sint?	12
Votorum renovatio.	101
Z.	
Zona.	100

Menda in catechismo typis absoluto reperita.

Fol. 8. lin. 24. quoniam l. quonia:n. fol. 13. in marg. lin. 7.
ait l. art. fol. 42. lin. 8. præseribit l. præscribit. fol. 47.
lin. 11. inclinoto l. inclinato. fol. 49. lin. 5. confæde-
rata l. confœderata. fol. 50. lin. 24. suffere l. sufferre.
fol. 51. lin. 27. capire l. capite. fol. 69. lin. 18. suffere
l. sufferre. fol. 77. in marg. lin. 7. vita l. vitia. fol. 84.
lin. ult. fugere l. fugere. fol. 140. lin. 4. â cachinis l.
cachinnis. lin. 6. præstes l. præstes.

Errata quædam Benevolus lector sic corrigat.

F I N I S.

Szczygielski, Stanisław

Catechismus monasticus, sive Regulae S. Benedicti synopsis analytica in
gratiam religiosorum omnium

Bd.: [1]. (1713). - [8], 148, [12] S.

Bambergae 1713

Regensburg, Staatliche Bibliothek -- 999/Asc.363

urn:nbn:de:bvb:12-bsb11082144-1

VD18 12066915-001